ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2019

Δεκέμβριος 2020

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ελληνική Δημοκρατία
Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων
ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα Επιχειρηματικότητα Καινοτομία
ΕΣΠΑ 2014-2020
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ 7

ΕΙΣΑΓΩΓΗ 9

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 12

1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Θεσσαλίας 12

1.2 Διοικητικά Στοιχεία 15

1.3 Μεταφορικές Υποδομές 17

1.3.1 Αεροδρόμια 17

1.3.2 Λιμένες 19

1.3.3 Οδικοί άξονες 20

1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2014-2019 21

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 21

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 23

1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2014 και 2019 24

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας 24

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Θεσσαλίας 25

1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019 26

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 26

1.7 Μακροικονομικά Στοιχεία, 2012-2017 28

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 28

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 30

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 31

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας 32

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019 33

1.8 Απασχόληση, 2014-2019 34

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 35

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης 37

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια 38

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 41

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 44

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 47
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια 50
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης 53
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019 57
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ 59
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2019 59
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια 59
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 62
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019 65
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 65
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 68
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018 70
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 70
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 72
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011 74
2.5 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2019 77
2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 77
2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 81
3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ 83
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί 83
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία 84
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 84
3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 86
3.3 Γαλάζιες Σημαίες, 2019 87
3.4 Μαρίνες, 2019 88
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι 89
3.6 Καταδυτικοί προορισμοί 90
3.7 Πεζοπορία - TREKKING 91
3.8 Αναρριχητικά πεδία 94
3.9 Χιονοδρομικά κέντρα 96

3.10 Ορειβατικά Καταφύγια 98
3.11 CANOE - Kayak 99
3.12 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός 100
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ 103
4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2014-2019 103
4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 103
4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο 105
4.2 Αεροπορική Κίνηση Εσωτερικού, 2014-2019 106
4.2.1 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 106
4.2.2 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο 108
4.3 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2014-2019 109
4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 109
4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 111
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2014-2019 112
4.5 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2014-2019 113
4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 113
4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 115
4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 116
4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 118
4.6 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2014-2019 119
4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 119
4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 121
4.7 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους 2014-2019 122
4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 122
4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 124
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2017-2019 125
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2017-2019 125
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα 125
5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 127
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 129

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 131
5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 133
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 135
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2017-2019 137
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα 137
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 139
5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 141
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 143
5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια. 145
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 147
5.3 Κύριες Αγορές 149
5.3.1 Κύριες Αγορές 149
5.4 Στοιχεία Αφίξεων – Διανυκτερεύσεων – Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2014-2019 151
5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 151
5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 153
5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 155
5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 157
5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια 159
5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα 160
5.5 Αφίξεις και Διανυκτερεύσεις σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2014-2019 161
5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 161
5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής 163
5.6 Τιμές Δωματίων, 2018-2019 165
5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 165
6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ 167
6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης ξενοδοχείων, 2018 167
6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα 168
6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας 170

6.2 Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2018-2019 172

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια 173

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία αστεριού 174

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ 175

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ**: Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού**: στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις**: ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι**: ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής**: είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα**: το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων)σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις**: οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις**: το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό) ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική**.
- **Επισκέψεις**: ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.

- **Ίδια Κεφάλαια**: περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια**: στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ**: Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ**: Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών**: είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια**: μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη**: ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός**: αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων**: η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **GRI**: Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων, ο οποίος υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία).
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2019 – Περιφέρεια Θεσσαλίας υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «*Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του*» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333[1]. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Θεσσαλίας και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας ιμέηλ στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, έσοδα),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

[1] Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.5.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων – πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων – διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Θεσσαλίας συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων) και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες από την Τράπεζα της Ελλάδας,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και πληρότητας σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,

- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την ReviewPro
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την ReviewPro,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταλαμβάνει το ανατολικό τμήμα του ηπειρωτικού κορμού της Ηπειρωτικής Ελλάδας και έχει έκταση 140.550km², που αντιστοιχεί στο 10,7% της συνολικής έκτασης της χώρας. Βόρεια συνορεύει με τις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας, δυτικά με την Περιφέρεια Ηπείρου, νότια με την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας, ενώ ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος. Η πρωτεύουσα της Περιφέρειας είναι η πόλη της Λάρισας.

Η Θεσσαλία παρουσιάζει απλή **γεωμορφολογική εικόνα**, με τα ορεινά τμήματα περιμετρικά και τα πεδινά στις κεντρικές περιοχές. Το 37% του εδάφους της είναι πεδινό, το 17% ημιορεινό, ενώ το 46% είναι ορεινό. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας οριοθετείτε από μια σειρά όρεων, τα οποία αποτελούν τα φυσικά όριά της με τις υπόλοιπες όμορες Περιφέρειες αλλά και τη θάλασσα. Χαρακτηρίζεται από δύο συνεχείς γεωγραφικά ορεινές περιοχές, το τμήμα της οροσειράς της Πίνδου και το σύνολο των γειτονικών βουνών του Ολύμπου.

Το **κλίμα** του ανατολικού παράκτιου και ορεινού τμήματος της Θεσσαλίας χαρακτηρίζεται ως μεσογειακό, με θερμό και ξηρό καλοκαίρι και ήπιο χειμώνα. Ο κάμπος της Θεσσαλίας, εξαιτίας των βουνών που τον περικλείουν και εμποδίζουν την άμεση επίδραση της θάλασσας, έχει ηπειρωτικό κλίμα, με θερμό καλοκαίρι και ψυχρό χειμώνα. Τέλος, το κλίμα των δυτικών ορεινών περιοχών χαρακτηρίζεται ως ορεινό, το οποίο και διακρίνεται για την αφθονία των χιονοπτώσεων και τον υψηλό βροχομετρικό δείκτη που παρουσιάζει. Η μέση ετήσια θερμοκρασία κυμαίνεται μεταξύ 16-17 ^{0}C.

Η ποικιλία και η εναλλαγή των χερσαίων, θαλάσσιων και υδάτινων **οικοσυστημάτων** που συνθέτουν την εικόνα της Θεσσαλίας είναι ιδιαίτερης σημασίας, καθώς περιλαμβάνει μεγάλο τμήμα του φάσματος τύπων βλάστησης και οικοτόπων που απαντώνται συνολικά στην Ελλάδα. Υπολογίζεται ότι σε επίπεδο **χλωρίδας** καταγράφονται πάνω από 1.000 είδη, από τα οποία θεωρείται ότι τα 155 είναι ιδιαίτερα σημαντικά, ενώ τα 45 προστατεύονται από διεθνείς συμβάσεις.

Ο κυριότερος **ποταμός** της Θεσσαλίας είναι ο Πηνειός. Οι υπόλοιποι είναι παραπόταμοι του. Οι **παραπόταμοι** του Πηνειού από δεξιά του είναι: ο Ενιππεύς, ο Κλινοβίτικος, ο Πορταϊτικος, ο Πάμισος και ο Καρδιτσιώτικος. Από αριστερά του δέχεται τους παραπόταμους Μίκανη, Τρικαλινό, Νεοχωρίτη και Τιταρήσιο. Άλλοι δευτερεύοντες παραπόταμοι του Πηνειού στην πλευρά αυτή είναι ο Κομέρκης, ο Καλομοίρης, ο Καστανιώτικος κ.ά. Τη νότια και κεντρική Θεσσαλία διασχίζει ο Ενιππεύς με τους παραπόταμους Βελισιώτικο, Πενταμύλη, Κουμαρά και Χιλιαδιώτικο. Τέλος, τη δυτική ορεινή Θεσσαλία διασχίζει για ένα διάστημα ο Αχελώος.

Οι σημαντικότερες **λίμνες** της Περιφέρειας είναι η τεχνητή λίμνη Ταυρωπού ή Πλαστήρα, η τεχνητή λίμνη στο Κεφαλόβρυσο, η λίμνη Στεφανιάδας ή Βρωμολίμνη, η Στροφυλιά και η λίμνη του Αγίου Γεωργίου στη Σκιάθο. Ενώ υπό διαμόρφωση είναι το έργο επαναφοράς της αποξηρανθείσας λίμνης Κάρλας.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας υπάρχει σημαντικός αριθμός **θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας οι θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές περιλαμβάνουν:

- Τμήμα του Εθνικού Πάρκου-Εθνικού Δρυμού Ολύμπου,
- 1 Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο (Αλοννήσου Βορείων Σποράδων),
- 29 περιοχές οι οποίες εντάσσονται στο Ευρωπαϊκό Οικολογικό Δίκτυο NATURA 2000 (οδηγίες 92/43/ΕΚ και 2009/147/ΕΚ (79/409/ΕΟΚ)),
- 7 Αισθητικά Δάση (Κοιλάδα Τεμπών Λάρισας, Δάσος Καραϊσκάκη Καρδίτσας, Δάσος Φαρσάλων Λάρισας, Δασικό σύμπλεγμα Όσσας Λάρισας, Δάση Νήσου Σκιάθου Μαγνησίας, Δάσος λόφων Κάστρου Απλιά Τρικάλων, Δρυοδάσος Κουρί Αλμυρού Μαγνησίας) το τελευταίο αποτελεί και Βιογενετικό Απόθεμα,
- 2 Διατηρητέα Μνημεία της Φύσης (το νησί Πιπέρι στις Β. Σποράδες και η Φτελιά της Αηδόνας Καλαμπάκας),
- 2 Περιοχές Συμβάσης Βαρκελώνης (Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείου Σποράδων, Αισθητικό Δάσος Σκιάθου),

- 1 Μνημείο Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς (UNESCO), τα Μετέωρα,
- 52 Καταφύγια Άγριας Ζωής και
- 31 παραδοσιακοί οικισμοί.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας χωρίζεται σε τέσσερις Περιφερειακές Ενότητες:

Η **Π.Ε. Καρδίτσας** καταλαμβάνει το νοτιοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας. Συνορεύει με τις Ενότητες Τρικάλων στα βόρεια, Φθιώτιδας και Ευρυτανίας στα νότια, Λάρισας στα ανατολικά και Άρτας στα δυτικά. Η έκταση της είναι 2.636km² και αποτελεί το 18,78% του συνόλου της Περιφέρειας. Το **έδαφος** της Ενότητας είναι κατά 51% ορεινό και ημιορεινό και κατά 49% πεδινό. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Καρδίτσας.

Η νότια και δυτική περιοχή καταλαμβάνονται από τις οροσειρές της Πίνδου και των Αγράφων. Τα ψηλότερα **βουνά** είναι η Καράβα (2.184μ.), το Ντελιμίδι (2.063μ.), το Βουτσικάκι (2.154μ.), τα Βερούσια (1.775μ.), ο Ίταμος (1.138μ.) και το Γαλάτσι (1.894μ.). Στα βόρεια και ανατολικά τμήματα της Ενότητας απλώνεται η εύφορη πεδιάδα της Καρδίτσας και των Σοφάδων με έκταση 1.265km², για την οποία είναι φημισμένη.

Η **Π.Ε. Λάρισας** αποτελεί τη μεγαλύτερη Ενότητα της Περιφέρειας, με έκταση 5.381km², και αντιπροσωπεύει το 38,3% του συνόλου της. Η Ενότητα βρίσκεται στο ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας. Συνορεύει με τις Ενότητες Πιερίας, Κοζάνης και Γρεβενών στα βόρεια, Τρικάλων και Καρδίτσας στα δυτικά, Φθιώτιδας στα νότια και Μαγνησίας στα ανατολικά. Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη της Λάρισας.

Η **μορφολογική κατανομή του εδάφους** της είναι: πεδινή 47,1%, ημιορεινή 25,4% και ορεινή 27,5%. Τα σημαντικότερα **βουνά** της είναι ο Όλυμπος (2.917μ.) με ψηλότερη κορυφή το Πάνθεον, η Όσσα (1.978μ.) βρίσκεται στα ανατολικά της Ενότητας και χωρίζεται από τον Όλυμπο με την κοιλάδα των Τεμπών και τα Καμβούνια (1.615μ.). Στην Ενότητα ανήκει η πεδιάδα Λάρισας-Τυρνάβου (589 km²) που έχει ως προέκταση της την πεδιάδα των Φαρσάλων (197 km²).

Η **Π.Ε. Μαγνησίας** καταλαμβάνει το ανατολικότερο τμήμα της Περιφέρειας με συνολική έκταση 2.636 km² (18,78% του συνόλου της Περιφέρειας). Η Ενότητα συνορεύει με τις Ενότητες Λάρισας στα βόρεια και δυτικά, Φθιώτιδας στα νότια, ανατολικά βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος και νοτιοανατολικά από τον Παγασητικό κόλπο. Στην Ενότητα υπάγονται και οι Βόρειες Σποράδες (Σκιάθος, Σκόπελος, Αλόννησος, Κυρά Παναγιά, Γιούτια, Ψαθούρα, Πιπέρι, Περιστέρα και Σκάντζαρι). Η πρωτεύουσα της Ενότητας είναι η πόλη του Βόλου.

Η μορφολογική κατανομή του **εδάφους** της είναι 45% ορεινές περιοχές, 25% ημιορεινές και 30% πεδινές εκτάσεις. Τα κυριότερα **βουνά** της Μαγνησίας είναι το Πήλιο (1.547μ.) με ψηλότερη κορυφή το Πλεσίδι, το Χαλκηδόνιο (ή Μαυροβούνι 1.054μ.) και ο Όρθυς (ή Γερακοβούνι 1.726μ.).

Η **Π.Ε. Τρικάλων** καταλαμβάνει το βορειοδυτικό τμήμα της Περιφέρειας, συνορεύει με τις Ενότητες Γρεβενών στα βόρεια, Λάρισας στα ανατολικά, Καρδίτσας στα νότια και Άρτας και Ιωαννίνων στα δυτικά. Αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη Ενότητα της Περιφέρειας με έκταση 3.383 km², που αποτελεί το 24,14% της συνολικής έκτασης της Περιφέρειας. Έδρα της είναι η ομώνυμη πόλη των Τρικάλων.

Τα Τρίκαλα αποτελούν την ορεινότερη Ενότητα της Θεσσαλίας, με πεδινές περιοχές που αποτελούν μόλις το 17% της συνολικής της έκτασης. Τα κυριότερα **βουνά** των Τρικάλων είναι τα Τζουμέρκα (2.424μ.), με κυριότερες κορυφές τις Σκλίβα (2.007μ.) και Κουρούνα (1.998μ.), τα Χάσια ή Κράτσοβο (1.564μ.), αποτελεί συνέχεια των Καμβουνίων όρεων και βρίσκεται στα βόρεια σύνορα της Ενότητας. Το ΝΑ τμήμα του βουνού λέγεται Αντιχάσια με υψηλότερη κορυφή την Οξυά (1.424μ.), και τέλος ο Κόζιακας (ή Κερκίτιο, 1.901μ.).

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Θεσσαλίας

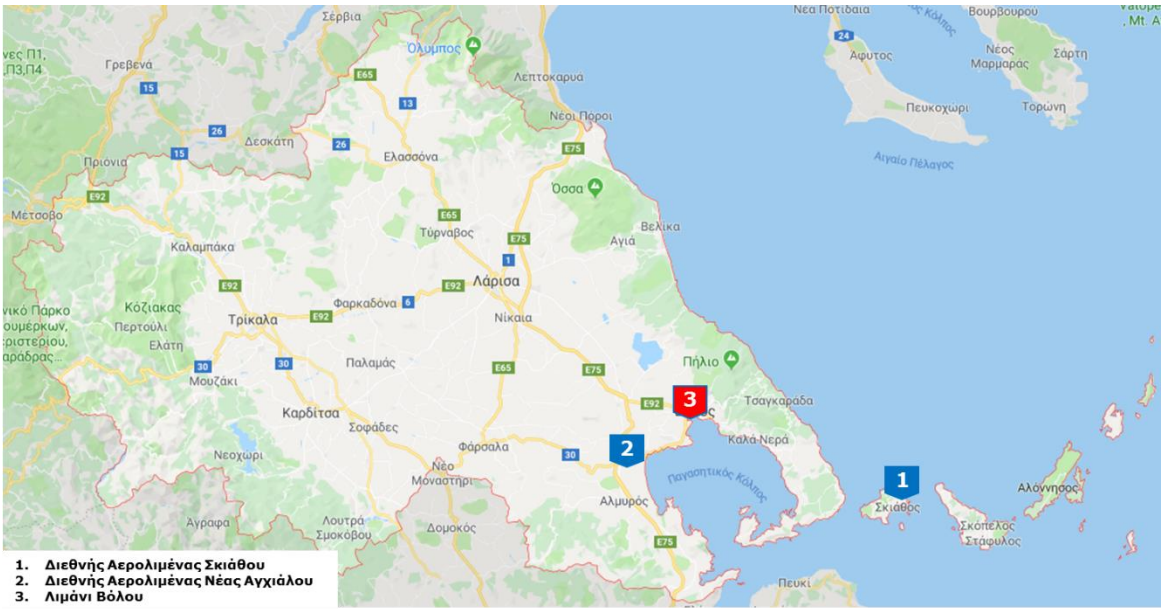

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια Θεσσαλίας διαθέτει 2 αεροδρόμια, τον Διεθνή Αερολιμένα Σκιάθου «Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης» και τον Διεθνή Αερολιμένα Νέας Αγχιάλου.

Ο Διεθνής Αερολιμένας Νέας Αγχιάλου βρίσκεται 24 χλμ. νοτιοδυτικά από το κέντρο της πόλης του Βόλου, ανάμεσα από Νέα Αγχίαλο και Αλμυρό στην εθνική οδό Αθηνών – Θεσσαλονίκης. Το αεροδρόμιο διαθέτει έναν επιβατικό αεροσταθμό και 5 θέσεις στάθμευσης αεροσκαφών. Οι διαστάσεις του κύριου διαδρόμου (μήκος * πλάτος) είναι 2.759m * 45m ενώ τον Σεπτέμβριο του 2010 ολοκληρώθηκε ο νέος αεροσταθμός μήκους 9.000 τ.μ..

Ο Διεθνής Αερολιμένας Σκιάθου βρίσκεται σε απόσταση 2 χλμ. βόρεια από την πόλη της Σκιάθου. Από το Δεκέμβριο του 2015, το αεροδρόμιο της Σκιάθου πέρασε στην διαχείριση της εταιρίας Fraport. Το 2019 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες αναβάθμισης και εκμοντερνισμού των υφιστάμενων εγκαταστάσεων που αφορούσαν την:

- Ανακαίνιση και αναδιαμόρφωση του τερματικού σταθμού,
- Αναδιοργάνωση του χώρου στάθμευσης των αεροσκαφών,
- Επέκταση του τερματικού σταθμού κατά 9.511μ^2 και ανακαίνιση του υπάρχοντος τερματικού σταθμού,

- Αύξηση κατά 11% των σταθμών check in (από 9 σε 10),
- Αύξηση κατά 33% του συνολικού αριθμού πυλών (από 3 σε 4) και
- Διπλάσια αύξηση των σημείων ασφαλείας και ελέγχου του αεροδρομίου (από 1 σε 2).

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Θεσσαλίας διαθέτει 1 κύριο λιμάνι, το Λιμάνι του Βόλου. Το λιμάνι του Βόλου είναι το 3ο μεγαλύτερο εμπορικό λιμάνι της Ελλάδας και βρίσκεται μέσα στον ιστό της πόλης. Το λιμάνι του Βόλου υποδέχεται μεγάλο αριθμό κρουαζιερόπλοιων ενώ παράλληλα εξυπηρετεί και την εμπορευματική κίνηση, παίζοντας σημαντικό ρόλο στις θαλάσσιες μεταφορές. Το λιμάνι του Βόλου, συνδέει ακτοπλοϊκά την Κεντρική Ελλάδα με τις Βόρειες Σποράδες (Σκιάθο, Σκόπελο, Αλόννησο) αλλά και με τα νησιά του Βορειοανατολικού Αιγαίου.

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι:

- Λιμάνι Σκιάθου, το λιμάνι είναι κατά κύριο λόγο επιβατικό, με ακτοπλοϊκή σύνδεση με τα λιμάνια του Βόλου, του Αγ. Κωνσταντίνου, της Σκοπέλου και της Αλοννήσου. Επίσης, στο λιμάνι της Σκιάθου γίνεται και ελλιμενισμός κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Σκοπέλου, είναι κατά κύριο λόγο επιβατικό, με ακτοπλοϊκή σύνδεση με τα λιμάνια του Βόλου, του Αγ. Κωνσταντίνου, της Σκιάθου και της Αλοννήσου. Επίσης, στο λιμάνι της Σκοπέλου γίνεται και ελλιμενισμός κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Αγνώντα Σκοπέλου, εξυπηρετεί τον ελλιμενισμό αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής,
- Λιμάνι Γλώσσας Σκοπέλου, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή σύνδεση σε περίπτωση κακοκαιρίας στο λιμάνι της Σκοπέλου και
- Λιμάνι Πατητήρι Αλοννήσου, είναι κατά κύριο λόγο επιβατικό, με ακτοπλοϊκή σύνδεση με τα λιμάνια του Βόλου, του Αγ. Κωνσταντίνου, της Σκιάθου και της Σκοπέλου. Επίσης, συνδέεται ακτοπλοϊκά και με Σύρο, Θήρα, Πάρο, Ηράκλειο, Τήνο και Νάξο.

1.3.3 Οδικοί άξονες

Ανάλογα με τη σημασία και τις ανάγκες που εξυπηρετούν οι διάφοροι κλάδοι του, το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας κατηγοριοποιείται σε δύο επίπεδα: υπερτοπικό και τοπικό.

Στο υπερτοπικό επίπεδο κατατάσσονται οι κλάδοι που καλύπτουν τις μεταφορικές ανάγκες της Περιφέρειας με το σύνολο του Εθνικού χώρου, τα μεγάλα αστικά κέντρα (Αθήνα, Θεσσαλονίκη), τις όμορες Περιφέρειες αλλά και τις ενδοπεριφερειακές ανάγκες σύνδεσης των αστικών κέντρων των τεσσάρων Ενοτήτων μεταξύ τους.

Στο τοπικό επίπεδο κατατάσσονται οι κλάδοι που εξυπηρετούν τις επικοινωνίες μεταξύ των βαθμίδων του οικιστικού δικτύου με τις ζώνες ανάπτυξης από τις οποίες εξαρτώνται.

Οι κύριες οδικές υποδομές υπερτοπικού χαρακτήρα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι:

- Ο αυτοκινητόδρομος Β/Ν (ΠΑΘΕ), τόσο όσον αφορά στο τμήμα που διέρχεται από την Περιφέρεια, αλλά και στο σύνολο του.
- Οι διανομαρχιακοί οδοί σύνδεσης των Πρωτευουσών των τεσσάρων Ενοτήτων μεταξύ τους, δηλαδή η οδός Λάρισας-Καρδίτσας, Λάρισας-Τρικάλων, Λάρισας-Βόλου και με Ενότητες όμορων Περιφερειών, Λάρισας-Κοζάνης, Τρικάλων-Άρτας, Τρικάλων-Γρεβενών και Καρδίτσας-Άρτας.

Η παλιά Εθνική Οδός αναλαμβάνει σημαντικό κυκλοφοριακό φόρτο και εξυπηρετεί μετακινήσεις τοπικού και υπερτοπικού χαρακτήρα. Ο προγραμματισμένος αυτοκινητόδρομος Παναγιά-Βόλος/Λαμία (Ε65) είναι ζωτικής σημασίας για την Περιφέρεια καθώς θα αναβαθμίσει το ρόλο της σε Εθνικό επίπεδο, ενώ παράλληλα θα συμβάλλει στην ανάπτυξη του Δυτικού τμήματος της Θεσσαλίας και στην άρση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων.

Όσον αφορά στο σιδηροδρομικό δίκτυο το οποίο εξυπηρετεί την Περιφέρεια Θεσσαλίας, αυτό περιλαμβάνει τις εξής γραμμές:

- Σιδηροδρομική γραμμή Αθήνα-Λάρισα-Θεσσαλονίκη,
- Σιδηροδρομική γραμμή Παλαιοφάρσαλος-Καλαμπάκα,
- Σιδηροδρομική γραμμή Λάρισα-Βόλος.

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2014-2019

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανακοινώνει η ΕΛΣΤΑΤ, ο υπολογιζόμενος πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε μείωση κατά -2% (από 10,9 εκατ. το 2014 σε 10,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+1%, από 631 χιλ. το 2014 σε 635 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 335 χιλ. το 2014 σε 344 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+11%, από 199 χιλ. το 2014 σε 221 χιλ. το 2019).

Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Περιφέρεια	2014	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττική	3.863.763	3.742.235	-3%
Κεντρική Μακεδονία	1.903.360	1.873.777	-2%
Θεσσαλία	**737.686**	**718.640**	**-3%**
Δυτική Ελλάδα	677.727	655.189	-3%
Κρήτη	630.889	634.930	1%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	608.214	599.723	-1%
Πελοπόννησος	585.155	574.447	-2%
Στερεά Ελλάδα	559.214	555.960	-1%
Νότιο Αιγαίο	334.802	344.027	3%
Ήπειρος	341.046	333.696	-2%
Δυτική Μακεδονία	278.706	267.008	-4%
Βόρειο Αιγαίο	198.581	221.098	11%
Ιόνια Νησιά	207.664	203.869	-2%
Ελλάδα	**10.926.807**	**10.724.599**	**-2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2019, παρατηρούμε ότι το 52% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (35%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 7% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

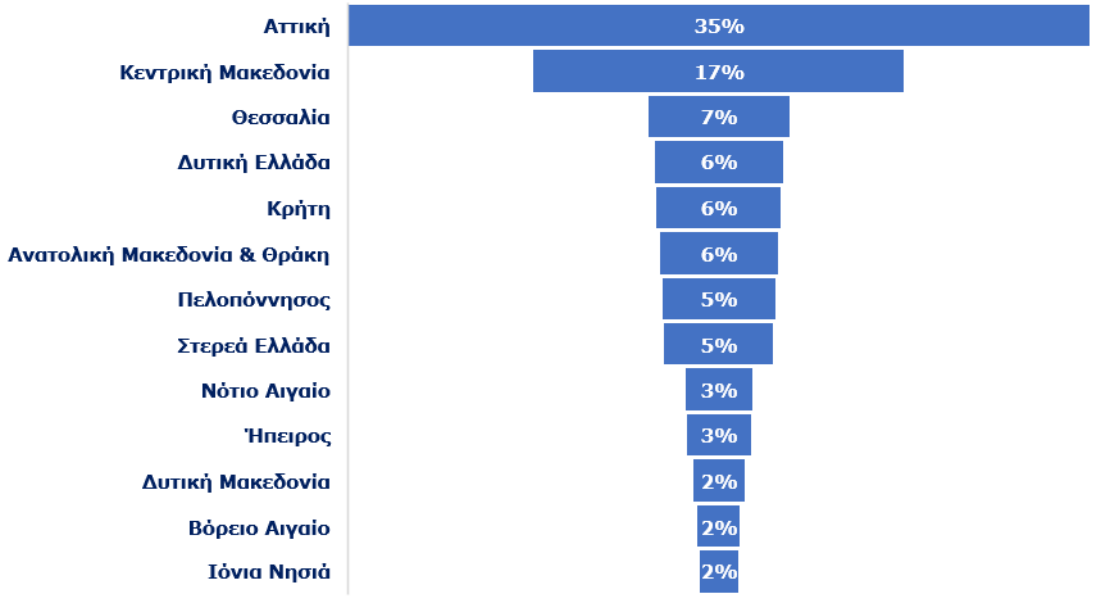

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσε μείωση κατά -3% (από 738 χιλ. το 2014 σε 719 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν μείωση του πληθυσμού τους: Λάρισας (-2%, από 287 χιλ. το 2014 σε 281 χιλ. το 2019), Μαγνησίας (-2%, από 206 χιλ. το 2014 σε 203 χιλ. το 2019), Τρικάλων (-2%, από 132 χιλ. το 2014 σε 129 χιλ. το 2019) και Καρδίτσας (-6%, από 112 χιλ. το 2014 σε 105 χιλ. το 2019).

Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, 2014 και 2019

Ενότητα	2014	2019	%Δ 2014 - 2019
Λάρισας	287.055	281.033	-2%
Μαγνησίας	206.486	203.162	-2%
Τρικάλων	132.229	129.042	-2%
Καρδίτσας	111.916	105.403	-6%
Θεσσαλία	**737.686**	**718.640**	**-3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Υπολογιζόμενος Πληθυσμός - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Ενότητα Λάρισας αντιπροσωπεύει το 39% της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Μαγνησίας (28%), Τρικάλων (18%) και Καρδίτσας (15%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Θεσσαλίας, 2019

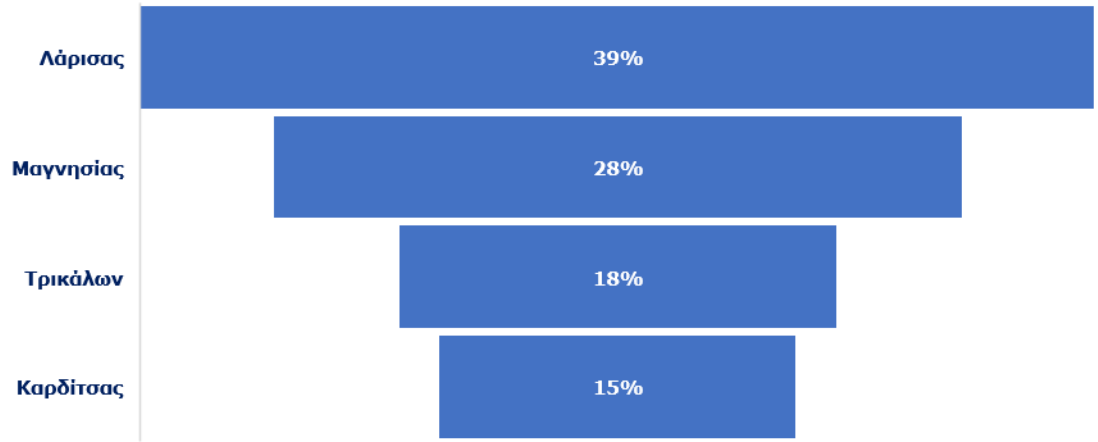

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2014 ΚΑΙ 2019

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε μια γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-44 ετών καταγράφουν μείωση των μεριδίων τους, με εξαίρεση τις ηλικίες 15-19 ετών (οριακή αύξηση +0,2%), ενώ αντίθετα αύξηση κατέγραψαν οι ηλικίες άνω των 45 ετών. Στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-6%), 20-24 ετών (-10%), 25-29 ετών (-11%) και 30-44 ετών (-10%) και αύξηση οι ηλικίες 15-19 ετών (+0,2%), 45-64 ετών (+3%) και 65+ ετών (+4%). Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (22%), 30-44 ετών (20%), 15-29 ετών (15%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2014 και 2019

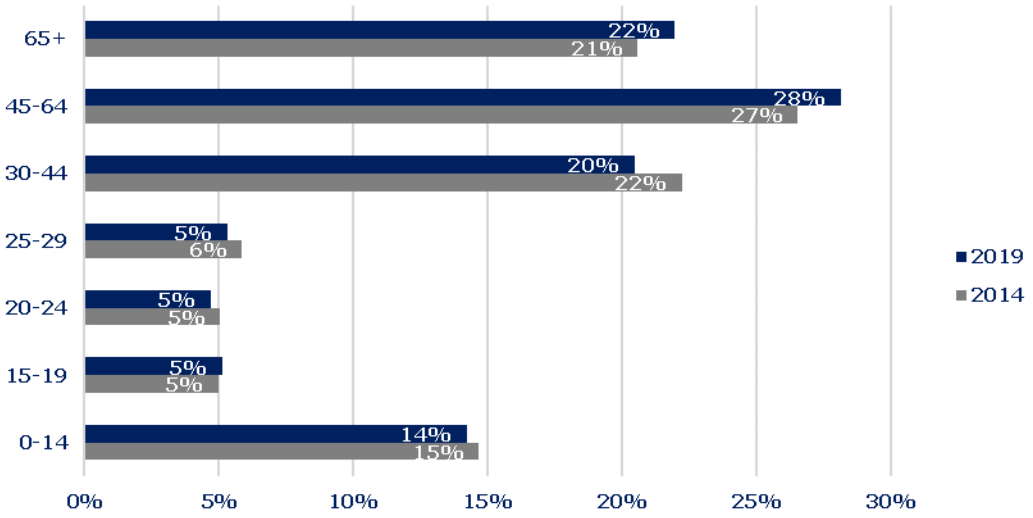

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, εμφανίζει πιο έντονη μείωση στις ηλικίες 25-29 ετών. Επίσης, σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας η Περιφέρεια Θεσσαλίας κατέγραψε μείωση στις ηλικίες 15-19 ετών και αύξηση στις ηλικίες 20-24 ετών. Συγκεκριμένα, στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες, μείωση κατέγραψαν οι ηλικίες 0-14 ετών (-7%), 15-19 ετών (-9%), 25-29 ετών (-16%) και 30-44 ετών (-7%) και αύξηση οι ηλικίες 20-24 ετών (+2%), 45-64 ετών (+4%) και 65+ ετών (+3%). Όσον αφορά τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 45-64 ετών (28%) και ακολουθούν οι ηλικίες 65+ ετών (24%), 30-44 ετών (19%), 15-29 ετών (14%) και 0-14 ετών (14%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Θεσσαλίας, 2014 και 2019

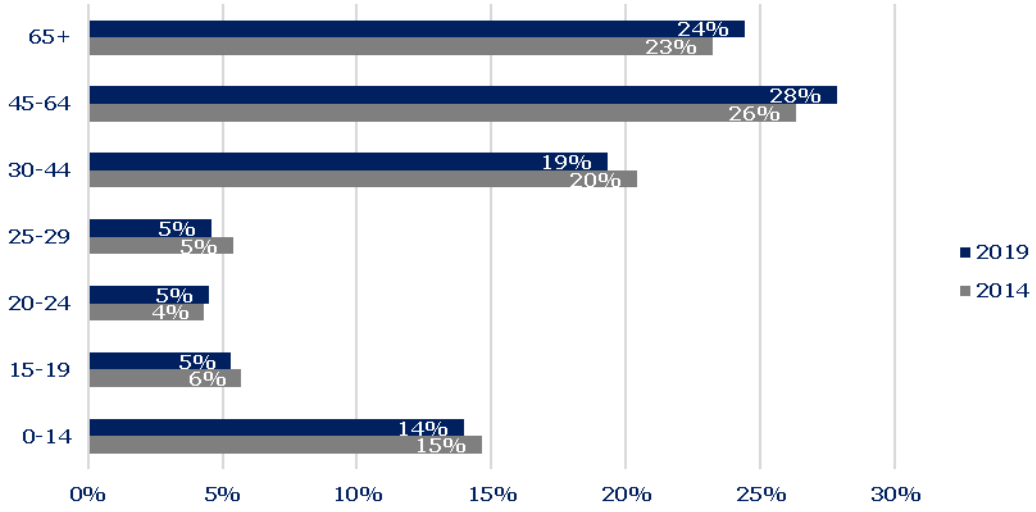

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2014 ΚΑΙ 2019

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% και 86% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2014 και 2019 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% (και για τα δύο έτη) αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό. Επιμέρους στις 13 Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών να κυμαίνεται μεταξύ 83% - 87%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό για το 2019 καταγράφεται στις νησιωτικές Περιφέρειες της χώρας, Νότιο Αιγαίο (56%), Κρήτη (55%) και Βόρειο Αιγαίο (55%). Στον αντίποδα το χαμηλότερο ποσοστό για το 2019 εντοπίζεται στις Περιφέρειες Ηπείρου (47%), Κεντρικής Μακεδονίας (50%), Θεσσαλίας (50%), Δυτικής Ελλάδας (50%), Στερεάς Ελλάδας (50%) και Δυτικής Μακεδονίας (50%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (54% και για τα δύο έτη), Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 10%.

Πίνακας 3: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019						
	2014			2019		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	55%	38%	86%	54%	37%
Κεντρική Μακεδονία	85%	49%	16%	86%	50%	17%
Θεσσαλία	**85%**	**50%**	**7%**	**86%**	**50%**	**7%**
Δυτική Ελλάδα	85%	49%	6%	86%	50%	6%
Κρήτη	83%	54%	6%	84%	55%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	50%	5%	86%	51%	5%
Πελοπόννησος	86%	52%	5%	86%	52%	5%
Στερεά Ελλάδα	85%	50%	5%	86%	50%	5%
Νότιο Αιγαίο	83%	56%	3%	83%	56%	3%
Ήπειρος	87%	48%	3%	87%	47%	3%
Δυτική Μακεδονία	85%	47%	2%	86%	50%	2%
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	86%	52%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	47%	2%	85%	55%	2%
Ελλάδα	**85%**	**52%**	**100%**	**86%**	**52%**	**100%**

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

***επί του συνόλου των ηλικιών 15+**

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 7% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 50% και για τα δύο έτη. Σε σύγκριση με το σύνολο της χώρας, η Περιφέρεια Θεσσαλίας εμφανίζει χαμηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού και για τα 2 έτη.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2012-2017

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2012-2017 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε πτώση κατά -6% (από € 191.204 εκατ. το 2012 σε € 180.218 εκατ. το 2017), ενώ το 2017 σημειώνεται για 1η φορά την τελευταία 6ετία αύξηση του ΑΕΠ (+2,1%, από € 176.488 το 2016 σε € 180.218 το 2017), σηματοδοτώντας την στροφή της Ελληνικής οικονομίας σε θετικούς ρυθμούς ανάπτυξης. Επιμέρους, την περίοδο 2012-2017 όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση στο ΑΕΠ τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+3%, από € 8,8 δισ. το 2012 σε € 9,1 δισ. το 2017) και Νοτίου Αιγαίου (+1%, από € 6,1 δισ. το 2012 σε € 6,1 δισ. το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Δυτικής Μακεδονίας (-16%, από € 4,7 δισ. το 2012 σε € 4,0 δισ. το 2017), Δυτικής Ελλάδας (-10%, από € 9,0 δισ. το 2012 σε € 8,1 δισ. το 2017), Αττικής (-7%, από € 92,7 δισ. το 2012 σε € 85,8 δισ. το 2017), Βορείου Αιγαίου (-7%, από € 2,7 δισ. το 2012 σε € 2,5 δισ. το 2017), Ηπείρου (-5%, από € 4,2 δισ. το 2012 σε € 4,0 δισ. το 2017), Κεντρικής Μακεδονίας (-4%, από € 25,8 δισ. το 2012 σε € 24,7 δισ. το 2017), Πελοποννήσου (-3%, από € 8,3 δισ. το 2012 σε € 8,0 δισ. το 2017), Ιονίων Νήσων (-3%, από € 3,3 δισ. το 2012 σε € 3,2 δισ. το 2017), Θεσσαλίας (-2%, από € 9,5 δισ. το 2012 σε € 9,3 δισ. το 2017) και Στερεάς Ελλάδας (-2%, από € 8,6 δισ. το 2012 σε € 8,5 δισ. το 2017).

Πίνακας 4: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2012-2017 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Περιφέρεια	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Αττικής	92.671	87.642	86.047	84.515	83.872	85.782	-7%
Κεντρικής Μακεδονίας	25.807	24.172	23.771	23.918	24.237	24.739	-4%
Θεσσαλίας	**9.517**	**9.065**	**9.114**	**9.154**	**9.214**	**9.347**	**-2%**
Κρήτης	8.845	8.565	8.781	8.880	8.732	9.095	3%
Στερεάς Ελλάδας	8.628	8.075	7.912	7.960	8.185	8.454	-2%
Δυτικής Ελλάδας	8.957	8.275	8.196	8.156	8.032	8.083	-10%
Πελοποννήσου	8.270	7.847	7.766	7.830	7.878	8.036	-3%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.579	7.004	6.878	6.831	6.901	6.946	-8%
Νοτίου Αιγαίου	6.079	5.983	6.042	6.121	5.981	6.144	1%
Ηπείρου	4.187	3.989	3.955	3.925	3.960	3.977	-5%
Δυτικής Μακεδονίας	4.724	4.398	4.530	4.337	3.916	3.964	-16%
Ιονίων Νήσων	3.260	3.066	3.112	3.129	3.124	3.170	-3%
Βορείου Αιγαίου	2.678	2.573	2.553	2.504	2.455	2.480	-7%
Ελλάδα	**191.204**	**180.654**	**178.656**	**177.258**	**176.488**	**180.218**	**-6%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2017, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 5% του συνολικού ΑΕΠ της χώρας.

Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2017

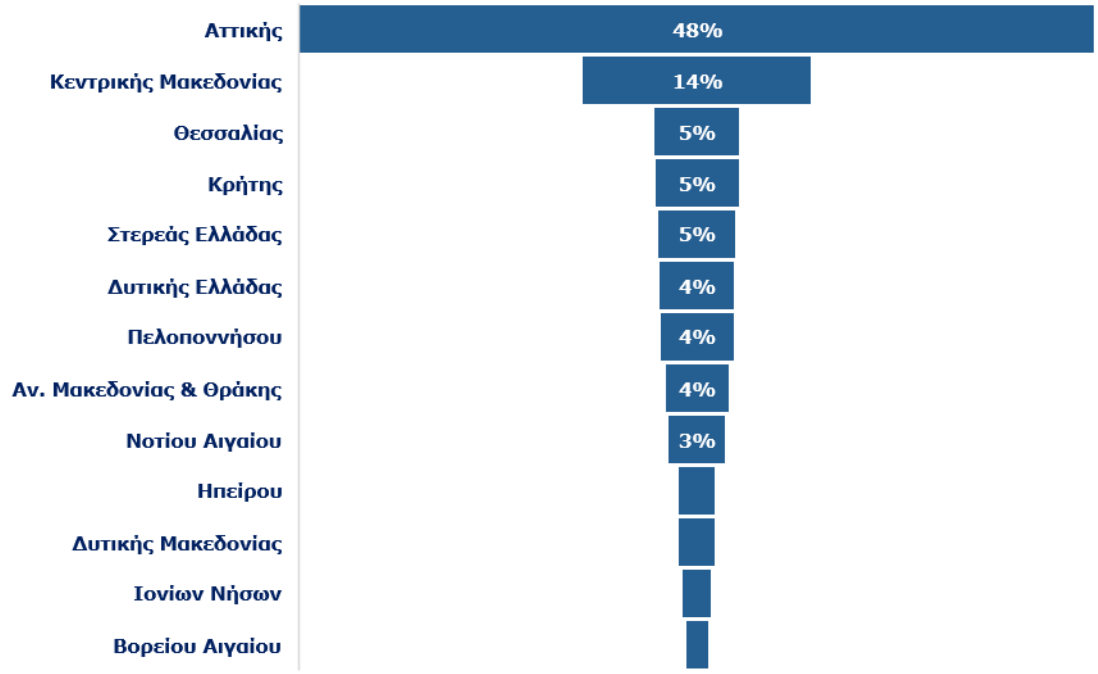

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας την περίοδο 2012-2017 εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτή που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2012-2017 η Περιφέρεια σημείωσε μείωση του ΑΕΠ της κατά -2% (από € 9.517 εκατ. το 2012 σε € 9.347 εκατ. το 2017).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας (σε εκατ. €), 2012-2017

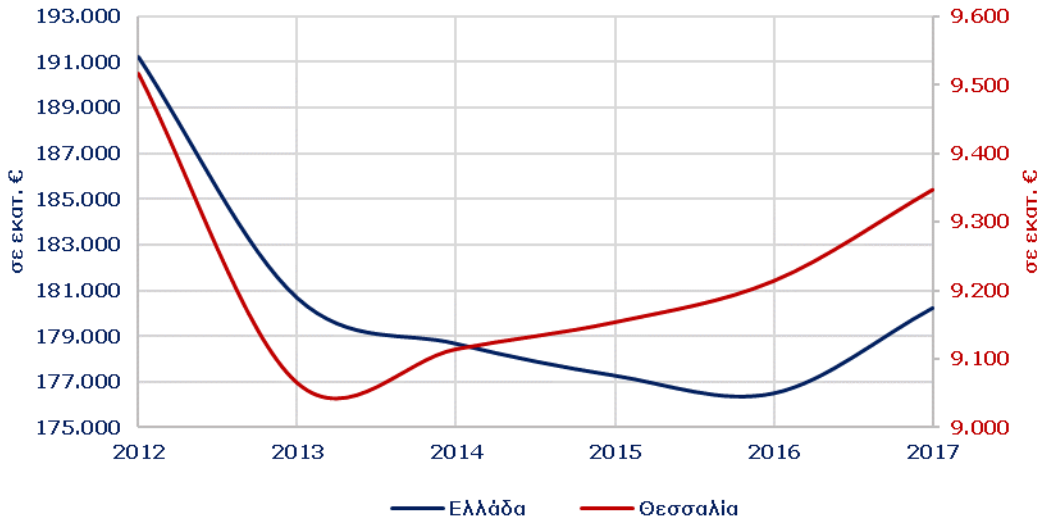

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες την περίοδο 2012-2017 κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση την Ενότητα Λάρισας (+1%, από € 4.079 εκατ. το 2012 σε € 4.113 εκατ. το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Μαγνησίας (-5%, από € 2.778 εκατ. το 2012 σε € 2.629 εκατ. το 2017), Τρικάλων (-2%, από € 1.536 εκατ. το 2012 σε € 1.513 εκατ. το 2017) και Καρδίτσας (-3%, από € 1.124 εκατ. το 2012 σε € 1.092 εκατ. το 2017).

Πίνακας 5: ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2012-2017 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Λάρισας	4.079	3.900	3.929	3.991	4.070	4.113	1%
Μαγνησίας	2.778	2.591	2.545	2.633	2.599	2.629	-5%
Τρικάλων	1.536	1.490	1.554	1.462	1.472	1.513	-2%
Καρδίτσας	1.124	1.085	1.086	1.067	1.073	1.092	-3%
Θεσσαλία	**9.517**	**9.065**	**9.114**	**9.154**	**9.214**	**9.347**	**-2%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2012-2017 μειώθηκε κατά -3% (από € 17.311 το 2012 σε € 16.757 το 2017). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+2%, από € 14.046 το 2012 σε € 14.366 το 2017) και Θεσσαλίας (+1%, από € 12.796 το 2012 σε € 12.911 το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-3%, από € 23.530 το 2012 σε € 22.784 το 2017), Νοτίου Αιγαίου (-0,4%, από € 18.163 το 2012 σε € 18.091 το 2017), Ιονίων Νήσων (-1%, από € 15.621 το 2012 σε € 15.464 το 2017), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από € 15.383 το 2012 σε € 15.214 το 2017), Δυτικής Μακεδονίας (-12%, από € 16.711 το 2012 σε € 14.663 το 2017), Πελοποννήσου (-1%, από € 14.066 το 2012 σε € 13.903 το 2017), Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από € 13.458 το 2012 σε € 13.172 το 2017), Δυτικής Ελλάδας (-7%, από € 13.070 το 2012 σε € 12.216 το 2017), Βορείου Αιγαίου (-11%, από € 13.389 το 2012 σε € 11.955 το 2017), Ηπείρου (-2%, από € 12.162 το 2012 σε € 11.879 το 2017) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από € 12.403 το 2012 σε € 11.539 το 2017).

Πίνακας 6: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2012-2017 (σε €)

Περιφέρεια	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Αττικής	23.530	22.540	22.389	22.229	22.204	22.784	-3%
Νοτίου Αιγαίου	18.163	17.874	18.045	18.280	17.769	18.091	0%
Ιονίων Νήσων	15.621	14.746	15.007	15.143	15.182	15.464	-1%
Στερεάς Ελλάδας	15.383	14.428	14.167	14.296	14.727	15.214	-1%
Δυτικής Μακεδονίας	16.711	15.707	16.320	15.761	14.361	14.663	-12%
Κρήτης	14.046	13.584	13.912	14.058	13.811	14.366	2%
Πελοποννήσου	14.066	13.390	13.291	13.449	13.579	13.903	-1%
Κεντρικής Μακεδονίας	13.458	12.669	12.520	12.664	12.880	13.172	-2%
Θεσσαλίας	**12.796**	**12.256**	**12.389**	**12.513**	**12.662**	**12.911**	**1%**
Δυτικής Ελλάδας	13.070	12.166	12.133	12.159	12.058	12.216	-7%
Βορείου Αιγαίου	13.389	12.927	12.883	12.700	12.266	11.955	-11%
Ηπείρου	12.162	11.662	11.630	11.613	11.785	11.879	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	12.403	11.498	11.324	11.281	11.432	11.539	-7%
Ελλάδα	**17.311**	**16.475**	**16.402**	**16.381**	**16.378**	**16.757**	**-3%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας την περίοδο 2012-2017 σε αντίθεση με το σύνολο της χώρας εμφάνισε αύξηση. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια κατέγραψε αύξηση κατά +1% (από € 12.796 το 2012 σε € 12.911 το 2017). Επίσης, οι Περιφέρειες Θεσσαλίας και Κρήτης είναι οι μοναδικές στο σύνολο της χώρας που κατέγραψαν αύξηση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ τους.

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Θεσσαλίας (σε €), 2012-2017

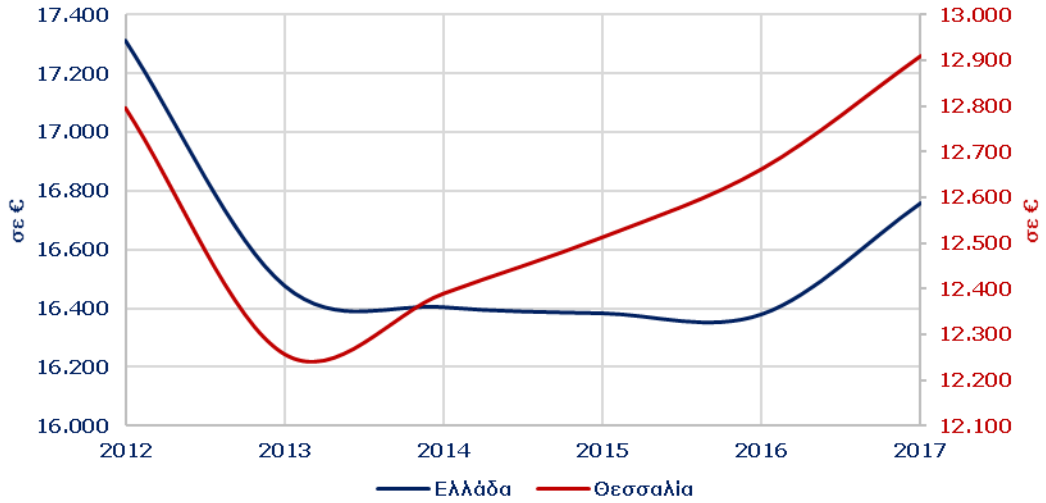

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν αύξηση την περίοδο 2012-2017, με εξαίρεση την Ενότητα Μαγνησίας (-4%, από € 13.393 το 2012 σε € 12.866 το 2017). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Λάρισας (+3%, από € 14.107 το 2012 σε € 14.578 το 2017), Τρικάλων (+1%, από € 11.535 το 2012 σε € 11.614 το 2017) και Καρδίτσας (+3%, από € 9.860 το 2012 σε € 10.184 το 2017).

Πίνακας 7: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2012-2017

Ενότητα	2012*	2013*	2014*	2015*	2016*	2017*	%Δ 2012 - 2017
Λάρισας	14.107	13.552	13.727	14.025	14.375	14.578	3%
Μαγνησίας	13.393	12.528	12.341	12.804	12.676	12.866	-4%
Τρικάλων	11.535	11.244	11.784	11.136	11.254	11.614	1%
Καρδίτσας	9.860	9.634	9.756	9.698	9.870	10.184	3%
Θεσσαλία	**12.796**	**12.256**	**12.389**	**12.513**	**12.662**	**12.911**	**1%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2019 ήταν της τάξης του 12,5% ή € 23,4 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Θεσσαλίας από τον τουρισμό το 2019, αντιπροσώπευαν το 2% (€ 471 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ήταν 5%. Επίσης, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις που κάναμε, το ΑΕΠ της Περιφέρειας Θεσσαλίας το 2019 σημείωσε αύξηση κατά +4% (από € 9.347 εκατ. το 2017 σε € 9.723 εκατ. το 2019).

Πίνακας 8: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2019

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2019	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2019 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2019*- σε εκ.	άμεση συμβολή τουρισμού στο ΑΕΠ Περιφέρειας με στοιχεία 2019	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2017 - σε €
Ν. Αιγαίο	29%	6.861	6.391	107%	18.091
Κρήτη	20%	4.775	9.460	50%	14.366
Αττική	15%	3.437	89.228	4%	22.784
Κεντ. Μακεδονία	13%	2.983	25.732	12%	13.172
Ιόνια Νησιά	11%	2.534	3.297	77%	15.464
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	583	7.225	8%	11.539
Πελοπόννησος	2%	553	8.359	7%	13.903
Θεσσαλία	**2%**	**471**	**9.723**	**5%**	**12.911**
Ήπειρος	1%	347	4.137	8%	11.879
Δυτ. Ελλάδα	1%	341	8.408	4%	12.216
Στερεά Ελλάδα	1%	239	8.794	3%	15.214
Β. Αιγαίο	1%	219	2.579	8%	11.955
Δυτ. Μακεδονία	0%	100	4.124	2%	14.663
Σύνολο Χώρας	**100%**	**23.442**	**187.456**	**13%**	**16.757**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2017

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ[2], 2014-2019

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι από το 2014 έως το 2019. Αναφορικά με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η Έρευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

[2] Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +11% (από 3,5 εκατ. το 2014 σε 3,9 εκατ. το 2019). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν θετική ποσοστιαία μεταβολή, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να καταγράφονται στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+20%, από 62 χιλ. το 2014 σε 75 χιλ. το 2019), Κρήτης (+19%, από 212 χιλ. το 2014 σε 253 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+14%, από 563 χιλ. το 2014 σε 643 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+12%, από 189 χιλ. το 2014 σε 211 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+12%, από 173 χιλ. το 2014 σε 194 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 195 χιλ. το 2014 σε 215 χιλ. το 2019), Αττικής (+9%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 1,4 εκατ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+9%, από 71 χιλ. το 2014 σε 77 χιλ. το 2019). Οι χαμηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 82 χιλ. το 2014 σε 87 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+7%, από 124 χιλ. το 2014 σε 133 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 201 χιλ. το 2014 σε 215 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+8%, από 234 χιλ. το 2014 σε 253 χιλ. το 2019) και Ηπείρου (+8%, από 104 χιλ. το 2014 σε 113 χιλ. το 2019).

Πίνακας 9: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Αττική	1.325.885	1.335.896	1.360.251	1.365.990	1.378.527	1.442.366	9%
Κεντρική Μακεδονία	563.396	600.756	618.813	625.984	642.050	642.691	14%
Θεσσαλία	**233.501**	**229.766**	**232.656**	**250.915**	**253.253**	**253.248**	**8%**
Κρήτη	212.215	209.134	220.538	234.804	247.255	252.984	19%
Δυτική Ελλάδα	200.887	206.191	205.424	216.814	218.181	214.683	7%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	194.990	197.901	200.661	205.778	213.366	214.647	10%
Πελοπόννησος	188.666	193.237	196.287	204.979	208.186	211.431	12%
Στερεά Ελλάδα	173.081	181.007	178.370	187.970	191.250	194.168	12%
Νότιο Αιγαίο	123.825	132.339	129.786	127.722	131.570	132.973	7%
Ήπειρος	103.946	105.272	106.539	104.635	108.934	112.748	8%
Δυτική Μακεδονία	82.470	81.243	81.094	84.525	86.248	87.085	6%
Ιονίων Νήσων	71.113	72.984	75.771	73.186	78.252	77.188	9%
Βόρειο Αιγαίο	62.263	64.967	67.369	69.374	70.949	74.817	20%
Σύνολο	**3.536.240**	**3.610.693**	**3.673.559**	**3.752.674**	**3.828.021**	**3.911.030**	**11%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (37%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου

Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019

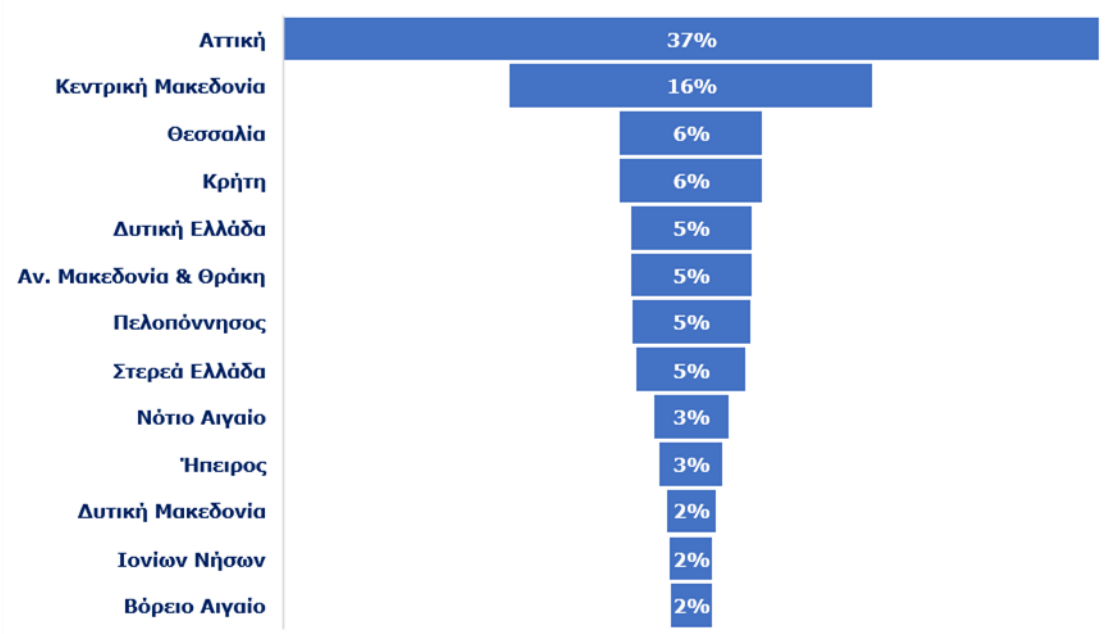

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας περίοδο 2014-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +8% (από 234 χιλ. το 2014 σε 253 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι στους Λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 220 χιλ. το 2014 σε 233 χιλ. το 2019), στην Εστίαση αύξηση κατά +52% (από 11 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα αύξηση κατά +77% (από 2 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019).

Πίνακας 10: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί Κλάδοι	220.440	209.808	209.586	224.247	231.251	232.840	6%
Εστίαση	11.047	17.264	20.032	23.571	16.898	16.840	52%
Καταλύματα	2.014	2.694	3.039	3.097	5.104	3.568	77%
Σύνολο	**233.501**	**229.766**	**232.656**	**250.915**	**253.253**	**253.248**	**8%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων εντοπίζεται στους Λοιπούς κλάδους (από 94% το 2014 σε 92% το 2019) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην Εστίαση (από 5% το 2014 σε 7% το 2019) και τα Καταλύματα (1% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο, με εξαίρεση το 2018).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

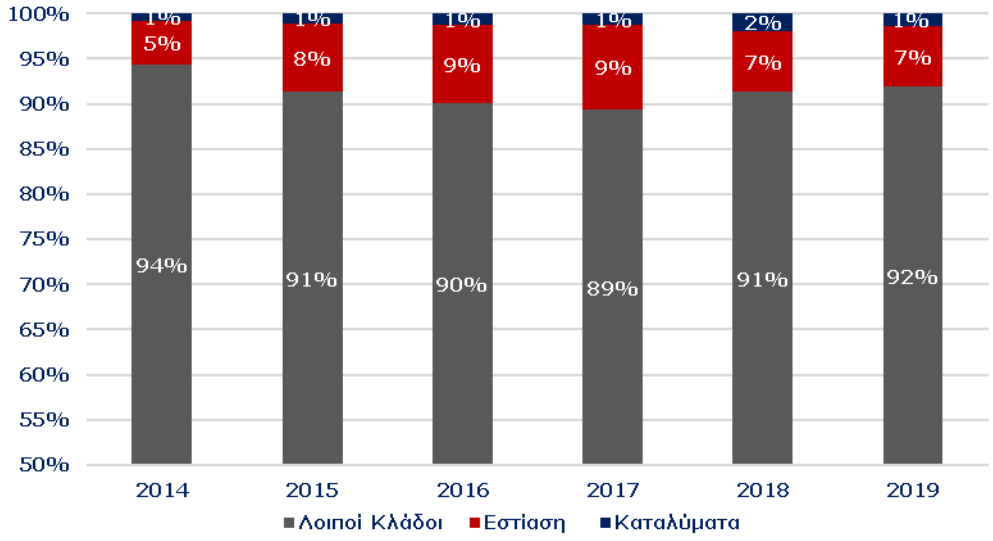

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2014-2019, παρατηρούμε ότι οι απασχολούμενοι με πλήρη απασχόληση σημείωσαν αύξηση κατά +11% (από 3,2 εκατ. το 2014 σε 3,6 εκατ. το 2019) ενώ αυτοί με μερική απασχόληση αύξηση κατά +7% (από 336 χιλ. το 2014 σε 361 χιλ. το 2019).

Πίνακας 11: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2014-2019

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 19
Αττική	Πλήρης	1.183.251	1.188.212	1.208.038	1.216.494	1.238.685	1.290.923	9%
	Μερική	142.635	147.684	152.213	149.496	139.842	151.444	6%
Κεντρική Μακεδονία	Πλήρης	514.866	545.507	563.447	567.615	580.041	576.379	12%
	Μερική	48.530	55.249	55.366	58.369	62.009	66.313	37%
Θεσσαλία	**Πλήρης**	**197.813**	**199.104**	**202.402**	**213.733**	**220.205**	**219.707**	**11%**
	Μερική	**35.688**	**30.662**	**30.255**	**37.182**	**33.048**	**33.541**	**-6%**
Κρήτη	Πλήρης	192.523	189.086	200.590	217.019	229.703	238.866	24%
	Μερική	19.693	20.048	19.948	17.785	17.552	14.118	-28%
Δυτική Ελλάδα	Πλήρης	185.959	187.878	182.492	194.975	197.743	197.020	6%
	Μερική	14.928	18.313	22.932	21.838	20.438	17.663	18%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Πλήρης	180.984	186.703	185.798	192.428	200.687	200.265	11%
	Μερική	14.006	11.198	14.863	13.350	12.679	14.383	3%
Πελοπόννησος	Πλήρης	169.630	175.315	179.399	188.528	193.884	199.489	18%
	Μερική	19.036	17.922	16.888	16.451	14.301	11.942	-37%
Στερεά Ελλάδα	Πλήρης	159.975	164.851	158.394	164.427	170.157	176.667	10%
	Μερική	13.106	16.156	19.977	23.543	21.093	17.501	34%
Νότιο Αιγαίο	Πλήρης	117.501	126.101	122.595	120.470	119.637	121.418	3%
	Μερική	6.324	6.238	7.191	7.252	11.933	11.555	83%
Ήπειρος	Πλήρης	96.618	98.203	98.147	98.171	103.919	105.495	9%
	Μερική	7.328	7.069	8.392	6.464	5.015	7.253	-1%
Δυτική Μακεδονία	Πλήρης	75.142	74.739	73.448	76.167	78.647	79.978	6%
	Μερική	7.328	6.504	7.645	8.358	7.601	7.107	-3%
Ιόνια Νησιά	Πλήρης	67.172	69.862	71.461	68.465	75.192	74.137	10%
	Μερική	3.941	3.122	4.310	4.721	3.060	3.050	-23%
Βόρειο Αιγαίο	Πλήρης	59.140	61.889	64.290	64.933	67.009	70.071	18%
	Μερική	3.123	3.077	3.078	4.441	3.941	4.746	52%
Ελλάδα	**Πλήρης**	**3.200.573**	**3.267.448**	**3.310.502**	**3.383.425**	**3.475.509**	**3.550.414**	**11%**
	Μερική	**335.667**	**343.244**	**363.057**	**369.249**	**352.512**	**360.616**	**7%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση της πλήρους απασχόλησης ενώ στην μερική η εικόνα είναι μικτή. Για την πλήρη απασχόληση οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημειώθηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+24%, από 193 χιλ. το 2014 σε 239 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+18%, από 59 χιλ. το 2014 σε 70 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+18%, από 170 χιλ. το 2014 σε 199 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+12%, από 515 χιλ. το 2014 σε 576 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+11%, από 198 χιλ. το 2014 σε 220 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+10%, από 67 χιλ. το 2014 σε 74 χιλ. το 2019). Για την μερική απασχόληση πτώση καταγράφεται στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (-37%, από 19 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019), Κρήτης (-28%, από 20 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-23%, από 4 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (-6%, από 36 χιλ.

το 2014 σε 34 χιλ. το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 7 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019) και Ηπείρου (-1%, από 7 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019) ενώ αντίθετα αύξηση σημειώνεται στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+3%, από 14 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019), Αττικής (+6%, από 143 χιλ. το 2014 σε 151 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+18%, από 15 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+34%, από 13 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+37%, από 49 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+52%, από 3 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+83%, από 6 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019).

Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Κρήτης (7%), Θεσσαλίας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Πελοποννήσου (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2019

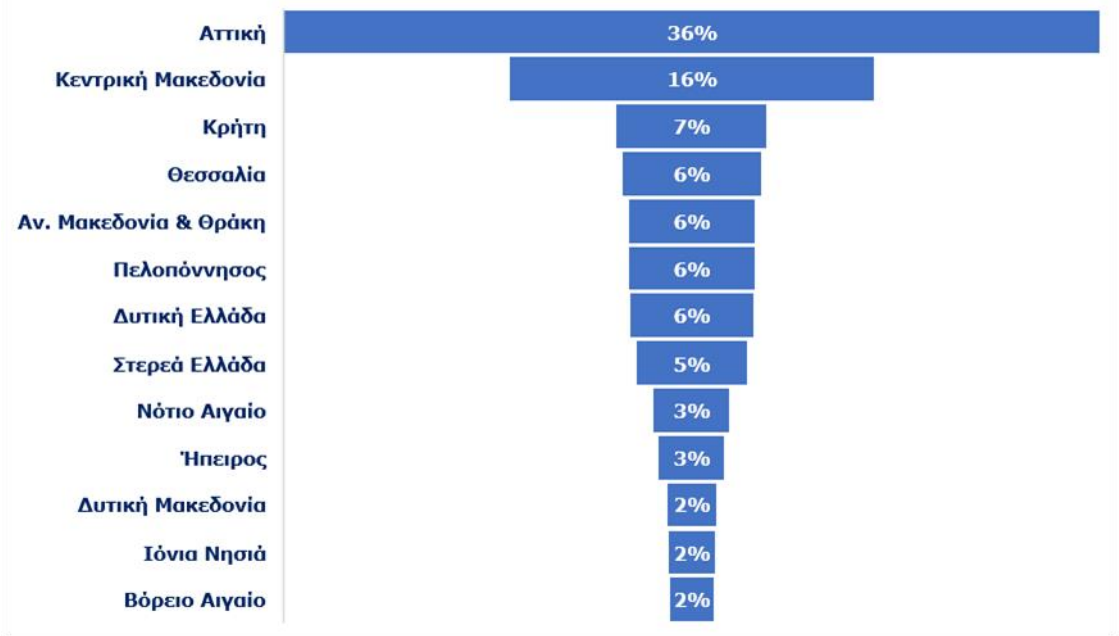

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (42%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (18%), Θεσσαλίας (9%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (2%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (1%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2019

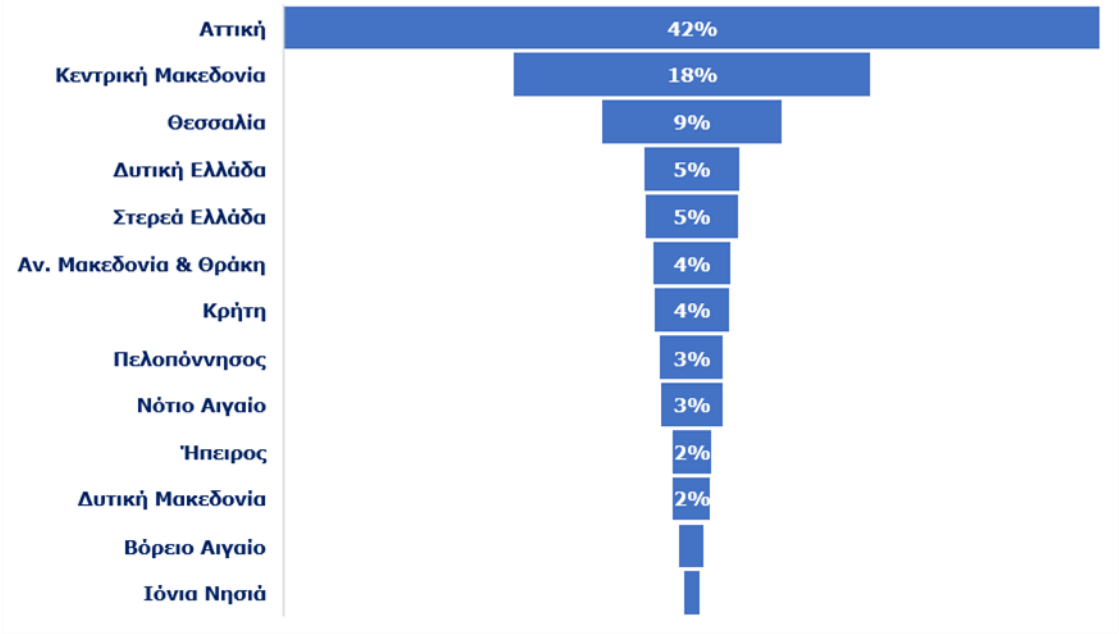

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +11% (από 198 χιλ. το 2014 σε 220 χιλ. το 2019) ενώ οι απασχολούμενοι μερικής μείωση κατά -6% (από 36 χιλ. το 2014 σε 34 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους Λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 187 χιλ. το 2014 σε 204 χιλ. το 2019) ενώ οι μερικής μείωση κατά -16% (από 34 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι πλήρης αύξηση κατά +25% (από 9 χιλ. το 2014 σε 12 χιλ. το 2019) και οι μερικής αύξηση κατά +209% (από 2 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι πλήρης αύξηση κατά +86% (από 2 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) και οι μερικής μείωση κατά -21% (από 161 απασχολούμενους το 2014 σε 128 απασχολούμενους το 2019).

Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	186.551	183.737	184.951	193.522	202.471	204.487	10%
	Μερική	33.889	26.070	24.635	30.724	28.779	28.353	-16%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	9.409	12.860	14.799	17.748	13.224	11.780	25%
	Μερική	1.639	4.405	5.233	5.823	3.674	5.060	209%
Καταλύματα	Πλήρης	1.853	2.507	2.652	2.462	4.510	3.440	86%
	Μερική	161	187	387	635	594	128	-21%
Θεσσαλία	**Πλήρης**	**197.813**	**199.104**	**202.402**	**213.733**	**220.205**	**219.707**	**11%**
	Μερική	**35.688**	**30.662**	**30.255**	**37.182**	**33.048**	**33.541**	**-6%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2014-2019, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 85% το 2014 σε 88% το 2019) εμφάνισαν υψηλότερο μερίδιο έναντι των μερικής απασχόλησης (από 15% το 2014 σε 12% 2019).

Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

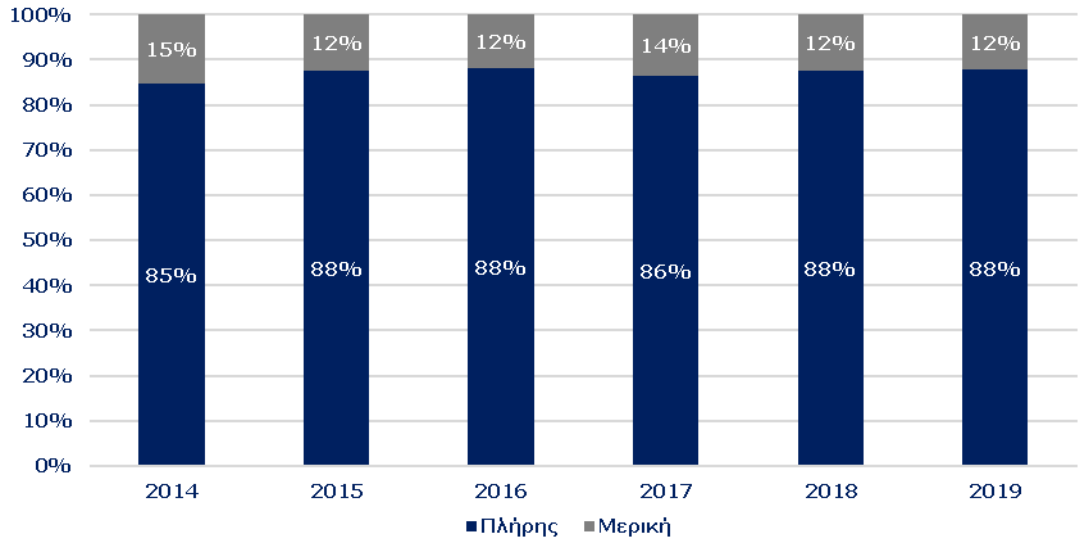

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 85% το 2014 σε 70% το 2019) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 15% το 2014 σε 30% το 2019). Παρόλα αυτά, ο κλάδος της εστίασης εμφανίζει σαφή ανοδική τάση την περίοδο 2014-2019 στους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης.

Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

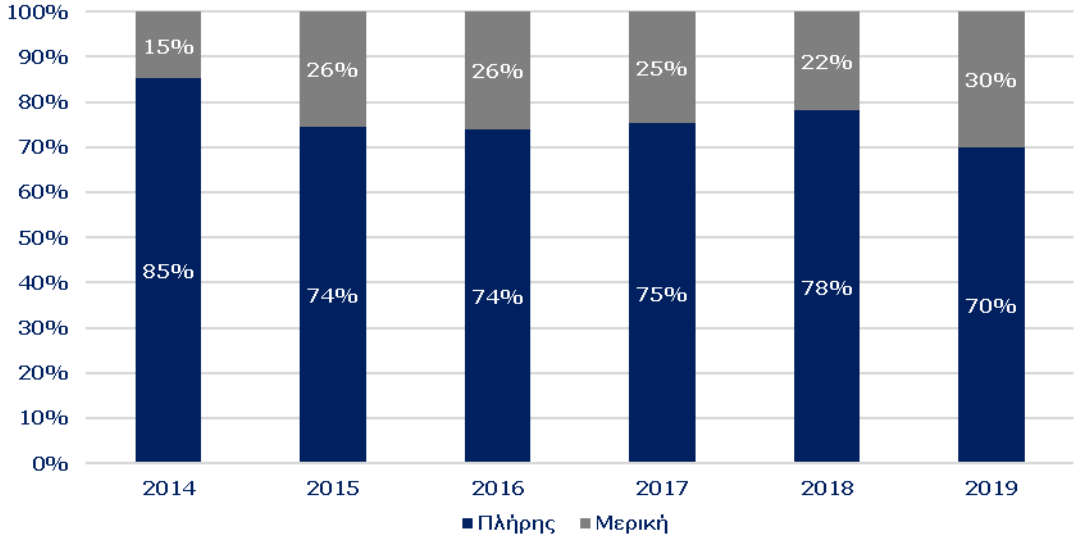

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρους απασχόλησης (από 92% το 2014 σε 96% το 2019) καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 8% το 2014 σε 4% το 2019).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

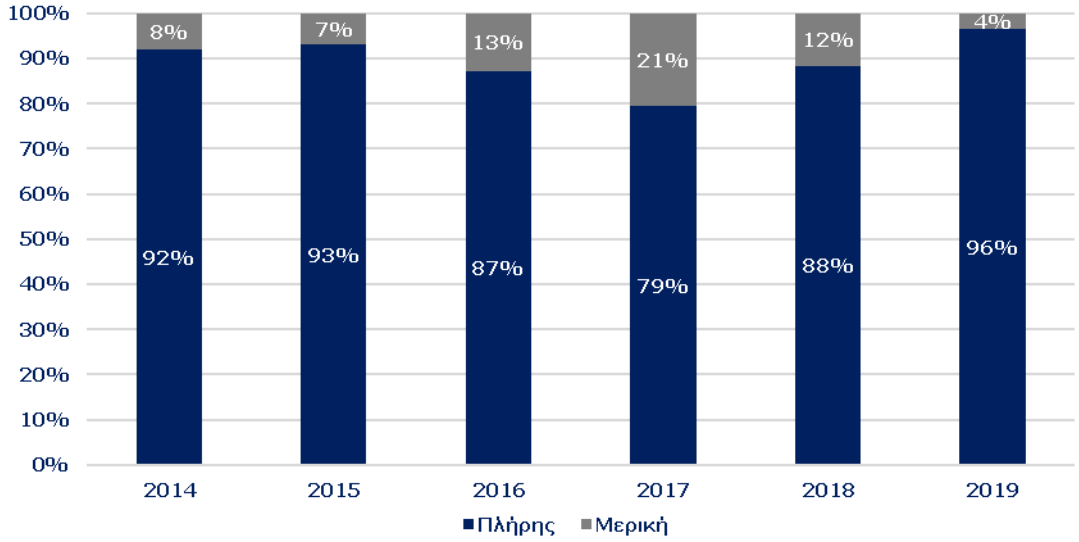

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας η μερική απασχόληση είναι πιο έντονη στις δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης απ' ότι στους λοιπούς κλάδους και τα καταλύματα.

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων την περίοδο 2014-2019, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν αύξηση κατά +10% (από 2,1 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +11% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Αττική	Άνδρες	746.304	747.590	761.640	765.108	787.140	808.049	8%
	Γυναίκες	579.582	588.306	598.612	600.882	591.388	634.317	9%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	328.626	344.547	353.239	366.021	377.751	371.786	13%
	Γυναίκες	234.770	256.209	265.574	259.963	264.299	270.905	15%
Θεσσαλία	**Άνδρες**	**140.217**	**134.903**	**135.748**	**148.107**	**149.311**	**150.333**	**7%**
	Γυναίκες	**93.284**	**94.863**	**96.909**	**102.807**	**103.942**	**102.915**	**10%**
Κρήτη	Άνδρες	121.389	121.631	126.665	134.634	141.671	143.067	18%
	Γυναίκες	90.826	87.503	93.874	100.170	105.584	109.917	21%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	123.434	123.993	127.845	135.734	136.061	132.765	8%
	Γυναίκες	77.453	82.198	77.578	81.080	82.120	81.918	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	114.609	115.996	117.700	122.799	125.073	126.742	11%
	Γυναίκες	80.382	81.905	82.961	82.979	88.293	87.906	9%
Πελοπόννησος	Άνδρες	110.137	111.743	114.954	120.559	123.358	123.344	12%
	Γυναίκες	78.529	81.494	81.332	84.420	84.827	88.087	12%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	107.613	112.313	114.230	116.308	119.852	125.121	16%
	Γυναίκες	65.468	68.694	64.140	71.662	71.398	69.047	5%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	70.761	77.739	78.651	75.746	77.396	77.847	10%
	Γυναίκες	53.064	54.601	51.134	51.976	54.174	55.126	4%
Ήπειρος	Άνδρες	59.650	61.830	62.916	60.845	62.316	64.717	8%
	Γυναίκες	44.297	43.442	43.623	43.790	46.618	48.031	8%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	50.706	50.592	50.643	51.777	51.742	53.017	5%
	Γυναίκες	31.765	30.651	30.451	32.748	34.506	34.068	7%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	42.757	41.230	42.379	41.352	44.488	44.712	5%
	Γυναίκες	28.356	31.753	33.392	31.834	33.764	32.476	15%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	39.851	42.255	42.688	41.758	42.056	44.827	12%
	Γυναίκες	22.412	22.711	24.681	27.616	28.894	29.989	34%
Ελλάδα	**Άνδρες**	**2.056.053**	**2.086.363**	**2.129.297**	**2.180.747**	**2.238.215**	**2.266.326**	**10%**
	Γυναίκες	**1.480.187**	**1.524.330**	**1.544.262**	**1.571.927**	**1.589.806**	**1.644.704**	**11%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, σε όλες τις Περιφέρειες σημειώθηκε αύξηση των ανδρών και γυναικών. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις στους άνδρες απασχολούμενους καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Κρήτης (+18%, από 121 χιλ. το 2014 σε 143 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+13%, από 329 χιλ. το 2014 σε 372 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (+12%, από 110 χιλ. το 2014 σε 123 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+12%, από 40 χιλ. το 2014 σε 45 χιλ. το 2019) ενώ στις γυναίκες στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+34%, από 22 χιλ. το 2014 σε 30 χιλ. το 2019), Κρήτης (+21%, από 91 χιλ. το 2014 σε 110 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+15%, από 28 χιλ. το 2014 σε 32 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+15%, από 235 χιλ. το 2014 σε 271 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019

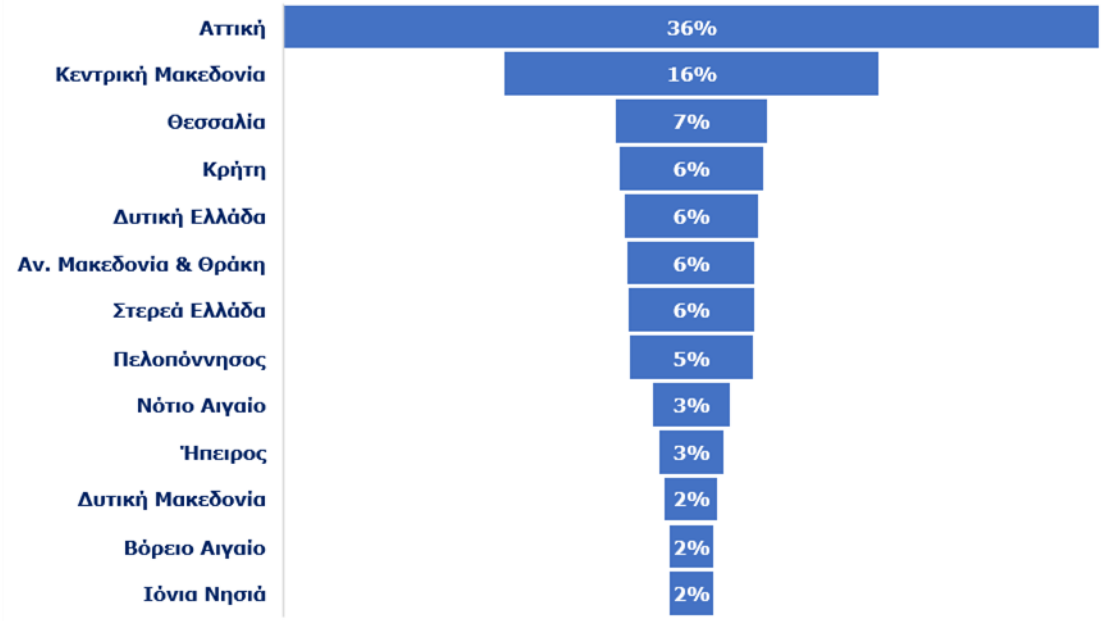

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2019, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (39%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Κρήτης (7%), Θεσσαλίας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019

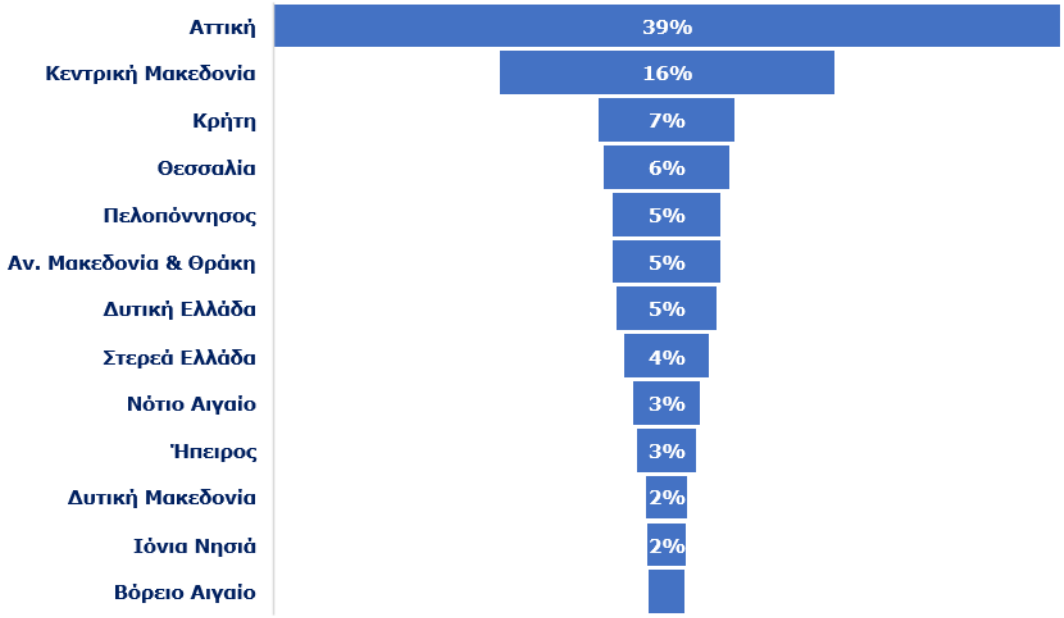

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019, σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 140 χιλ. το 2014 σε 150 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +10% (από 93 χιλ. το 2014 σε 103 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στους λοιπούς κλάδους σημείωσαν αύξηση κατά +4% (από 132 χιλ. το 2014 σε 137 χιλ. το 2019) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +8% (από 88 χιλ. το 2014 σε 96 χιλ. το 2019), στην εστίαση οι άνδρες απασχολούμενοι αύξηση κατά +59% (από 7 χιλ. το 2014 σε 11 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +43% (από 4 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019) ενώ στα καταλύματα οι άνδρες αύξηση κατά +67% (από 1 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) και οι γυναίκες αύξηση κατά +100% (από 642 απασχολούμενους το 2014 σε 1 χιλ. το 2019).

Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	132.095	123.559	121.994	131.960	136.018	137.337	4%
	Γυναίκες	88.344	86.249	87.591	92.287	95.232	95.503	8%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	6.750	10.014	11.933	14.142	10.375	10.709	59%
	Γυναίκες	4.298	7.250	8.099	9.429	6.523	6.131	43%
Καταλύματα	Άνδρες	1.372	1.330	1.821	2.006	2.917	2.287	67%
	Γυναίκες	642	1.364	1.218	1.091	2.186	1.281	100%
Θεσσαλία	**Άνδρες**	**140.217**	**134.903**	**135.748**	**148.107**	**149.311**	**150.333**	**7%**
	Γυναίκες	**93.284**	**94.863**	**96.909**	**102.807**	**103.942**	**102.915**	**10%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2014-2019, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 60% το 2014 σε 59% το 2019) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 40% το 2014 σε 41% το 2019).

Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

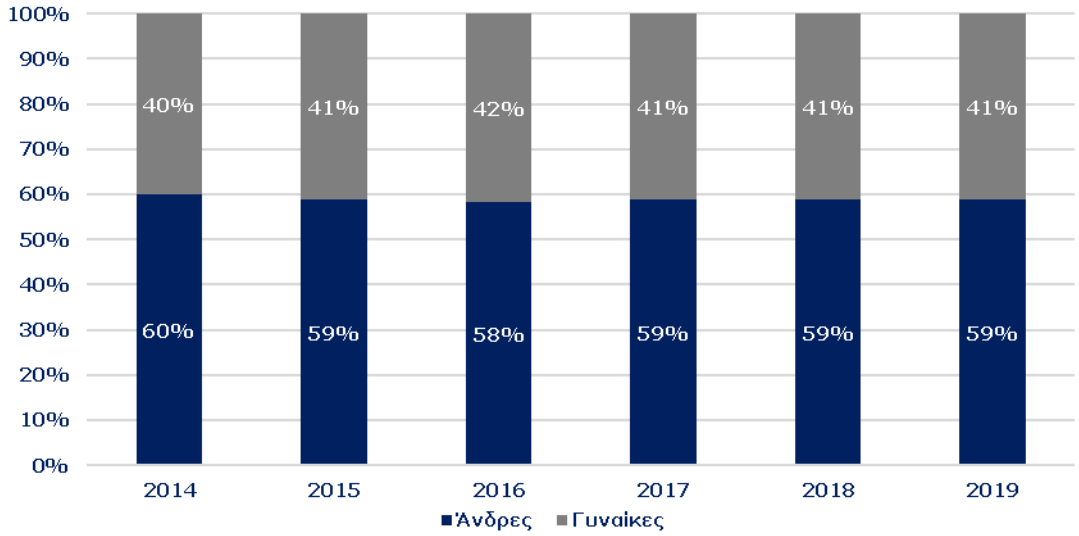

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Παρόμοια είναι η εικόνα στην εστίαση, με τους άνδρες απασχολούμενους να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 61% το 2014 σε 64% το 2019) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 39% το 2014 σε 36% το 2019).

Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

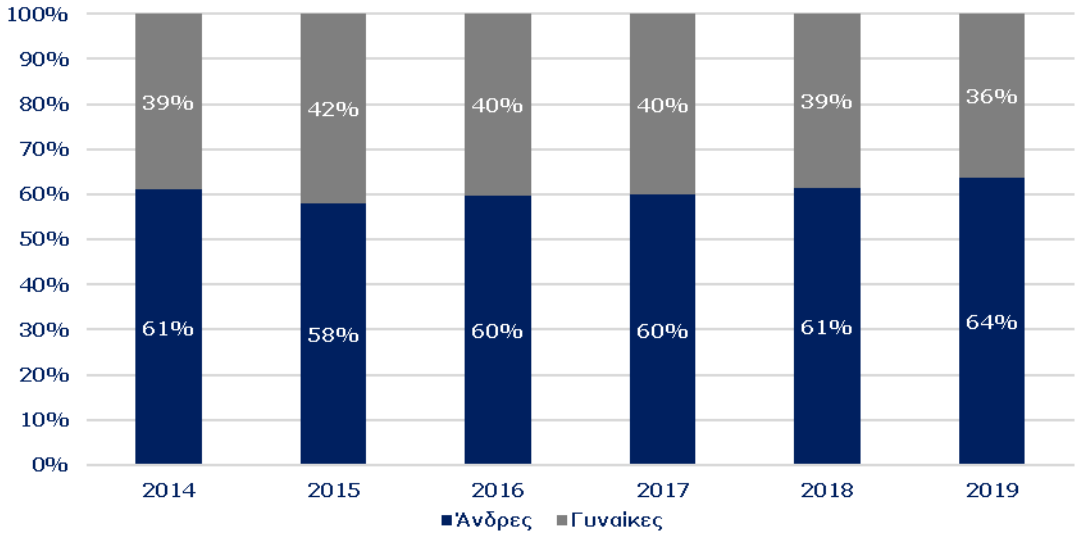

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ίδια είναι εικόνα και στα καταλύματα, με τους άνδρες απασχολούμενους να εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια (από 68% το 2014 σε 64% το 2019) σε σύγκριση με αυτά των γυναικών (από 32% το 2014 σε 36% το 2019). Εξαίρεση αποτέλεσε μόνο το 2015 (Άνδρες 49% και Γυναίκες 51%).

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2014-2019

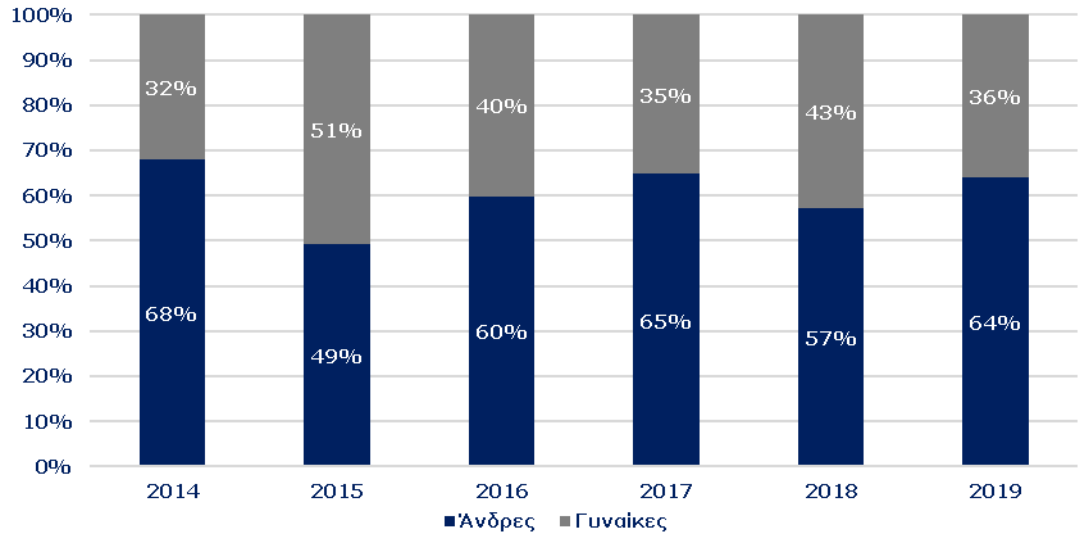

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων, παρατηρούμε ότι όλες οι ηλικιακές ομάδες σημείωσαν αύξηση την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις ηλικίες 25-34 ετών (-3%, από 808 χιλ. το 2014 σε 786 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+4%, από 146 χιλ. το 2014 σε 151 χιλ. το 2019), 35-44 ετών (+5%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,2 εκατ. το 2019), 45-54 ετών (+17%, από 970 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019) και 55+ (+35%, από 510 χιλ. το 2014 σε 687 χιλ. το 2019).

Επιμέρους, μείωση σημειώθηκε στις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-17%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%), Πελοποννήσου (-31%), Νοτίου Αιγαίου (-16%) και Δυτικής Μακεδονίας (-13%), στις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Αττικής (-8%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%), Νοτίου Αιγαίου (-8%), Ηπείρου (-6%), Δυτικής Μακεδονίας (-21%) και Ιονίων Νήσων (-6%) και στις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (-8%), Δυτικής Ελλάδας (-6%) και Δυτικής Μακεδονίας (-6%).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+33%, από 7 χιλ. το 2014 σε 9 χιλ. το 2019), Ηπείρου (+21%, από 2 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (+11%, από 4 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+15%, από 44 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (+13%, από 16 χιλ. το 2014 σε 18 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+15%, από 66 χιλ. το 2014 σε 76 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+13%, από 17 χιλ. το 2014 σε 20 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 55 χιλ. το 2014 σε 60 χιλ. το 2019), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+30%, από 54 χιλ. το 2014 σε 70 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (+26%, από 15 χιλ. το 2014 σε 19 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+20%, από 162 χιλ. το 2014 σε 193 χιλ. το 2019) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Κρήτης (+46%, από 30 χιλ. το 2014 σε 43 χιλ. το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (+46%, από 12 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+41%, από 32 χιλ. το 2014 σε 45 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+41%, από 16 χιλ. το 2014 σε 23 χιλ. το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+40%, από 80 χιλ. το 2014 σε 112 χιλ. το 2019), του Βορείου Αιγαίου (+40%, από 10 χιλ. το 2014 σε 14 χιλ. το 2019) και Αττικής (+39%, από 158 χιλ. το 2014 σε 218 χιλ. το 2019).

Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
	15-24	52.006	49.544	48.173	49.433	50.602	57.161	10%
	25-34	328.441	324.892	327.740	315.406	308.862	301.567	-8%
Αττική	35-44	430.401	435.152	448.226	441.117	442.690	449.035	4%
	45-54	357.506	369.588	373.678	386.461	387.585	416.252	16%
	55+	157.532	156.719	162.434	173.572	188.788	218.351	39%
	15-24	21.447	20.242	17.261	22.805	23.834	23.636	10%
	25-34	124.891	128.351	123.893	123.450	126.267	126.150	1%
Κεντρική Μακεδονία	35-44	175.691	187.973	197.506	194.959	193.576	187.775	7%
	45-54	161.659	173.447	184.147	189.811	192.759	193.294	20%
	55+	79.709	90.743	96.005	94.959	105.614	111.836	40%
	15-24	**7.050**	**7.677**	**8.188**	**11.134**	**9.917**	**9.373**	**33%**
	25-34	**44.092**	**48.188**	**46.818**	**48.322**	**49.469**	**50.918**	**15%**
Θεσσαλία	**35-44**	**72.990**	**71.309**	**70.062**	**72.521**	**71.057**	**67.239**	**-8%**
	45-54	**63.793**	**63.656**	**66.656**	**70.111**	**70.960**	**73.557**	**15%**
	55+	**45.576**	**38.936**	**40.932**	**48.826**	**51.850**	**52.162**	**14%**
	15-24	10.845	10.256	10.897	11.364	12.130	11.792	9%
	25-34	51.400	48.372	48.725	50.506	51.939	51.598	0%
Κρήτη	35-44	66.248	64.886	69.776	73.806	76.697	76.167	15%
	45-54	54.175	56.043	57.630	62.167	67.298	70.319	30%
	55+	29.546	29.577	33.511	36.960	39.192	43.109	46%
	15-24	8.554	9.704	10.589	10.165	8.360	7.122	-17%
	25-34	42.507	42.399	42.353	44.622	43.195	42.604	0%
Δυτική Ελλάδα	35-44	62.442	63.726	61.397	62.152	61.199	58.683	-6%
	45-54	55.762	55.508	54.367	57.372	58.948	61.730	11%
	55+	31.623	34.855	36.717	42.503	46.479	44.545	41%
	15-24	9.647	8.444	7.678	9.312	9.497	9.036	-6%
	25-34	45.489	44.626	42.837	42.718	44.365	44.998	-1%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	35-44	54.697	58.169	58.431	58.107	60.264	59.987	10%
	45-54	52.893	54.984	56.717	58.653	58.977	58.758	11%
	55+	32.265	31.678	34.998	36.988	40.262	41.869	30%
	15-24	7.059	6.318	4.366	5.922	4.779	4.861	-31%
	25-34	35.504	34.438	34.377	37.861	38.100	36.827	4%
Πελοπόννησος	35-44	54.016	54.864	55.943	58.524	57.419	57.402	6%
	45-54	56.085	58.126	58.962	59.641	61.724	64.851	16%
	55+	36.002	39.491	42.639	43.030	46.164	47.490	32%
	15-24	7.077	7.587	7.930	8.098	5.955	7.082	0%
	25-34	36.565	39.369	38.192	38.601	38.874	37.929	4%
Στερεά Ελλάδα	35-44	53.096	54.978	52.666	55.290	56.333	57.861	9%
	45-54	49.330	50.973	51.802	53.896	57.187	56.595	15%
	55+	27.013	28.100	27.780	32.086	32.901	34.701	28%
	15-24	8.884	7.919	8.891	8.240	8.398	7.445	-16%
	25-34	32.999	37.132	30.199	29.333	30.545	30.316	-8%
Νότιο Αιγαίο	35-44	35.297	40.028	38.812	37.527	36.737	37.849	7%
	45-54	30.554	29.600	31.038	32.815	33.457	34.697	14%
	55+	16.092	17.661	20.847	19.807	22.434	22.665	41%
	15-24	2.441	2.469	2.602	2.470	3.455	2.963	21%
	25-34	21.085	21.079	20.679	19.329	19.360	19.796	-6%
Ήπειρος	35-44	32.577	32.804	31.633	31.650	33.561	34.789	7%
	45-54	28.795	30.086	31.182	31.869	31.977	32.437	13%
	55+	19.049	18.833	20.444	19.316	20.581	22.764	20%
	15-24	3.132	4.145	4.147	3.487	2.452	2.727	-13%
	25-34	15.353	14.190	13.669	14.802	13.807	12.196	-21%
Δυτική Μακεδονία	35-44	27.103	25.668	24.750	23.422	24.951	25.596	-6%
	45-54	25.381	24.827	25.532	26.528	28.697	29.727	17%
	55+	11.501	12.414	12.995	16.285	16.342	16.838	46%
	15-24	3.566	2.504	3.514	3.204	3.564	3.971	11%
	25-34	14.089	14.175	15.885	14.171	13.347	13.302	-6%
Ιόνια Νησιά	35-44	20.036	20.636	21.471	20.442	20.998	21.066	5%
	45-54	19.207	21.158	20.327	19.939	22.154	22.465	17%
	55+	14.215	14.510	14.574	15.430	18.189	16.383	15%
	15-24	3.891	3.296	3.583	2.533	2.896	4.246	9%
	25-34	16.030	17.602	16.180	16.080	16.374	18.107	13%
Βόρειο Αιγαίο	35-44	17.439	17.419	18.083	17.985	18.317	19.772	13%
	45-54	14.959	16.039	18.147	19.012	18.399	18.812	26%
	55+	9.944	10.610	11.376	13.763	14.963	13.879	40%
	15-24	**145.598**	**140.105**	**137.817**	**148.168**	**145.838**	**151.415**	**4%**
	25-34	**808.445**	**814.814**	**801.547**	**795.202**	**794.503**	**786.309**	**-3%**
Ελλάδα	**35-44**	**1.102.033**	**1.127.613**	**1.148.755**	**1.147.503**	**1.153.798**	**1.153.220**	**5%**
	45-54	**970.098**	**1.004.035**	**1.030.186**	**1.068.275**	**1.090.122**	**1.133.493**	**17%**
	55+	**510.066**	**524.125**	**555.254**	**593.526**	**643.759**	**686.593**	**35%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 35-44 ετών (29%) και 45-54 ετών (29%) και ακολουθούν οι ηλικίες 25-34 ετών (20%), 55+ ετών (18%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά ηλικιακή ομάδα, 2019

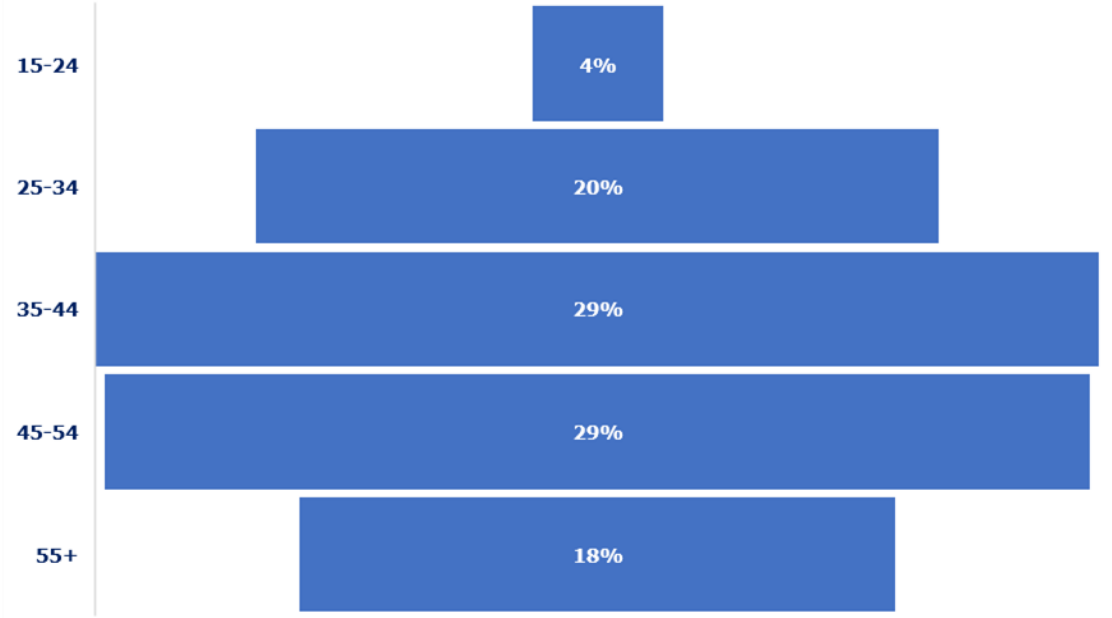

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-8%, από 73 χιλ. το 2014 σε 67 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+33%, από 7 χιλ. το 2014 σε 9 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (+15%, από 44 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+15%, από 64 χιλ. το 2014 σε 74 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+14%, από 46 χιλ. το 2014 σε 52 χιλ. το 2019). Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους Λοιπούς είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-8%, από 69 χιλ. το 2014 σε 63 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες κατηγορίες: 15-24 ετών (+9%, από 5 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (+8%, από 41 χιλ. το 2014 σε 44 χιλ. το 2019), 45-54 ετών (+13%, από 62 χιλ. το 2014 σε 70 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (+14%, από 44 χιλ. το 2014 σε 50 χιλ. το 2019). Στην εστίαση η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+74%, από 2 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019), 25-34 ετών (+160%, από 2 χιλ. το 2014 σε 6 χιλ. το 2019) και 45-54 ετών (+61%, από 2 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) να σημειώνουν αύξηση και τις ηλικίες 35-44 ετών (-9%, από 3 χιλ. το 2014 σε 3 χιλ. το 2019) και 55+ ετών (-8%, από 2 χιλ. το 2014 σε 1 χιλ. το 2019) μείωση. Στα καταλύματα οι επιμέρους ηλικιακές ομάδες εμφανίζουν: 15-24 ετών (από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 481 απασχολούμενους το 2019), 25-34 ετών (-3%, από 903 απασχολούμενους το 2014 σε 878 απασχολούμενους το 2019), 35-44 ετών (+4%, από 906 απασχολούμενους το 2014 σε 947 απασχολούμενους το 2019), 45-54 ετών (+283%, από 205 απασχολούμενους το 2014 σε 785 απασχολούμενους το 2019) και 55+ ετών (από 0 απασχολούμενους το 2014 σε 476 απασχολούμενους το 2019).

Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2014-2019

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014-19
Λοιποί κλάδοι	15-24	5.196	5.742	5.802	6.683	6.703	5.657	9%
	25-34	40.840	40.023	39.910	41.874	43.247	43.925	8%
	35-44	68.607	67.474	63.766	65.219	65.734	63.132	-8%
	45-54	61.816	59.414	61.690	65.017	66.189	69.914	13%
	55+	43.980	37.155	38.417	45.454	49.378	50.211	14%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	1.854	1.834	2.386	4.393	2.689	3.234	74%
	25-34	2.350	7.062	5.856	5.686	5.164	6.115	160%
	35-44	3.477	3.132	5.063	6.107	3.612	3.159	-9%
	45-54	1.772	4.016	4.731	4.554	3.775	2.858	61%
	55+	1.596	1.221	1.996	2.831	1.659	1.474	-8%
Καταλύματα	15-24	0	101	0	58	526	481	
	25-34	903	1.103	1.052	763	1.058	878	-3%
	35-44	906	703	1.232	1.196	1.711	947	4%
	45-54	205	226	235	540	996	785	283%
	55+	0	560	519	541	813	476	
Θεσσαλία	**15-24**	**7.050**	**7.677**	**8.188**	**11.134**	**9.917**	**9.373**	**33%**
	25-34	**44.092**	**48.188**	**46.818**	**48.322**	**49.469**	**50.918**	**15%**
	35-44	**72.990**	**71.309**	**70.062**	**72.521**	**71.057**	**67.239**	**-8%**
	45-54	**63.793**	**63.656**	**66.656**	**70.111**	**70.960**	**73.557**	**15%**
	55+	**45.576**	**38.936**	**40.932**	**48.826**	**51.850**	**52.162**	**14%**

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Θεσσαλίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 28% το 2014 σε 30% το 2019), 35-44 ετών (από 31% το 2014 σε 27% το 2019), 55+ ετών (από 20% το 2014 σε 22% το 2019) και 25-34 ετών (από 19% το 2014 σε 19% το 2019). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 2% το 2014 σε 2% το 2019).

Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

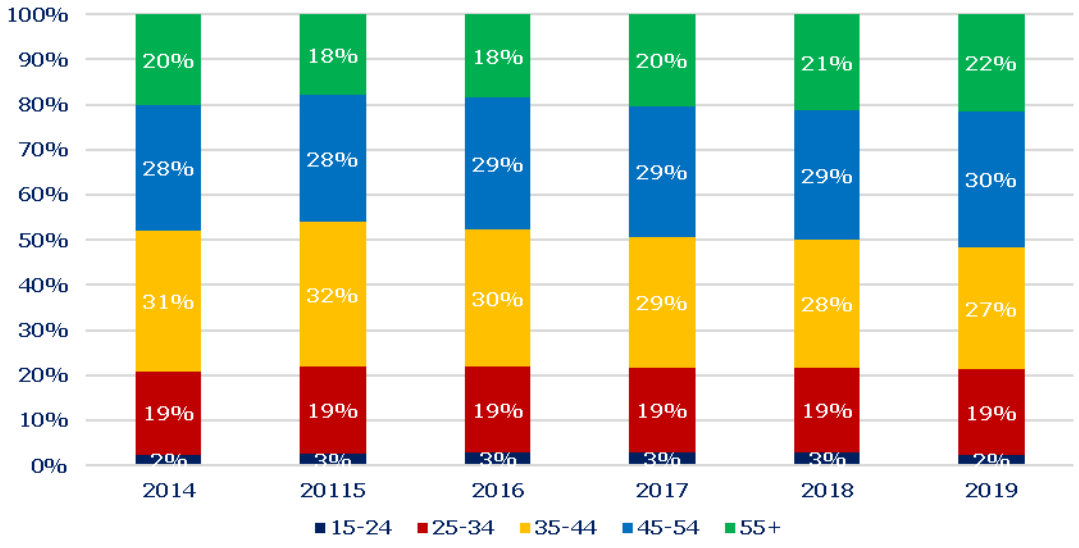

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 21% το 2014 σε 36% το 2019), 35-44 ετών (από 31% το 2014 σε 19% το 2019), 45-54 ετών (από 16% το 2014 σε 17% το 2019) και 15-24 ετών (από 17% το 2014 σε 19% το 2019). Μικρότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικίες 55+ ετών (από 14% το 2014 σε 9% το 2019).

Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

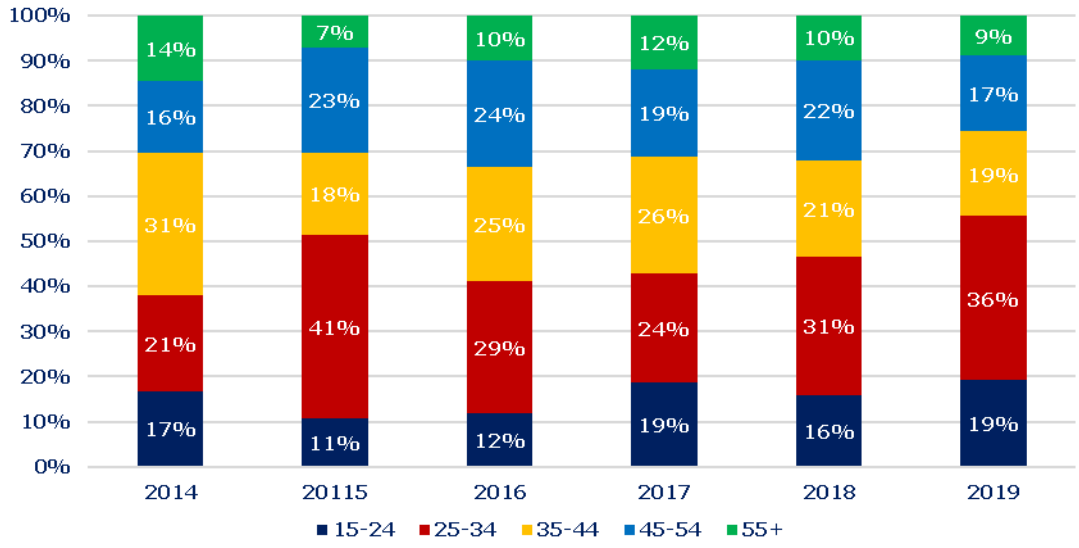

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τα καταλύματα, τα υψηλότερα μερίδια καταγράφονται στις ηλικίες 25-34 ετών (από 45% το 2014 σε 25% το 2019) και 35-44 ετών (από 45% το 2014 σε 27% το 2019). Μικρότερα μερίδια σημειώνονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 0% το 2014 σε 13% το 2019), 45-54 ετών (από 10% το 2014 σε 22% το 2019) και 55+ ετών (από 0% το 2014 σε 13% το 2019).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

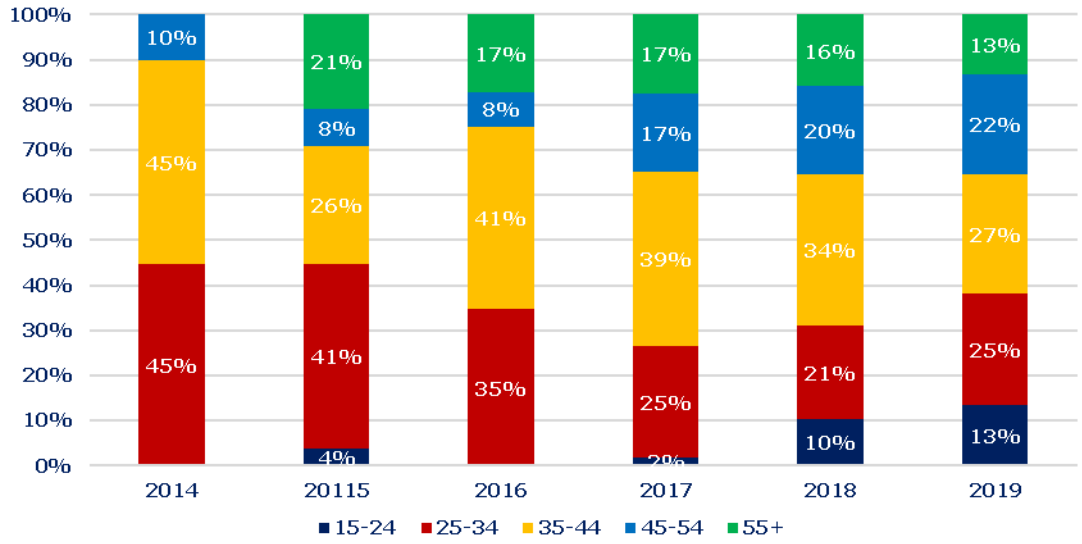

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας τα καταλύματα και η εστίαση προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019 σημείωσε μείωση κατά -36% (από 1.274 χιλ. το 2014 σε 819 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους. Συγκεκριμένα, οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (-50%, από 67 χιλ. το 2014 σε 33 χιλ. το 2019), Πελοποννήσου (-50%, από 58 χιλ. το 2014 σε 29 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (-44%, από 19 χιλ. το 2014 σε 11 χιλ. το 2019), Ηπείρου (-42%, από 38 χιλ. το 2014 σε 22 χιλ. το 2019), Αττικής (-41%, από 499 χιλ. το 2014 σε 294 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-36%, από 63 χιλ. το 2014 σε 40 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 62 χιλ. το 2014 σε 41 χιλ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (-32%, από 31 χιλ. το 2014 σε 21 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (-31%, από 227 χιλ. το 2014 σε 157 χιλ. το 2019). Οι χαμηλότερες μειώσεις καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 31 χιλ. το 2014 σε 28 χιλ. το 2019), Βορείου Αιγαίου (-11%, από 18 χιλ. το 2014 σε 16 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (-16%, από 81 χιλ. το 2014 σε 68 χιλ. το 2019) και Θεσσαλίας (-28%, από 79 χιλ. το 2014 σε 58 χιλ. το 2019).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2019, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Κρήτης (12%), Ιονίων Νήσων (12%) και Πελοποννήσου (12%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (25%), Δυτικής Ελλάδας (24%) και Κεντρικής Μακεδονίας (20%).

Πίνακας 17: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019					
	2014		2019		
Περιφέρεια	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	%Δ των ανέργων 2014-2019
Αττική	499	27%	294	17%	-41%
Κεντρική Μακεδονία	227	29%	157	20%	-31%
Δυτική Ελλάδα	81	29%	68	24%	-16%
Θεσσαλία	**79**	**25%**	**58**	**19%**	**-28%**
Στερεά Ελλάδα	63	27%	40	17%	-36%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	62	24%	41	16%	-34%
Κρήτη	67	24%	33	12%	-50%
Πελοπόννησος	58	23%	29	12%	-50%
Δυτική Μακεδονία	31	28%	28	25%	-10%
Ήπειρος	38	27%	22	16%	-42%
Νότιο Αιγαίο	31	20%	21	14%	-32%
Βόρειο Αιγαίο	18	22%	16	18%	-11%
Ιόνια Νησιά	19	21%	11	12%	-44%
Σύνολο	**1.274**	**26%**	**819**	**17%**	**-36%**

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (19%), Δυτικής Ελλάδας (8%), Θεσσαλίας (7%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Κρήτης (4%), Πελοποννήσου (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Ηπείρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (1%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

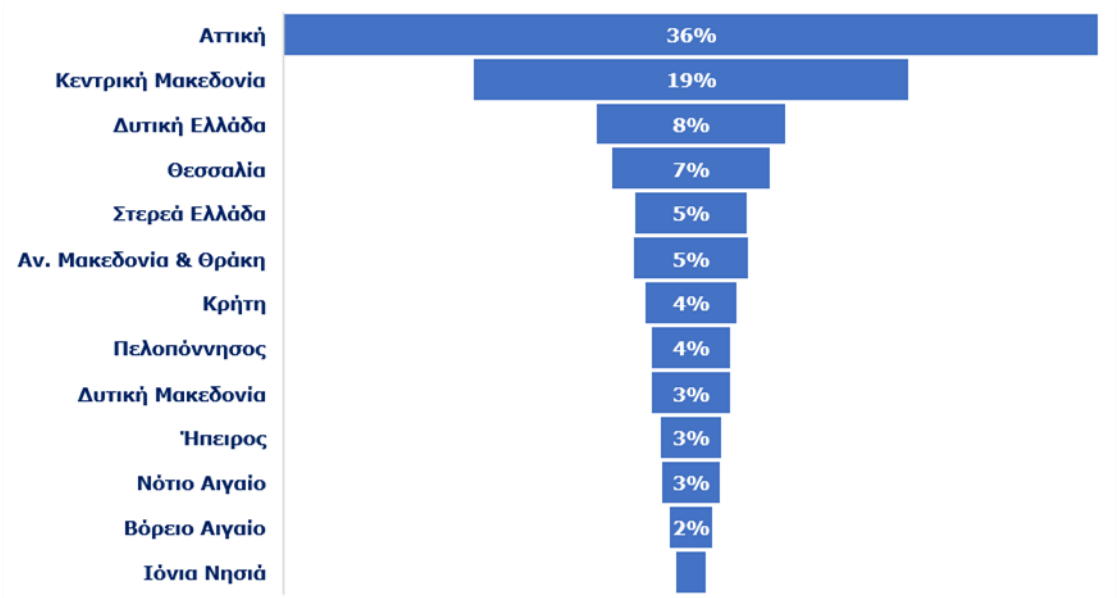

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας καταγράφει το 7% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2014-2019 μείωση κατά -28% (από 79 χιλ. το 2014 σε 58 χιλ. το 2019). Από την άλλη πλευρά εμφανίζει το 2019 και το 4ο υψηλότερο ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (19% έναντι 25% το 2014) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2019

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό[3] Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 18: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Ξενοδοχειακό Δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	220	394	534	802	204	2.154
	Δωμάτια	31.949	34.893	20.532	20.941	3.197	111.512
	Κλίνες	66.412	70.705	40.151	40.130	6.283	223.681
Κρήτη	Μονάδες	128	330	392	589	180	1.619
	Δωμάτια	23.027	31.936	17.395	19.461	4.548	96.367
	Κλίνες	48.061	63.189	32.838	34.899	8.612	187.599
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	62	157	251	437	73	980
	Δωμάτια	9.156	13.133	14.076	13.624	1.456	51.445
	Κλίνες	18.924	25.890	27.658	26.090	2.843	101.405
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	55	130	282	332	376	1.175
	Δωμάτια	9.307	10.332	10.079	8.638	7.865	46.221
	Κλίνες	19.497	20.710	20.367	17.047	15.415	93.036
Αττική	Μονάδες	38	127	157	241	112	675
	Δωμάτια	6.594	9.962	7.063	7.327	2.181	33.127
	Κλίνες	12.640	19.238	13.118	13.518	4.385	62.899
Πελοπόννησος	Μονάδες	29	134	238	218	66	685
	Δωμάτια	2.949	4.746	6.406	4.902	850	19.853
	Κλίνες	6.287	9.403	12.733	9.311	1.650	39.384
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	8	47	157	249	62	523
	Δωμάτια	685	3.008	4.982	5.622	1.088	15.385
	Κλίνες	1.511	5.933	9.460	10.630	2.046	29.580
Θεσσαλία	**Μονάδες**	**29**	**116**	**141**	**195**	**74**	**555**
	Δωμάτια	**1.487**	**3.582**	**3.983**	**4.350**	**1.351**	**14.753**
	Κλίνες	**3.038**	**7.187**	**7.865**	**8.352**	**2.751**	**29.193**
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	12	31	115	156	72	386
	Δωμάτια	1.185	2.038	3.577	3.361	1.100	11.261
	Κλίνες	2.463	4.191	7.045	6.521	2.144	22.364
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	8	35	134	170	40	387
	Δωμάτια	939	1.839	4.677	3.937	614	12.006
	Κλίνες	1.909	3.515	9.029	7.386	1.167	23.006
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	4	44	105	97	24	274
	Δωμάτια	1.461	2.604	3.188	2.426	295	9.974
	Κλίνες	3.127	5.183	6.036	4.639	578	19.563
Ήπειρος	Μονάδες	14	103	165	128	23	433
	Δωμάτια	1.052	2.096	3.237	2.189	373	8.947
	Κλίνες	2.184	4.435	6.564	4.261	727	18.171
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	3	16	58	37	11	125
	Δωμάτια	61	373	1.439	732	233	2.838
	Κλίνες	137	807	3.157	1.582	783	6.466
Σύνολο	**Μονάδες**	**610**	**1.664**	**2.729**	**3.651**	**1.317**	**9.971**
	Δωμάτια	**89.852**	**120.542**	**100.634**	**97.510**	**25.151**	**433.689**
	Κλίνες	**186.190**	**240.386**	**196.021**	**184.366**	**49.384**	**856.347**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[3] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 9.971 ξενοδοχειακές μονάδες με 433.689 δωμάτια και 856.347 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 66% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.603 ξενοδοχειακές μονάδες).

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (37%) και 3* (27%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (6%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (17%) και 1* (13%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 21%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* μόλις το 6%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 22%, 4* το 28%, 3* το 23%, 2* το 22% και 1* το 6%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 6% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (36%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 57% του συνόλου.

Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2019

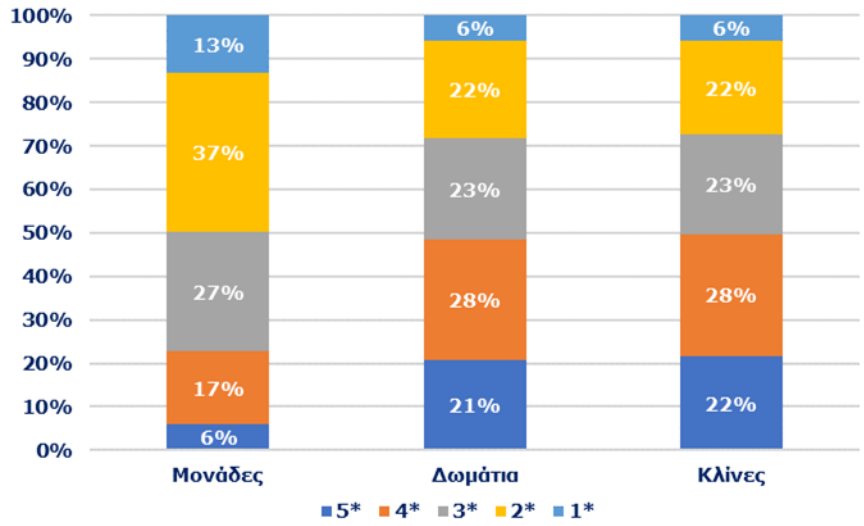

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν το 2019 το 78% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019

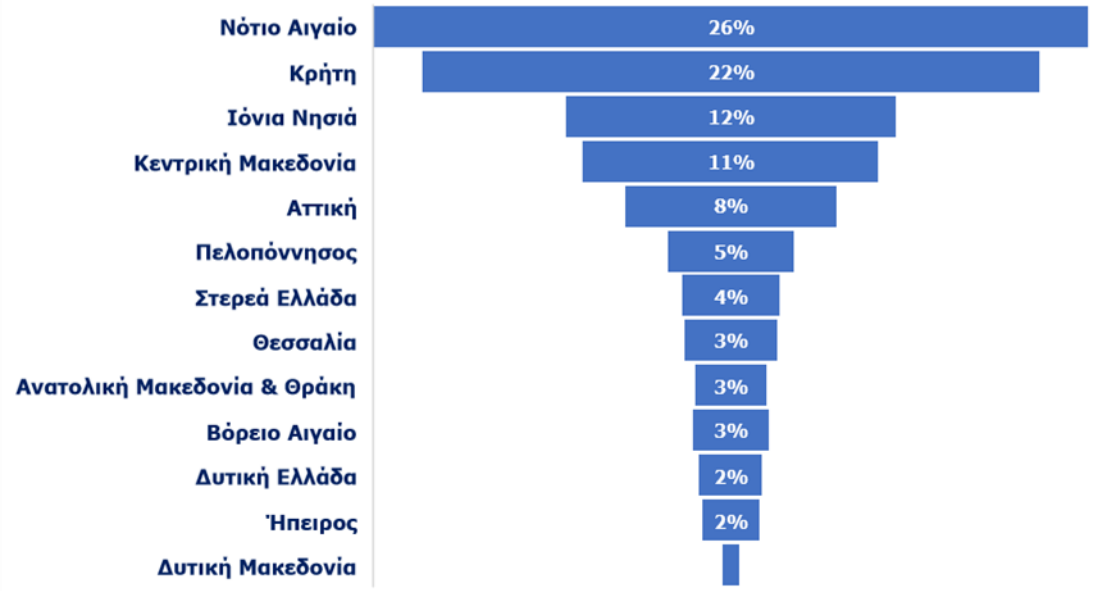

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2019, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+76%), 4* (+18%) και 3* (+8%) και μείωση στα 2* (-20%) και 1* (-14%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2019

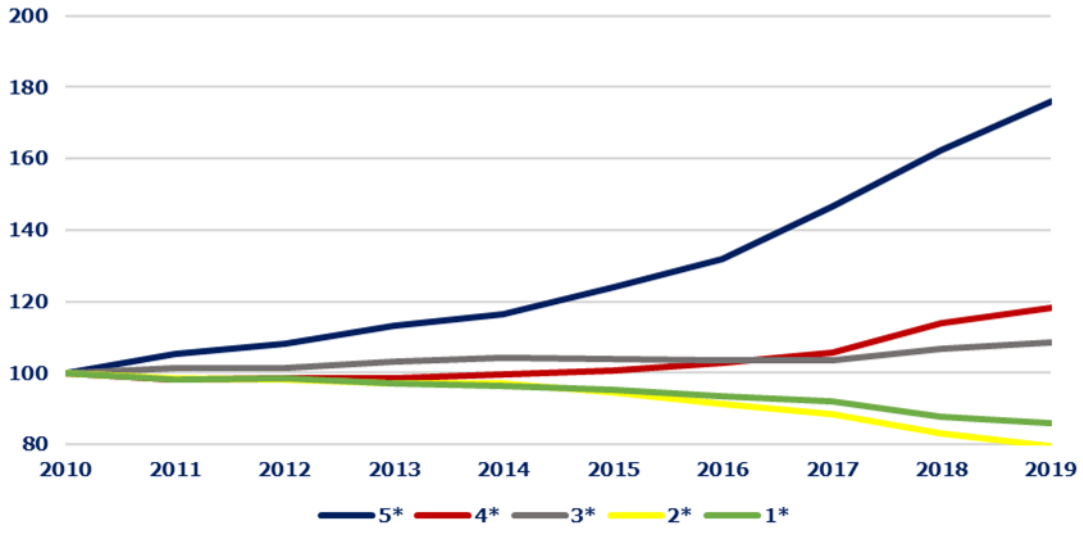

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 6% των μονάδων, το 3% των δωματίων και το 3% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 555 μονάδες με 14.753 δωμάτια και 29.193 κλίνες.

Πίνακας 19: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Ξενοδοχειακό δυναμικό 2019							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Μαγνησία	Μονάδες	22	95	90	144	54	**405**
	Δωμάτια	1.124	2.417	2.346	3.283	970	**10.140**
	Κλίνες	2.295	4.884	4.684	6.360	1.904	**20.127**
Τρίκαλα	Μονάδες	3	12	30	24	7	**76**
	Δωμάτια	59	860	887	393	67	**2.266**
	Κλίνες	132	1.688	1.723	772	175	**4.490**
Λάρισα	Μονάδες	2	2	11	13	11	**39**
	Δωμάτια	224	77	472	383	250	**1.406**
	Κλίνες	433	134	905	692	518	**2.682**
Καρδίτσα	Μονάδες	2	7	10	14	2	**35**
	Δωμάτια	80	228	278	291	64	**941**
	Κλίνες	178	481	553	528	154	**1.894**
Σύνολο	**Μονάδες**	**29**	**116**	**141**	**195**	**74**	**555**
	Δωμάτια	**1.487**	**3.582**	**3.983**	**4.350**	**1.351**	**14.753**
	Κλίνες	**3.038**	**7.187**	**7.865**	**8.352**	**2.751**	**29.193**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (35%), 3* (25%), 4* (21%) και 1* (13%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (5%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι παρόμοια: 5* (10%), 4* (24%), 3* (27%), 2* (29%) και 1* (9%), όπως και στις κλίνες: 5* (10%), 4* (25%), 3* (27%), 2* (29%) και 1* (9%).

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2019

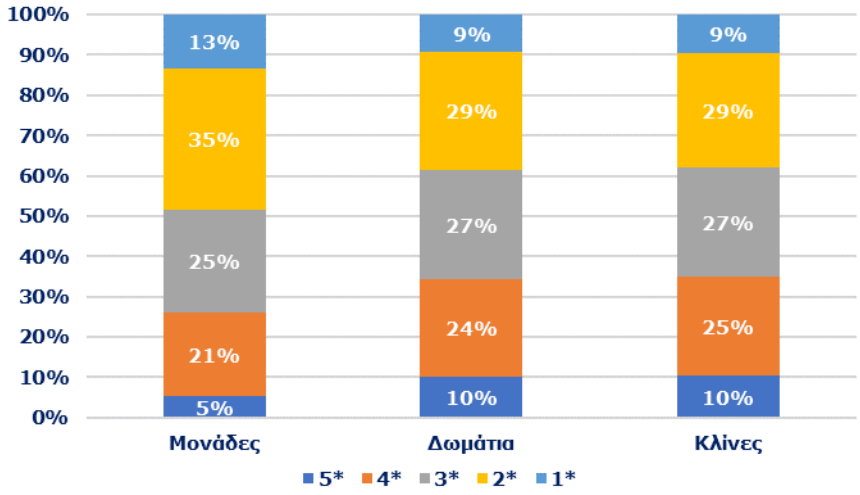

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μαγνησίας αντιπροσωπεύει το 69% των δωματίων της Περιφέρειας με 405 μονάδες, 10.140 δωμάτια και 20.127 κλίνες,
- Η Ενότητα Τρικάλων διαθέτει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 76 μονάδες, 2.266 δωμάτια και 4.490 κλίνες,
- Η Ενότητα Λάρισας αντιπροσωπεύει το 10% του δυναμικού της Περιφέρειας με 39 μονάδες, 1.406 δωμάτια και 2.682 κλίνες και
- Η Ενότητα Καρδίτσας διαθέτει το 6% του δυναμικού με 35 μονάδες, 941 δωμάτια και 1.894 κλίνες.

Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

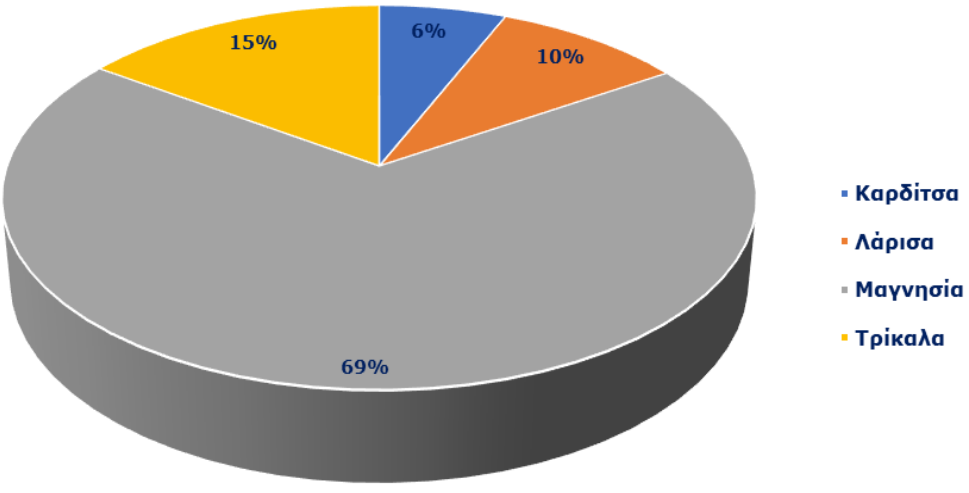

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2010-2019, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+31%), 4* (+22%) και 3* (+10%) και μείωση στα 2* (-24%) και 1* (-15%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (2010=100), 2010-2019

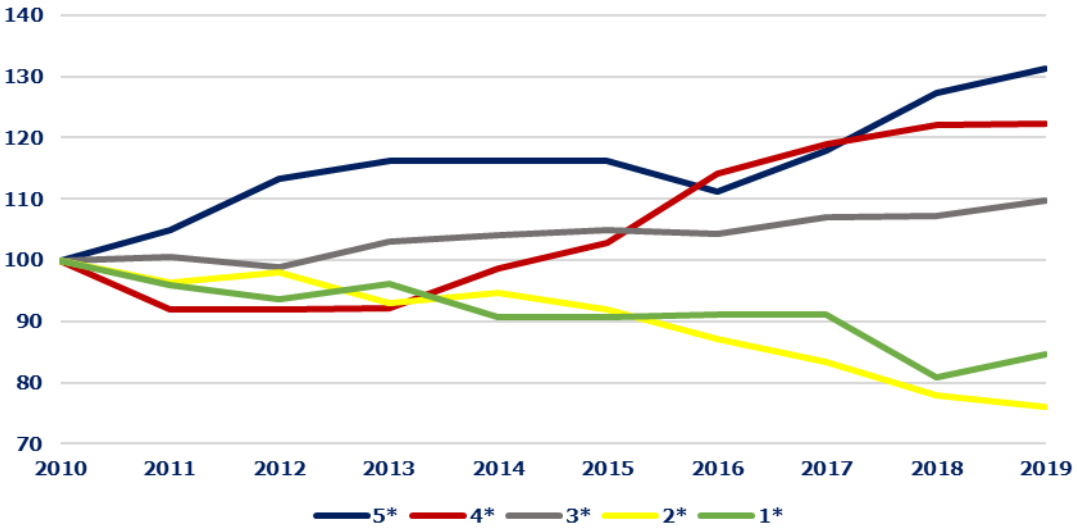

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	**Μονάδες**	**48**	**375**	**922**	**348**	**1.693**
	Δωμάτια	**401**	**2.267**	**6.096**	**2.175**	**10.939**
	Κλίνες	**1.089**	**5.602**	**13.901**	**4.788**	**25.380**
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	**Μονάδες**	**1.472**	**7.373**	**13.349**	**5.602**	**27.796**
	Δωμάτια	**12.209**	**55.134**	**87.650**	**32.217**	**187.210**
	Κλίνες	**29.832**	**129.949**	**201.730**	**73.528**	**435.039**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2Κ (48%), 3Κ (27%) και 1Κ (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (7%), 3Κ (29%), 2Κ (47%) και 1Κ (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (7%), 3Κ (30%), 2Κ (46%) και 1Κ (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4Κ δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

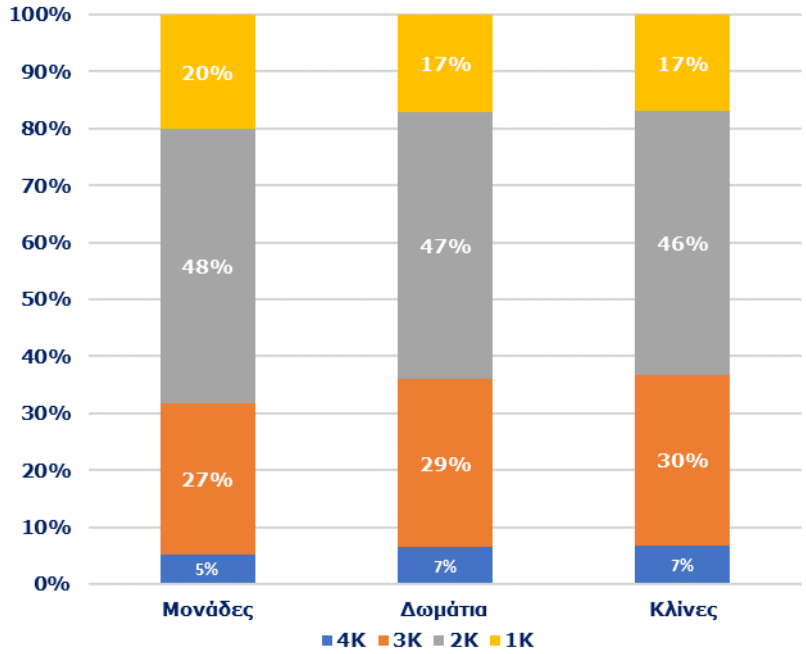

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3 Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

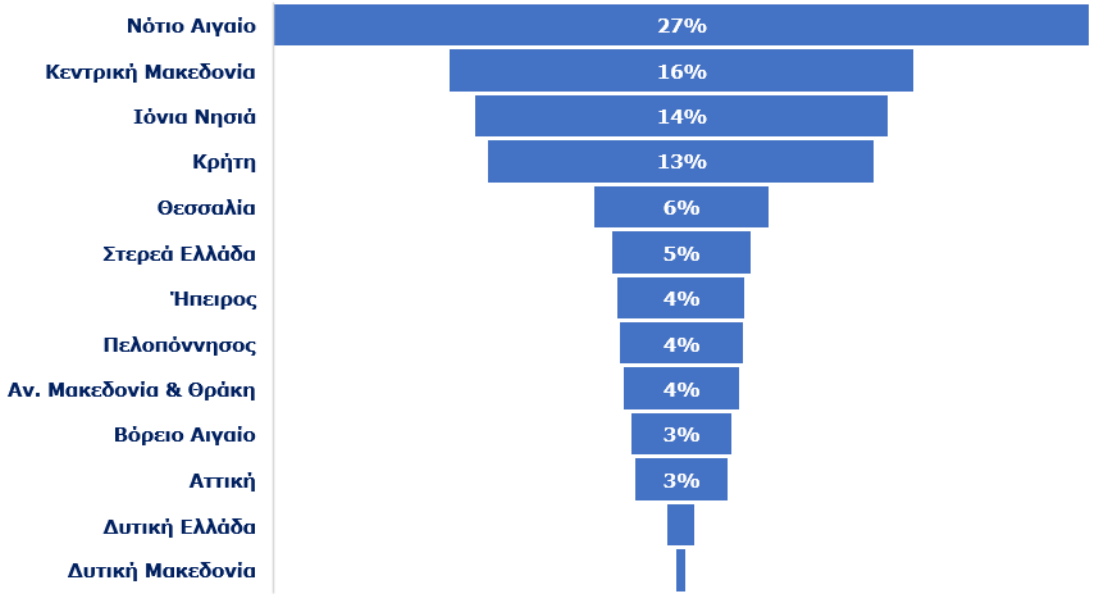

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 6% των μονάδων, το 6% των δωματίων και το 6% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.693 μονάδες με 10.939 δωμάτια και 25.380 κλίνες.

Πίνακας 21: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		**4Κ**	**3Κ**	**2Κ**	**1Κ**	**Σύνολο**
Μαγνησίας	Μονάδες	31	301	725	273	**1.330**
	Δωμάτια	268	1.744	4.788	1.705	**8.505**
	Κλίνες	740	4.389	11.099	3.809	**20.037**
Λάρισας	Μονάδες	5	28	136	55	**224**
	Δωμάτια	44	196	1.001	363	**1.604**
	Κλίνες	133	437	2.100	740	**3.410**
Τρικάλων	Μονάδες	7	27	34	13	**81**
	Δωμάτια	56	210	185	63	**514**
	Κλίνες	136	484	445	146	**1.211**
Καρδίτσας	Μονάδες	5	19	27	7	**58**
	Δωμάτια	33	117	122	44	**316**
	Κλίνες	80	292	257	93	**722**
Σύνολο	**Μονάδες**	**48**	**375**	**922**	**348**	**1.693**
	Δωμάτια	**401**	**2.267**	**6.096**	**2.175**	**10.939**
	Κλίνες	**1.089**	**5.602**	**13.901**	**4.788**	**25.380**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2Κ (54%), 3Κ (22%) και 1Κ (21%) και χαμηλή στις μονάδες με 4Κ (3%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4Κ (4%), 3Κ (21%), 2Κ (56%) και 1Κ (20%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4Κ (4%), 3Κ (22%), 2Κ (55%) και 1Κ (19%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2019

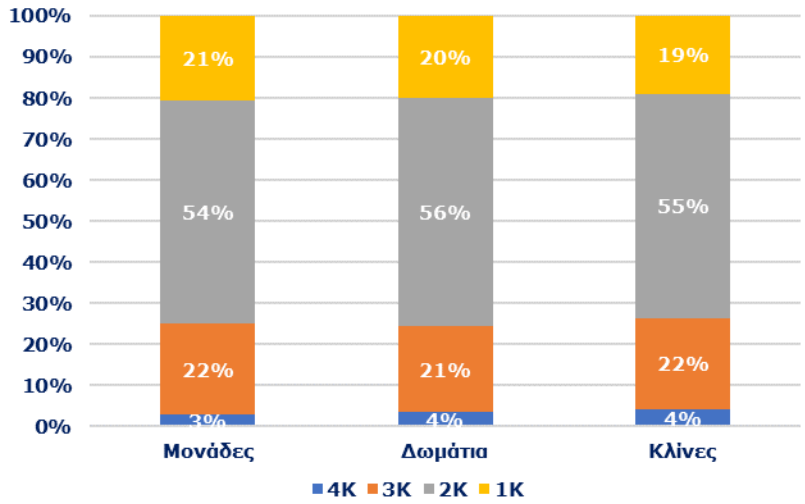

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μαγνησίας αντιπροσωπεύει το 78% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 1.330 μονάδες, 8.505 δωμάτια και 20.037 κλίνες,
- Η Ενότητα Λάρισας διαθέτει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 224 μονάδες, 1.604 δωμάτια και 3.410 κλίνες,
- Η Ενότητα Τρικάλων αντιπροσωπεύει το 5% του δυναμικού της Περιφέρειας με 81 μονάδες, 514 δωμάτια και 1.211 κλίνες και
- Η Ενότητα Καρδίτσας διαθέτει το 3% του δυναμικού με 58 μονάδες, 316 δωμάτια και 722 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

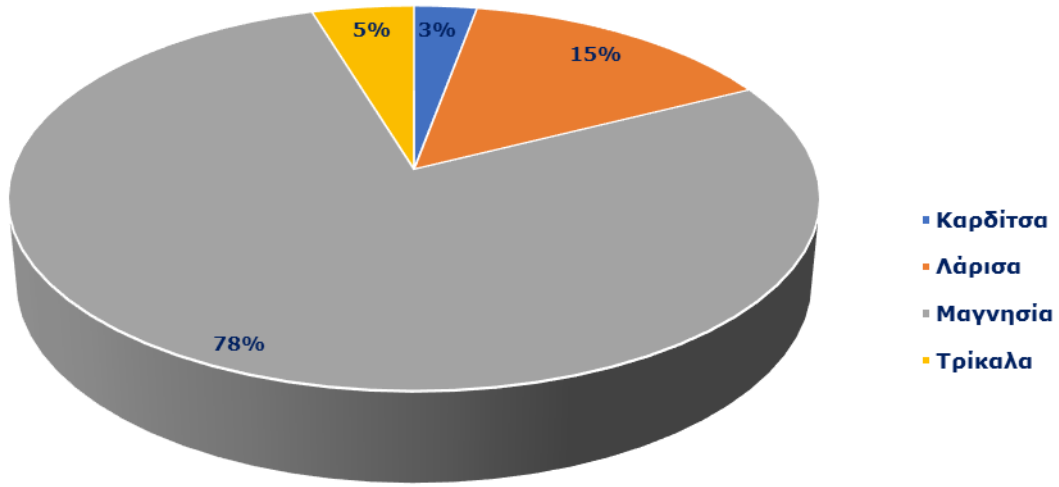

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Επίσης, η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

Πίνακας 22: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νησιών	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	**502**	**648**	**3.531**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	**11.415**	**17.300**	**90.910**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

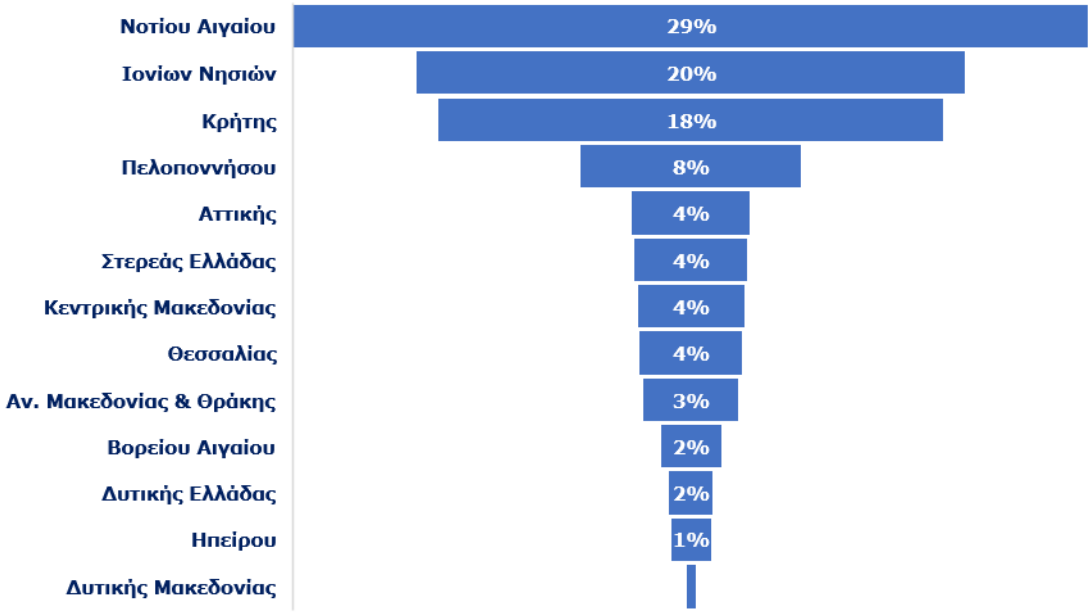

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2018 το 4% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 502 μονάδες με 648 δωμάτια και 3.531 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	**Μονάδες**	**Δωμάτια**	**Κλίνες**
Σποράδων	335	410	2.278
Μαγνησίας	155	216	1.164
Τρικάλων	3	9	35
Καρδίτσας	3	7	21
Λάρισας	6	6	33
Σύνολο	**502**	**648**	**3.531**

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Οι Σποράδες αντιπροσώπευαν το 63% του δυναμικού της Περιφέρειας με 335 μονάδες, 410 δωμάτια και 2.278 κλίνες,
- Η υπόλοιπη Μαγνησία διαθέτει το 33% του δυναμικού της Περιφέρειας με 155 μονάδες, 216 δωμάτια και 1.164 κλίνες,
- Η Ενότητα Τρικάλων αντιπροσώπευε το 1% του δυναμικού της Περιφέρειας με 3 μονάδες, 9 δωμάτια και 35 κλίνες,
- Η Ενότητα Καρδίτσας διέθετε το 1% του δυναμικού με 3 μονάδες, 7 δωμάτια και 21 κλίνες και
- Η Ενότητα Λάρισας αντιπροσώπευε το 1% του δυναμικού με 6 μονάδες, 6 δωμάτια και 33 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

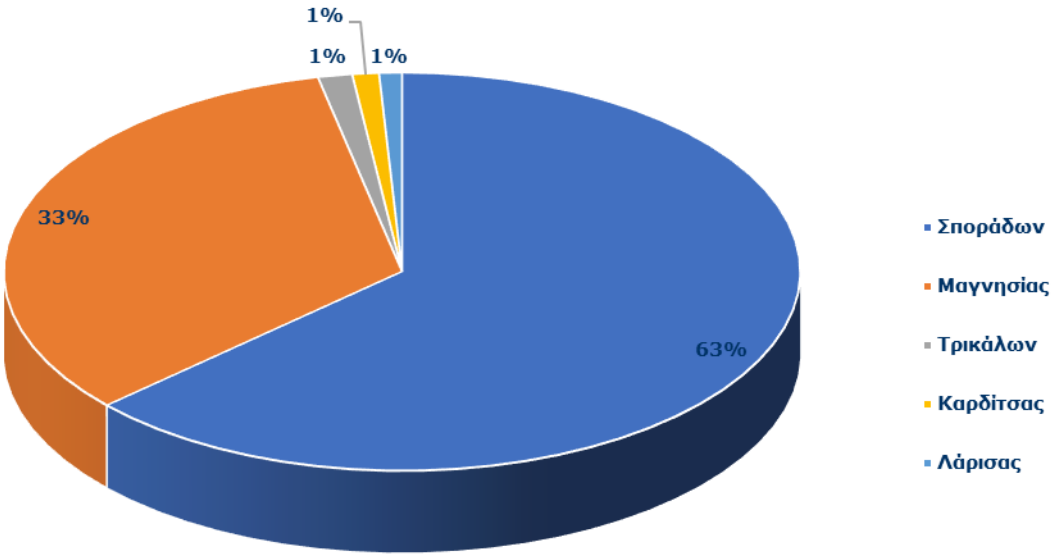

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +14% (από 347.328 το 2001 σε 397.301 το 2011), κατά +54% στις κενές κατοικίες (από 86.078 το 2001 σε 132.749 το 2011) και +43% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 61.543 το 2001 σε 87.891 το 2011).

Πίνακας 24: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Κενές & Εξοχικές & Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & Δευτερ. 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%
Θεσσαλίας	**397.301**	**132.749**	**87.891**	**3%**	**14%**	**54%**	**43%**
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%
Ελλάδα	**6.384.353**	**2.249.813**	**1.351.845**	**56%**	**17%**	**56%**	**47%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

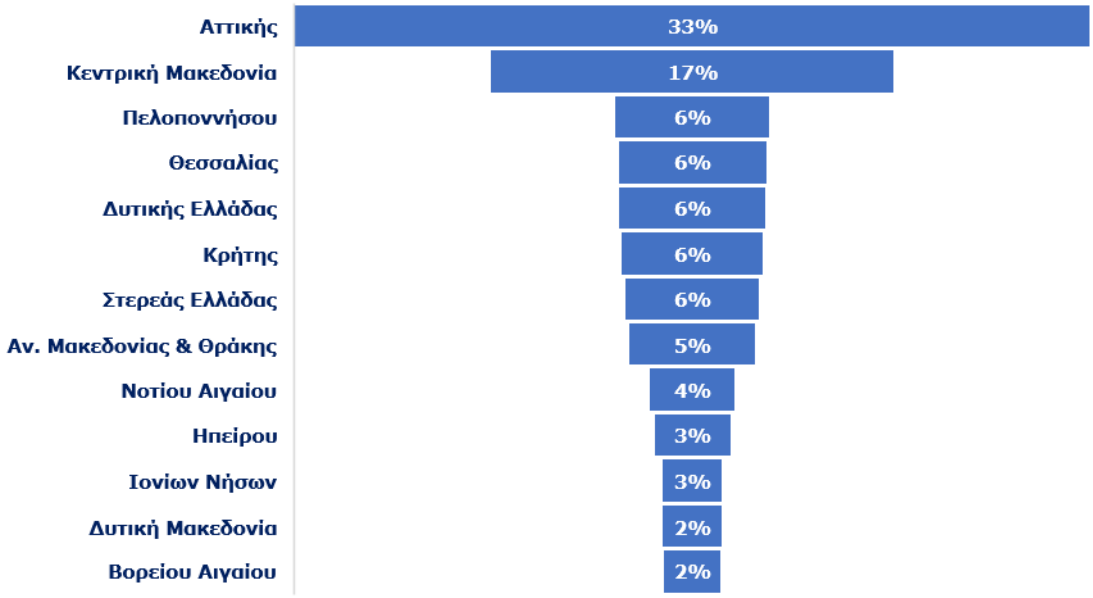

Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

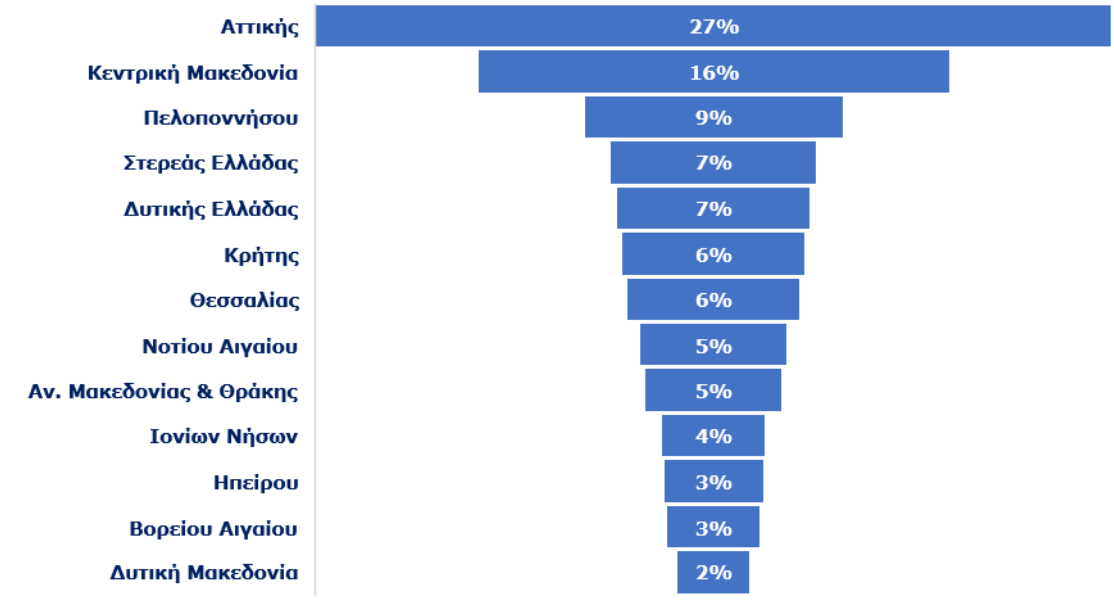

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

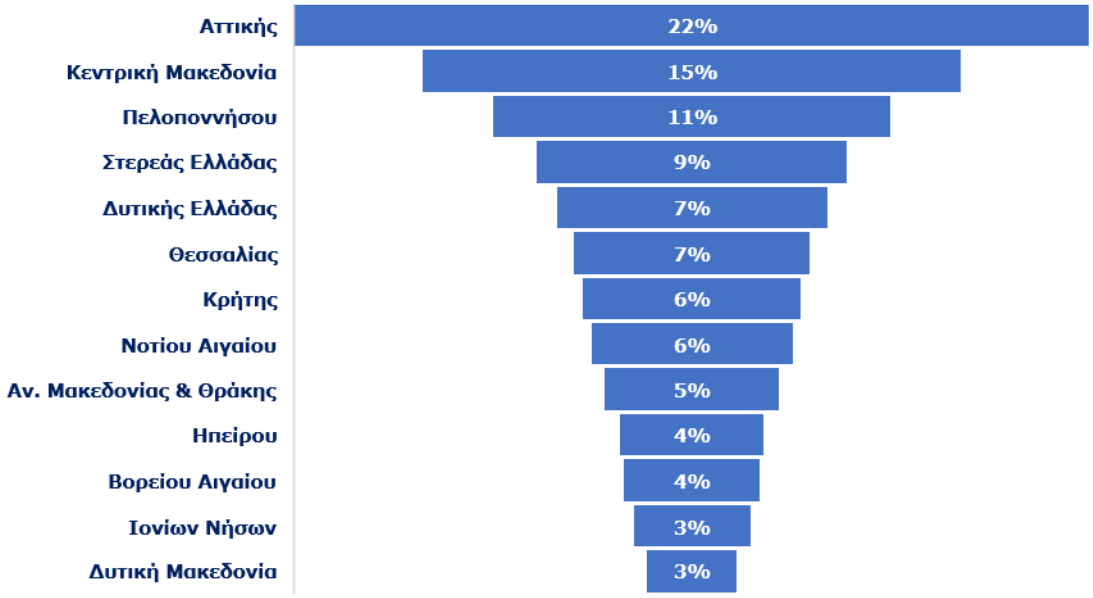

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2011 το 6% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 6% των κενών κατοικιών και το 7% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2019

2.5.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 25: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Κάμπινγκ στην Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019							
Περιφέρεια		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	11	8	45	4	68
	Οικίσκοι	0	38	83	204	26	351
	Θέσεις	0	2.505	881	2.531	236	6.153
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	0	9	45	2	56
	Οικίσκοι	0	0	17	27	0	44
	Θέσεις	0	0	1.001	2.999	131	4.131
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	3	26	3	34
	Οικίσκοι	0	0	101	198	0	299
	Θέσεις	0	22	253	1.850	540	2.665
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	5	2	6	3	16
	Οικίσκοι	0	0	0	1	0	1
	Θέσεις	0	879	266	557	392	2.094
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	20	0	24
	Οικίσκοι	0	26	0	143	0	169
	Θέσεις	0	101	259	1.506	0	1.866
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	0	23
	Οικίσκοι	0	41	15	12	0	68
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0	1.657
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	2	8	11	1	22
	Οικίσκοι	0	50	52	14	0	116
	Θέσεις	0	360	463	703	30	1.556
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	3	13	0	16
	Οικίσκοι	0	0	0	21	0	21
	Θέσεις	0	0	204	864	0	1.068
Θεσσαλία	**Μονάδες**	**1**	**0**	**0**	**11**	**1**	**13**
	Οικίσκοι	**0**	**0**	**0**	**9**	**0**	**9**
	Θέσεις	**75**	**0**	**0**	**643**	**196**	**914**
Αττική	Μονάδες	0	2	1	5	1	9
	Οικίσκοι	0	0	0	6	0	6
	Θέσεις	0	222	78	356	60	716
Κρήτη	Μονάδες	0	1	1	12	1	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0	14
	Θέσεις	0	90	18	552	100	760
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	0	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	46	0	46
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**25**	**43**	**212**	**16**	**297**
	Οικίσκοι	**0**	**155**	**268**	**649**	**26**	**1.098**
	Θέσεις	**75**	**4.299**	**3.831**	**13.736**	**1.685**	**23.626**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 297 μονάδες κάμπινγκ με 1.098 οικίσκους και 23.626 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (71%) και 3* (14%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (8%), 1* (5%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (14%), 3* (24%), 2* (59%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4* (18%), 3* (16%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

Διάγραμμα 40: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2019

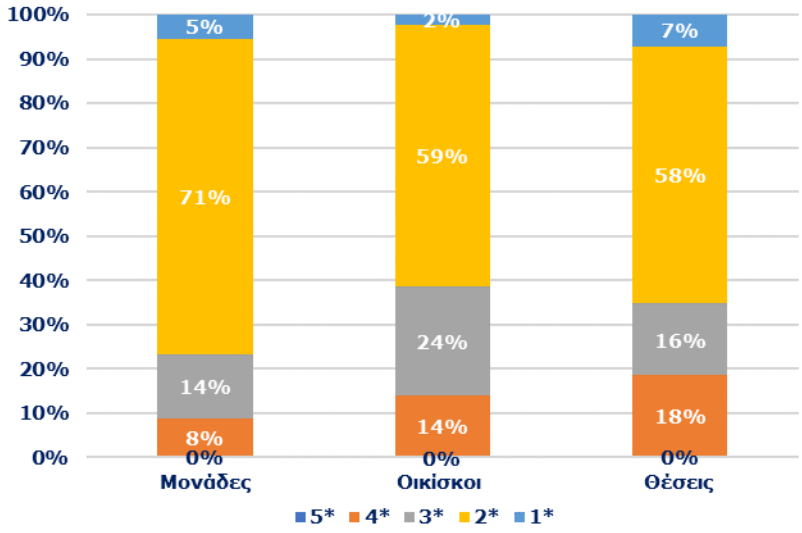

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

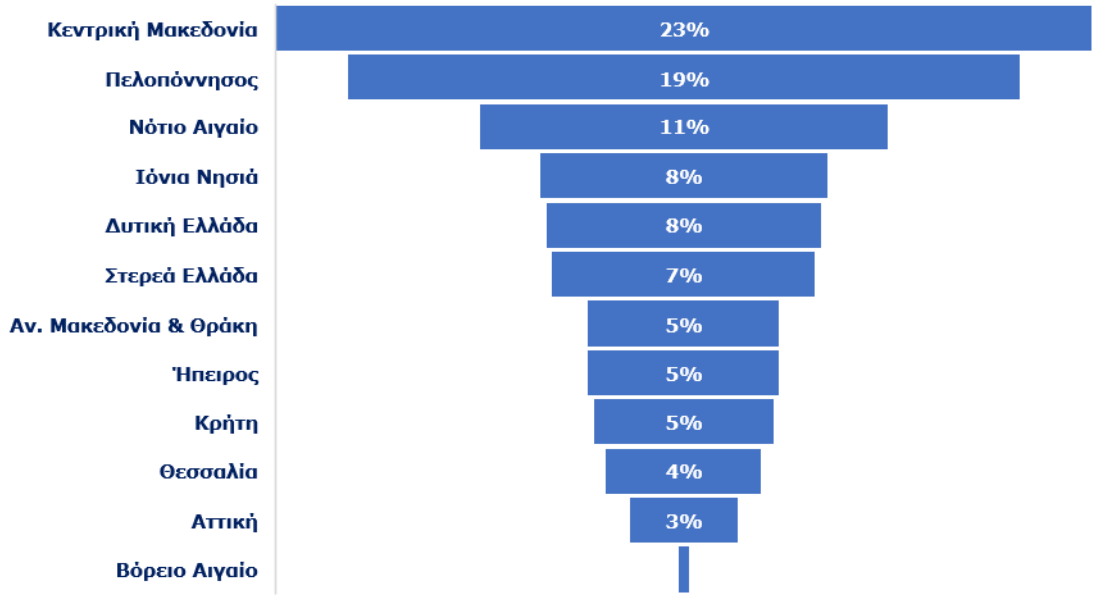

Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου και Ιονίων Νήσων να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 75% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 42: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

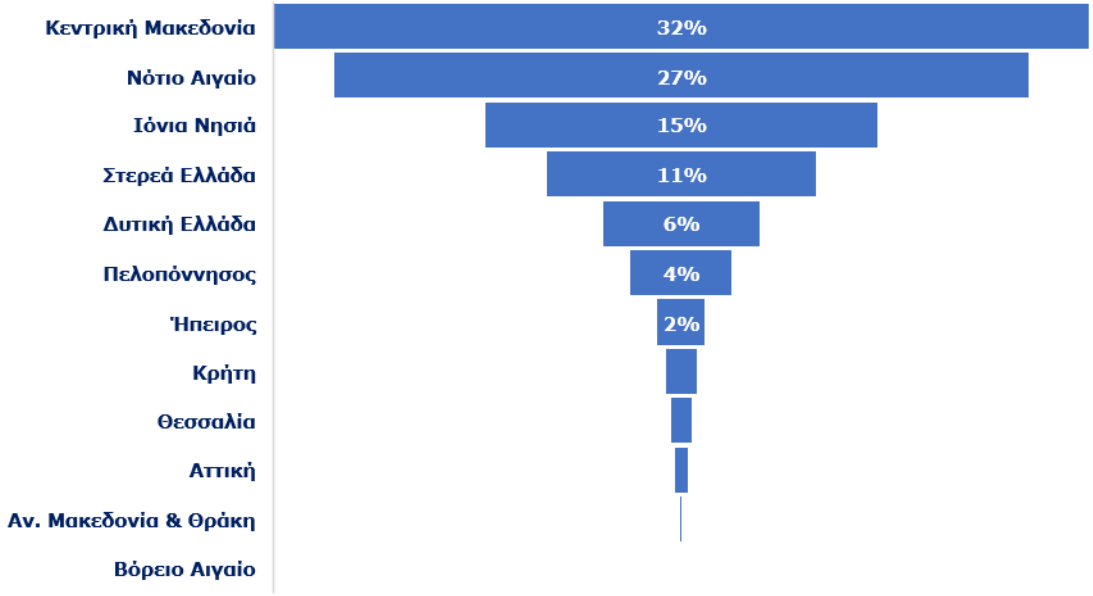

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

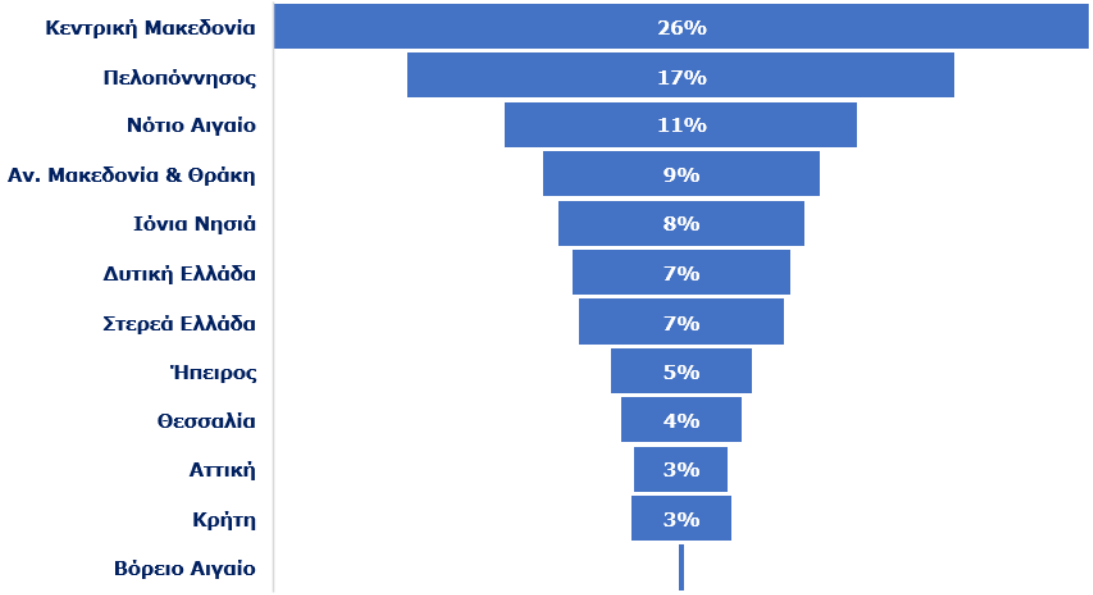

2.5.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2019 το 4% των μονάδων της χώρας, το 1% των οικίσκων και το 4% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 13 μονάδες με 9 οικίσκους και 914 θέσεις. Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το 70% των θέσεων της Περιφέρειας είναι σε κάμπινγκ 2* ενώ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας καταγράφεται το μοναδικό 5* κάμπινγκ της χώρας.

Πίνακας 26: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ Δυναμικό Κάμπινγκ 2019							
Ενότητα		**5***	**4***	**3***	**2***	**1***	**Σύνολο**
Μαγνησίας	Μονάδες	1	0	0	6	0	**7**
	Δωμάτια	0	0	0	0	0	**0**
	Κλίνες	75	0	0	338	0	**413**
Λάρισας	Μονάδες	0	0	0	1	1	**2**
	Δωμάτια	0	0	0	0	0	**0**
	Κλίνες	0	0	0	100	196	**296**
Τρικάλων	Μονάδες	0	0	0	3	0	**3**
	Δωμάτια	0	0	0	9	0	**9**
	Κλίνες	0	0	0	133	0	**133**
Σποράδων	Μονάδες	0	0	0	1	0	**1**
	Δωμάτια	0	0	0	0	0	**0**
	Κλίνες	0	0	0	72	0	**72**
Σύνολο	**Μονάδες**	**1**	**0**	**0**	**11**	**1**	**13**
	Δωμάτια	**0**	**0**	**0**	**9**	**0**	**9**
	Κλίνες	**75**	**0**	**0**	**643**	**196**	**914**

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μαγνησίας αντιπροσωπεύει το 45% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 7 μονάδες, 0 οικίσκους και 413 θέσεις,
- Η Ενότητα Λάρισας διαθέτει το 32% του δυναμικού της Περιφέρειας με 2 μονάδες, 0 οικίσκους και 296 θέσεις,
- Η Ενότητα Τρικάλων διαθέτει το 15% του δυναμικού της Περιφέρειας με 3 μονάδες, 9 οικίσκους και 133 θέσεις και
- Οι Σποράδες διαθέτουν το 8% του δυναμικού της Περιφέρειας με 1 μονάδα, 0 οικίσκους και 72 θέσεις.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

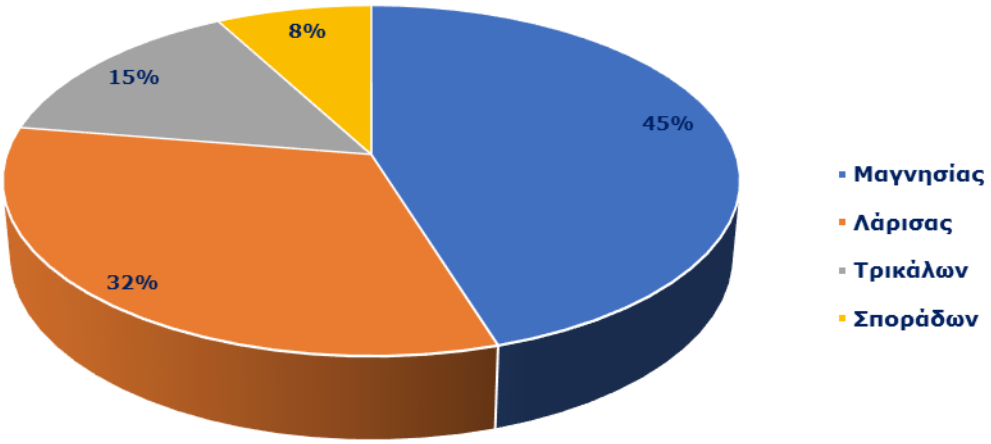

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 856 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας καταγράφονται 77 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 27: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ				
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ	ΛΑΡΙΣΑΣ	ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ		ΤΡΙΚΑΛΩΝ
ΕΛΛΗΝΟΠΥΡΓΟΣ	ΑΜΠΕΛΑΚΙΑ	ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	ΚΕΡΑΣΙΑ	ΑΝΘΟΥΣΑ
ΡΕΝΤΙΝΑ	ΑΝΑΤΟΛΗ	ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ	ΚΙΣΣΟΣ	ΤΡΙΚΑΛΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)
	ΚΡΑΝΕΑ	ΑΓΙΟΣ ΒΛΑΣΙΟΣ	ΚΟΡΟΠΗ	ΧΑΛΙΚΙΟΝ
	ΛΑΡΙΣΣΑ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΛΑΜΠΙΝΟΥ	
	ΜΕΓΑΛΟΒΡΥΣΟΝ	ΑΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	ΛΑΥΚΟΣ	
	ΜΕΤΑΞΟΧΩΡΙ	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΕΦΟΚΑΣΤΡΟ	
	ΠΥΡΓΕΤΟΣ	ΑΓΙΟΣ ΛΑΥΡΕΝΤΙΟΣ	ΛΥΡΗ	
		ΑΓΙΟΣ ΟΝΟΥΦΡΙΟΣ	ΜΑΚΡΥΝΙΤΣΑ	
		ΑΓΡΙΑ	ΜΑΚΡΥΡΑΧΗ	
		ΆΛΛΗ ΜΕΡΙΑ	ΜΕΛΙΣΣΙΑΤΙΚΑ	
		ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ	ΜΕΤΟΧΙ	
		ΑΝΑΚΑΣΙΑ	ΜΗΛΕΑΙ	
		ΑΝΗΛΙΟ	ΜΗΛΙΝΑ	
		ΑΝΩ ΒΟΛΟΣ	ΜΟΥΡΕΣΙ	
		ΑΝΩ ΓΑΤΖΕΑ	ΝΕΟΧΩΡΙΟΝ	
		ΑΝΩ ΛΕΧΩΝΙΑ	ΝΤΑΜΟΥΧΑΡΙ	
		ΑΡΓΑΛΙΑΣΤΗ	ΞΟΥΡΙΧΤΙ	
		ΑΦΕΤΑΙ	ΞΥΝΟΒΡΥΣΗ	
		ΑΦΥΣΣΟΣ	ΠΑΝΑΓΙΑ ΤΡΙΚΕΡΙΟΥ	
		ΒΕΝΕΤΟ	ΠΙΝΑΚΑΤΑΙ	
		ΒΥΖΙΤΣΑ	ΠΛΑΤΑΝΙΑΣ	
		ΓΛΑΦΥΡΑΙ	ΠΛΑΤΑΝΙΔΙΑ	
		ΔΡΑΚΕΙΑ	ΠΟΡΤΑΡΙΑ	
		ΖΑΓΟΡΑ	ΠΟΥΡΙΟΝ	
		ΚΑΛΑ ΝΕΡΑ	ΠΡΟΜΥΡΙ	
		ΚΑΛΑΜΑΚΙ (ΠΡΟΠΑΝ)	ΣΚΟΠΕΛΟΣ	
		ΚΑΛΑΜΟΣ	ΣΤΑΓΙΑΤΕΣ	
		ΚΑΝΑΛΙΑ	ΣΥΚΗ	
		ΚΑΤΗΓΙΩΡΓΗΣ	ΤΡΙΚΕΡΙΟΝ	
		ΚΑΤΗΧΩΡΙ	ΤΣΑΓΚΑΡΑΔΑ	
		ΚΑΤΩ ΓΑΤΖΕΑ	ΧΟΡΕΥΤΟΝ	
		ΚΑΤΩ ΛΕΧΩΝΙΑ	ΧΟΡΤΟ	
		ΚΕΡΑΜΙΔΙΟΝ		

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας υπάρχει σημαντικό πολιτιστικό απόθεμα που το συνθέτουν τα σημαντικά ευρήματα της Νεολιθικής περιόδου και τα μνημεία της Κλασικής και Ελληνιστικής περιόδου, τα ιστορικά μνημεία της Μεταβυζαντινής περιόδου (1453-1830) αλλά και Νεότερων Μνημείων (1830-). Οι σημαντικότεροι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας είναι η Αρχαία Δημητριάδα νότια του κόλπου του Βόλου η οποία περιλαμβάνει τον προϊστορικό οικισμό στα Πευκάκια, η αρχαία και βυζαντινή ακρόπολη Φαρσάλων, ο αρχαιολογικός χώρος Αζώρου ΒΔ της Ελασσόνας, ο αρχαιολογικός χώρος Διμηνίου στις βορειοδυτικές παρυφές του σημερινού χωριού Διμήνι, ο αρχαιολογικός χώρος Δολίχης στα Νοτιοανατολικά της σημερινής κωμόπολης του Σαραντάπορου, ο προϊστορικός οικισμός Σέσκλου στον Βόλο, ο προϊστορικός οικισμός στη θέση Παλαιόσκαλας, ο αρχαιολογικός χώρος της Κραννώνας, ο αρχαιολογικός χώρος του Πυθίου που εκτείνεται στο λόφο Άγιοι Απόστολοι στις δυτικές υπώρειες του Ολύμπου, το Ά και ΄Β Αρχαίο Θέατρο κ.α.

Επίσης, την Περιφέρεια Θεσσαλίας συναντάμε τα Μετέωρα, τα οποία είναι χαρακτηρισμένα από το 1989 ως Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς της UNESCO. Τα Μετέωρα αποτελούν, μετά το Άγιο Όρος, το μεγαλύτερο και με συνεχή παρουσία από την εποχή της εγκατάστασης των πρώτων ασκητών μέχρι σήμερα μοναστικό σύνολο στον ελλαδικό χώρο. Από τις ιστορικές μαρτυρίες συμπεραίνουμε ότι οι μονές των Μετεώρων ήταν στο σύνολο τους 30, από τις οποίες μόνο οι 6 λειτουργούν έως σήμερα και δέχονται πλήθος προσκυνητών.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Θεσσαλίας χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 28: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί Χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας			
Καρδίτσας	**Λάρισας**	**Μαγνησίας**	**Τρικάλων**
Αρχαιολογικός Χώρος Μητρόπολης	Αρχαιολογικός χώρος Φρουρίου Λάρισας	Δημητριάδα	Φρούριο Τρικάλων και Βαρούσι
Τύμβος Συκεώνας	Αρχαίο Θέατρο Α΄	Σέσκλο	Μετέωρα
Λουτρά Συκεώνας	Αρχαίο Θέατρο Β΄	Διμήνι	Πελινναίον
Πέτρινο	Λουτρά στη Πλατεία Μπλάνα	Φεραί	Αρχαία Άτραγος
Αρχαιολογικός Χώρος Μαγούλας Παλιάμπελα	Ο Θολωτός Τάφος στα Φάρσαλα	Παλαιοχριστιανικές Φθιώτιδες Θήβαι	Ασκληπιείο Τρικάλων
Βλοχός	Κάστρο Βελίκας	Άλος	Κουρσούμ Τζαμί
Παλαμάς	Ακρόπολη Φαρσάλου	Αρχαιολογικός χώρος στο λόφο Γορίτσα	Το Άγαλμα του Ασκληπιού
Προϊστορικός Οικισμός Συκεώνας	Ακρόπολη Αζώρου	Δημητριάδα (βασιλικές Α΄ & Β΄)	Ιερά Μονή Παναγίας Χρυσίνου
Κάστρο Συκεώνας	Αρχαιολογικός χώρος Μηλέας	Κάστρο Παλαιών Βόλου	Μαγούλα Κεφαλόβρυσο
Κάστρο Καλλιθήρου	Δολίχη	Λόφος Επισκοπής	
Κάστρο Φαναρίου	Κραννών	Ναυάγιο εμπορικού πλοίου στην Περιστέρα	
Δημοτική Αγορά	Προϊστορικός οικισμός Παλαιόσκαλας		
Αργιθέα	Προϊστορικός οικισμός Μακρυχωρίου		
Αρχαία Όρθη	Το όρος των Κελλίων		
Αρχαίοι Γόμφοι			
Ελληνόπυργος			
Ερμήτσι			
Θολωτός Γεωμετρικός Τάφος Ματαράγκα			
Ιερό Ιτωνίας Αθηνάς			
Καλλίθηρα			
Κτιμένη			
Μητρόπολη			

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας Θεσσαλίας θα πρέπει να προστεθεί ο λαογραφικός πλούτος, οι σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές όπως είναι τα μουσεία, τα λαογραφικά κέντρα και οι πινακοθήκες. Τα σημαντικότερα Μουσεία της Περιφέρειας είναι το Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου στο οποίο εκτίθενται αντικείμενα από τους νεολιθικούς οικισμούς του Σέσκλου και του Διμηνίου αλλά και από περιοχές του ευρύτερου θεσσαλικού χώρου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας το οποίο φιλοξενεί ευρήματα της ευρύτερης περιοχής, το Αρχαιολογικό Μουσείο Λάρισας το οποίο φιλοξενεί εκθέματα παλαιολιθικών, αρχαϊκών, κλασικών, ελληνιστικών και ρωμαϊκών συλλογών καθώς και το Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από την ευρύτερη περιοχή της Λάρισας.

Επίσης, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας καταγράφονται το Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο «Λ&Ν Σακελλαρίου», το Λαογραφικό Μουσείο Λάρισας και το Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο Τρικάλων στα οποία εκτίθενται παραδοσιακές φορεσιές, κεντήματα, σκεύη οικιακής χρήσης, ξυλόγλυπτα κ.α. των ευρύτερων περιοχών.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 29: Μουσεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας			
Καρδίτσας	**Λάρισας**	**Μαγνησίας**	**Τρικάλων**
Αρχαιολογικό Μουσείο Καρδίτσας	Αρχαιολογικό Μουσείο-Γενί Τζαμί	Μουσείο Ελιάς και Λαδιού Πηλίου	Δημοτικό Λαογραφικό Μουσείο
Κέντρο Ιστορικών Μελετών «Νικόλαος Πλαστήρας»	Διαχρονικό Μουσείο Λάρισας	Μουσείο Λαϊκής Τέχνης και Ιστορίας Πηλίου	Αρχαιολογική Συλλογή Τρίκκης
Μουσείο Μάχης Σαρανταπόρου	Λαογραφικό – Ιστορικό Μουσείο Λάρισας	Αθανασάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Βόλου	Μουσείο Ιεράς Μητρόπολης
Ιστορικό-Λαογραφικό Μουσείο «Λ & Ν. Σακελλαρίου»	Δημοτική Πινακοθήκη Λάρισας «Μουσείο Γ.Ι. Κατσίγρα»	Αρχαιολογικό Μουσείο Αλμυρού	
	Μουσείο Εθνικής Αντίστασης	Μουσείο Φυσικής Ιστορίας Βόλου	
	Αρχοντικό Γεωργίου Σβαρτς	Μουσείο Πλινθοκεραμοποιίας Ν. & Σ. Τσαλαπάτα	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2019

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας βραβεύτηκαν το 2019 δέκα εννέα παραλίες με γαλάζια σημαία. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Λάρισας (3): Νέα Μεσάγγαλα 1, Νέα Μεσάγγαλα 2, Νέα Μεσάγγαλα 3 και
- Ενότητα Μαγνησίας (16): Αγριά/Valis Resort, Αλυκές, Αμαρυλλίδος, Αμφάνων, Άναυρος. Θωμάς Σουτραλί Αγριάς, Καρνάγιο, Κριθαριά, Νέα Αγχίαλος, Πλάκες, Πλατανίδια, Χρυσή Ακτή Παναγιάς, Αλμυρός, Κουκουναριές, Μάραθα/Skiathos Palace Hotel, Αντρίνα/Adrina Beach & Adrina Resort.

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ, 2019

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 58 μαρίνες με δυναμικό 18.128 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί και 91 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.238 θέσεις ελλιμενισμού.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας καταγράφεται μια μαρίνα στο νησί της Σκιάθου με 350 θέσεις ελλιμενισμού. Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και 2 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (νησί της Σκοπέλου) με 180 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του Υπουργείου Τουρισμού είχε προβεί μέχρι τον Ιανουάριο του 2020 στην αναγνώριση 70 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας έχουν αναγνωριστεί τέσσερις Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Παναγιά, Δήμου Τρικκαιών,
- Πηγή Σουλαντά, Δήμου Σοφάδων,
- Λουτρά Σμοκόβου, Δήμου Σοφάδων και
- Κόκκινο Νερό Δήμου Αγιάς Λάρισας.

3.6 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Στα παράλια του Παγασητικού κόλπου έχουν ανοίξει καταδυτικά κέντρα τα οποία προσφέρουν εκπαιδευτικά προγράμματα και εκδρομές κατάδυσης στον Παγασητικό. Μερικοί καταδυτικού προορισμοί του Παγασητικού είναι η Κάτω Γατζέα, ο Κάλαμος, η Παγανιά, ο Αλατάς, το Φαράγγι, οι Δίδυμες Σπηλιές, η νήσος Πυθού, η Πρασούδα, η Σπηλιά της Ηλέκτρας, η Αγία Βάσω και η Αργυρόνησος.

Επίσης, στο χώρο του Τρικερίου βρίσκεται το ναυάγιο «Καλή Τύχη» μήκους 36μ. στο λιμάνι της Αγίας Κυριακής που βρίσκεται βυθισμένο από το 1975 σε βάθος 17μ.

Τέλος, από τις 3 Αυγούστου έως τις 2 Οκτωβρίου του 2020 άνοιξε το πρώτο υποθαλάσσιο μουσείο για καταδύσεις στο ναυάγιο της νησίδας Περιστέρας στην Αλόννησο. Εκεί, ερασιτέχνες αυτοδύτες και δύτες ελεύθερης κατάδυσης θα μπορούν να επισκεφθούν, με την συνοδεία καταδυτικών κέντρων, το διάσημο ναυάγιο αμφορέων του 5ου αιώνα π.χ. που βρίσκεται σε βάθος 25 μέτρων.

3.7 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ - TREKKING

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Ενότητα είναι:

Μαγνησίας

- Μακρινίτσα-Προφήτης Ηλίας-Πουρί,
- Χορευτό-Ανάληψη-Ελίτσα-Πουρί,
- Πουρί-Οβριός-Κερασόρεμα,
- Χανιά-Ζαγόρα,
- Χάνια-Τσαγκαράδα,
- Ζαγορά-Χορευτό,
- Χορευτό-Αγ. Ιωάννης-Νταμούχαρη,
- Αγ. Ιωάννης-Νταμούχαρη-Φακίστρα,
- Φακίστρα-Λιμνιώνας-Λαμπινού,
- Χάνια-Πορταριά,
- Μακρινίτσα-Κουκουράβα-Άνω Βόλος,
- Χάνια-Καταφύγιο Εξαγκαθιάς,
- Διάσχιση Τσαγκαράδας,
- Χάνια-Κισσός,
- Κισσός-Μούρεσι,
- Μούρεσι-Νταμούχαρη-Αγ. Ιωάννης,
- Βυζίτσα-Καλά Νερά,
- Καλά Νερά-Μηλιές,
- Πινακάτες-Καλά Νερά,
- Άνω Λεχώνια-Αγ. Γεώργιος Νηλείας,
- Άγιος Ονούφριος-Μακρινίτσα,
- Φυτόκο-Κάτω Κερασιά,
- Δράκεια-Χάνια,
- Δράκεια-Άγιος Λαυρέντιος,
- Τρίκερι-Αγία Κυριακή,
- Τρίκερι-Κόττες,
- Τρίκερι-Αλογόπορος,
- Μηλίνα-Λαύκος,
- Παλαιό Τρίκερι-Αγία Σοφία,
- Παλαιό Τρίκερι-Πράσινη Άμμος,
- Διάσχιση Τισσαίου όρους,
- Μετόχι-Χόρτο από Σταμαίικα,

- Αγία Κυριακή-Φάρος Καβούλια,

Λάρισας

- Μελιβοία,
- Ανατολή-Μεταξοχώρι,
- Μεγαλόβρυσο-Αγιά,
- Κορυφή Κισσάβου,
- Σκλήθρο-Μύλος Γλυμένη,
- Δάσος Πολυδενδρίου,
- Διάσχιση Κοιλάδας Τεμπών,
- Ανάβαση Ολύμπου και
- Φαράγγι Ενιπέα.

Τρικάλων

- Ελάτη-Έλατος του Κώστα-σπηλιά Μπέη ή Τρύπιο Λιθάρι,
- Ελάτη-Λίμνη Κόζιακα-Καταφύγιο Κόζιακα-Λιβάδια Περτουλίου,
- Ελάτη-Αγία Τριάδα,
- Ελάτη-Κόκκινος βράχος,
- Ελάτη-παλιό χωριό-Άγιος Γεώργιος,
- Μουτσάρα-Προφήτης Ηλίας,
- Μουτσάρα-Κακαρδίτσα,
- Πολυθέα-Κρανιά,
- Μηλιά-Κατάφυτο.

Καρδίτσας

- Καταφύγιο-Καρίτσα,
- Καταφύγιο-Μοναστήρι Παναγιάς Πελεκητής,
- Καταφύγιο-Σπηλιά Γάκη,
- Καταφύγιο Αγράφων-Βουτσικάκι,
- Καταφύγιο Αγράφων-Φυλακτή,
- Φυλακτή-Βουτσικάκι,
- Νεράϊδα-καταφύγιο-Τέμπλα-Βουτσικάκι-Καταφύγιο Αγράφων-Βουτσικάκι,
- Φράγμα-Ζυγογιαννέικα-Πόρτες-Μπορλέρο-Έλατος,
- Μπελοκομίτης-Λίμνη Πλαστήρα,
- Λίμνη-Ζυγογιαννέικα,
- Λίμνη-Παρατηρητήριο,
- Γαλατάδες-Ζυγογιαννέικα,

- Παρατηρητήριο-Ζυγογιαννέικα,
- Ζυγογιαννέικα-Άγραφα.

3.8 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας συναντάμε και πλήθος αναρριχητικών πεδίων για τους λάτρεις της αναρρίχησης. Τα σημαντικότερα πεδία της Περιφέρειας ανά Ενότητα είναι:

Τρικάλων

- Αναρριχητικό πεδίο Πύργου Καλαμπάκας, πρόκειται για το ανατολικό συγκρότημα βράχων των Μετεώρων. Διαθέτει 14 κορυφές με πάνω από 30 αναρριχητικές διαδρομές,
- Αναρριχητικά πεδία Πυξάρι – Αγιάς, πρόκειται για τις κορυφές στη νότια πλευρά του κύριου συγκροτήματος βράχων των Μετεώρων. Διαθέτουν 11 κορυφές με πάνω από 90 διαδρομές βαθμού δυσκολίας III – VIII+ με την πλειοψηφία VII και VIII,
- Αναρριχητικά πεδία Μόδι – Σουρλωτή, πρόκειται για τα αναρριχητικά πεδία των βράχων Μόδι, Σουρλωτή και Αλυσσός στο κεντρικό συγκρότημα βράχων των μετεώρων. Διαθέτουν 7 κορυφές με πάνω από 40 διαδρομές βαθμού δυσκολίας V – VIII-,
- Αναρριχητικό πεδίο Σπιρουνιού Ά, πρόκειται για το ανατολικό τμήμα του βόρειου κύριου συγκροτήματος με τον διάσημο Πύργο του Σπιρουνιού. Διαθέτει 20 κορυφές με πάνω από 70 διαδρομές βαθμού δυσκολίας III – IX με πολλές διαδρομές με βαθμό δυσκολίας III, IV, VII,
- Αναρριχητικό πεδίο Αγ. Πνεύματος, Καυκάσιος, Πύργος Μετεώρων, πρόκειται για το δυτικό τμήμα του βόρειου κύριου συγκροτήματος βράχων των Μετεώρων με τις διάσημες κορυφές Αγ. Πνεύμα, Πύργος Μετεώρων και Καυκάσια. Διαθέτει 17 κορυφές με πάνω από 70 διαδρομές βαθμού δυσκολίας III – VIII+ με κυρίαρχες τις VI και VII,
- Αναρριχητικό πεδίο Ντούπιανης, βρίσκεται στα Μετέωρα και διαθέτει πάνω από 40 διαδρομές βαθμού δυσκολίας III – VIII+,
- Αναρριχητικό πεδίο βόρειων Μετεώρων, πρόκειται για το βόρειο συγκρότημα βράχων των Μετεώρων με 17 κορυφές και πάνω από 50 διαδρομές βαθμού δυσκολίας II – VIII+ (με πλειοψηφία τις III, IV και VIII),
- Αναρριχητικό πεδίο Υψηλότερα, πρόκειται για το ανατολικό τμήμα του δυτικού συγκροτήματος βράχων των Μετεώρων. Διαθέτει 25 κορυφές με πάνω από 80 διαδρομές βαθμού δυσκολίας III – IX με κυρίαρχες του IV, V, VI,

- Αναρριχητικό πεδίο Μεταμόρφωσης, πρόκειται για το δυτικό τμήμα του δυτικού συγκροτήματος των βράχων των Μετεώρων με 25 κορυφές και πάνω από 90 διαδρομές δυσκολίας III έως IX,
- Αναρριχητικό πεδίο Θεόπετρας, το πεδίο διαθέτει πολλές διαδρομές με τον βαθμό δυσκολίας να κυμαίνεται μεταξύ 4c έως 8a,
- Αναρριχητικό πεδίο Πύλη, αποτελείται από 5 βασικά πεδία με δυνατότητα επέκτασης μέχρι 10, το οποίο δίνει την προοπτική ανοίγματος μέχρι και 350 διαδρομών,
- Αναρριχητικό πεδίο Μικρό Φαράγγι, ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του κυμαίνεται από 6a έως 8a.

Λάρισας

- Αναρριχητικό πεδίο Πέταλο Έλενας, είναι ένα από τα παλαιότερα αναρριχητικά πεδία στην βόρεια Ελλάδα. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του κυμαίνεται από 5a έως 8a,
- Αναρριχητικό πεδίο Κάτω Τέμπη, το πεδίο έχει διαδρομές εύκολες και μεγάλης δυσκολίας με τον βαθμό δυσκολίας να κυμαίνεται από 6c έως 8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Μέγας Λάκκος, Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του κυμαίνεται από 5c έως 8a.

Καρδίτσας

- Αναρριχητικό πεδίο στο Μουζάκι, οι διαδρομές στο πεδίο είναι σπορ χαρακτήρα και διαθέτει διαδρομές για όλα τα επίπεδα αναρριχητών. Ο βαθμός δυσκολίας διαδρομών κυμαίνεται μεταξύ 4c έως 8^{a}.

Μαγνησίας

- Αναρριχητικό πεδίο Ανάβρας, ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του πεδίου κυμαίνεται από 5a έως 8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Κωφοί Αλμυρού, ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του πεδίου κυμαίνεται από 5b έως 8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Πάου, είναι κοντά στην Αργαλαστή στο νότιο Πήλιο. Το Πάου είναι μια μικρή σπηλιά με αρνητική κλίση. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του κυμαίνεται από 6b έως 8a.

3.9 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει τρία χιονοδρομικά κέντρα, το χιονοδρομικό κέντρο Πηλίου Αγριολεύκες, το χιονοδρομικό κέντρο Περτουλίου και το χιονοδρομικό κέντρο Αγράφων.

Το χιονοδρομικό κέντρο Πηλίου Αγριολεύκες απέχει 2χλμ. από τον οικισμό των Χανίων Πηλίου, 8 χλμ. από τον οικισμό του Αγ. Λαυρεντίου και 27 χλμ. από τον Βόλο. Το χιονοδρομικό κέντρο αναπτύσσεται στο βουνό του Πηλίου σε υψόμετρο 1.471μ. Διαθέτει τέσσερις κύριες πίστες για σκι καταβάσεων εγκεκριμένες από τη Διεθνή Ομοσπονδία Χιονοδρομίας (FIS), μια αρχαρίων, μια πίστα δρόμου αντοχής, δίκτυο συνδετικών χιονοδιαδρόμων, ενώ βρίσκεται υπό διάνοιξη μια ακόμη πίστα, μήκους 1.350 μ. ομαλής κλίσης. Αναλυτικά:

3 κόκκινες

- Θέτις (χωρίζεται σε 3 επιμέρους κομμάτια μήκους 1.050 μ, 200 μ. και 200 μ. αντίστοιχα).
- Ιάσων, μήκους 500 μ.
- Πανόραμα, μήκους 1.050 μ., η μεγαλύτερη πίστα του κέντρου.

2 μπλε

- Πυλώνες, μήκους 500 μ.
- Κενταύρων, μήκους 1.350 μ. (υπό διάνοιξη)

Επίσης, το χιονοδρομικό διαθέτει 1 πράσινη, αρχαρίων, η οποία χωρίζεται σε 2 επιμέρους τμήματα ένα 2.100 μ. και ένα 120 μ. και 1 πίστα δρόμου αντοχής (Lang-Lauf), μήκους 5 χλμ., μοναδική για το φυσικό της περιβάλλον. Τέλος, το χιονοδρομικό κέντρο Πηλίου διαθέτει 3 εναέριους αναβατήρες, 1 συρόμενο και 1 baby lift.

Το χιονοδρομικό κέντρο Περτουλίου βρίσκεται σε απόσταση 40 χλμ. από τα Τρίκαλα και 20 χλμ. από την Πύλη σε υψόμετρο 1.185 μ. Το χιονοδρομικό αποτελείται από τρεις πίστες και τρεις αναβατήρες. Μια πίστα κόκκινη μήκους 1.500μ., μια μπλε μήκους 400μ. και μια πράσινη εκπαιδευτική μήκους 80μ. Επίσης, υπάρχει ένας εναέριος διθέσιος αναβατήρας μήκους 1.170μ., ένας συρόμενος μήκους 350 μ. και ένα baby lift μήκους 60μ.

Το χιονοδρομικό κέντρο Αγράφων βρίσκεται 5 χλμ. από το χωριό Νεράϊδα και 28 χλμ. από την Καρδίτσα, στις ανατολικές πλαγιές του βουνού Βουτσικάκι στην Νότια Πίνδο σε υψόμετρο 1.530 μ. Το χιονοδρομικό είναι υπό ανάπτυξη και διαθέτει μια πίστα αρχαρίων μήκους 300μ. και ένα συρόμενο αναβατήρα.

3.10 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα ορειβατικά καταφύγια που καταγράφονται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας είναι:

- Καταφύγιο **Αγράφων**, το καταφύγιο βρίσκεται στα ανατολικά Άγραφα στην τοποθεσία Καραμανώλη σε υψόμετρο 1.536μ., 6χλμ. από το χωριό Νεράϊδα. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 24 άτομα,
- Καταφύγιο **Βιοτόπου Κατούνας**, το καταφύγιο βρίσκεται στα Βόρεια Άγραφα στην τοποθεσία Μαγγανιάρα σε υψόμετρο 1.493μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 17 άτομα,
- Καταφύγιο **Ζαγοράς**, το καταφύγιο βρίσκεται στο Πήλιο στην τοποθεσία Ζαγορά σε υψόμετρο 476μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 16 άτομα,
- Καταφύγιο **Κόζιακα**, βρίσκεται στο όρος Κόζιακα στην τοποθεσία Πηγή Μπακόλα σε υψόμετρο 1.709μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 18 άτομα,
- Καταφύγιο **ΟΧΟΚ**, το καταφύγιο βρίσκεται στα ανατολικά Άγραφα στην τοποθεσία Καραμανώλη σε υψόμετρο 1.500μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 20 άτομα,
- Καταφύγιο **Πηλεύς Πηλίου**, το καταφύγιο βρίσκεται στο Πήλιο στην τοποθεσία Χάνια σε υψόμετρο 1.150μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 33 άτομα,
- Καταφύγιο **Αγριολεύκες Πηλίου**, βρίσκεται στο Πήλιο στην τοποθεσία Αγριολεύκες σε υψόμετρο 1.325μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 55 άτομα,
- Καταφύγιο **ΦΟΒ 'ο ΠΑΝ'**, βρίσκεται στο Πήλιο στην τοποθεσία Πλιασίδι σε υψόμετρο 1.213μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 32 άτομα,
- Καταφύγιο **Κισσάβου**, βρίσκεται στο όρος Κίσσαβο στην τοποθεσία Κάναλος σε υψόμετρο 1.516μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 60 άτομα,
- Καταφύγιο **Βρυσοπούλες**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Βρυσοπούλες σε υψόμετρο 1.804μ. και μπορεί να φιλοξενήσει έως 25 άτομα,
- Καταφύγιο **Γ. Αποστολίδη**, βρίσκεται στον Όλυμπο στην τοποθεσία Οροπέδιο των Μουσών σε υψόμετρο 2.724μ και μπορεί να φιλοξενήσει έως 90 άτομα.

3.11 CANOE - KAYAK

Canoe – Kayak

- Στη Λίμνη Πλαστήρα,
- Στο Δέλτα του Πηνειού.

Sea Kayak

- Στη Νταμούχαρη,
- Στη Σκόπελο,
- Στα παράλια της Λάρισας,
- Στη Σκιάθο.

Kayak

- Στον Ασπροπόταμο.

3.12 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αποτελεί ένα μωσαϊκό ανθρώπων και φυλών που διατηρούν έως και σήμερα τις παραδόσεις και τα έθιμα τους. Στα βουνά υπάρχουν Βλάχοι, Σαρακατσαναίοι, Χασιώτες, και Αντιχασιώτες. Οι Καραγκούνηδες στον κάμπο και οι κάτοικοι των παραθαλάσσιων περιοχών. Η διατροφική τους παράδοση διαμορφώνεται με τα τοπικά προϊόντα που έχουν κάθε εποχή. Κάθε ομάδα διατηρεί την γαστρονομική της ταυτότητα ενώ οι πρώτες ύλες προέρχονται από την καλλιέργεια της γης, από τα κοπάδια τους και από τους καρπούς τους δάσους.

Στην Περιφέρεια Θεσσαλίας τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ[4] είναι: τα Μήλα Ζαγοράς Πηλίου (ΠΟΠ), το Φιρίκι Πηλίου (ΠΟΠ), η Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου (ΠΟΠ), η Γραβιέρα Αγράφων Καρδίτσας (ΠΟΠ), η Φέτα (ΠΟΠ, Μαγνησίας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας), το Κασέρι (ΠΟΠ, Μαγνησίας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας), το Μανούρι (ΠΟΠ, Μαγνησίας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας), το Γαλοτύρι (ΠΟΠ, Μαγνησίας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας), ο Μπάτζος (ΠΟΠ, Μαγνησίας, Τρικάλων, Λάρισας, Καρδίτσας), το Αρνάκι Ελασσόνας (ΠΟΠ) και το Κατσικάκι Ελασσόνας (ΠΟΠ). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας όπως: η Πέστροφα Λίμνης Πλαστήρα, το Πηλιορίτικο Μπουμπάρι, ο Χαλβάς Φαρσάλων, το Λουκάνικο Τρικάλων, η Αστακομανέστρα, η Κακαβιά Αλοννήσου, το Σπεντζοφάι, η Σκοπελίτικη Πίτα, το Ρετζέλι, το Αρνάκι Ελασσόνας, η Τσιτσιράβλα Πηλιορείτικη και το Άνθος του Γιαλού-Χαϊμαλιά Σκιαθίτικα.

Στην Περιφέρεια συναντάμε επίσης και την Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου[5]. Η Διαδρομή υφίσταται στις ανατολικές παρυφές του υψηλότερου ελληνικού βουνού, τον Όλυμπο, με την διαδρομή να ξεκινά από την Περιφέρεια Θεσσαλίας και να καταλήγει στην Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας. Από το βορειοανατολικό τμήμα της Θεσσαλίας, στην περιοχή της Λάρισας, ξεκινά η διαδρομή του κρασιού, με σταθμούς τους αμπελώνες της οινοποιίας Τσάνταλη στη Ραψάνη, το Κτήμα Κατσαρού στην Κρανιά και καταλήγει στο οινοποιείο Κίτρους στην Πύδνα Πιερίας. Επίσης, στην Περιφερειακή Ενότητα Λάρισας συναντάμε αμπέλια και οινοποιεία στις περιοχές: Αμπελώνα, Γιάννουλης, Γόννων, Ελασσόνας, Ενιπέα, Κάτω

[4] Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

[5] Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος και Οινικές εξερευνήσεις.

Ολύμπου, Κραννώνος, Μελιβοίας, Ναρθακίου, Νίκαιας, Σαρανταπόρου και Τυρνάβου. Ο αμπελώνας της Ραψάνης δίνει τους ερυθρούς οίνους ΠΟΠ Ραψάνη, ο αμπελώνας του Τυρνάβου τους οίνους ΠΓΕ Τύρναβος (Τοπικός Οίνος Τυρνάβου) αλλά και το τσίπουρο ΠΓΕ Τσίπουρο Τυρνάβου. Επίσης, στην Ενότητα Λάρισας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κρανιά, ΠΓΕ Κραννώνα και ΠΓΕ Ελλασσόνα.

Χάρτης 3: Διαδρομή του κρασιού των Θεών του Ολύμπου

Στην Περιφερειακή Ενότητα Μαγνησίας, νότια της πόλης του Βόλου, δίπλα στις ακτές του Παγασητικού κόλπου, βρίσκεται ο αμπελώνας της Αγχιάλου στον οποίο καλλιεργείται η πιο ευρέως διαδεδομένη ελληνική λευκή ποικιλία, ο Ροδίτης. Ο αμπελώνας της Αγχιάλου παράγει τους οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΟΠ Αγχίαλος και ΠΓΕ Μαγνησία.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Καρδίτσας, κοντά στην τεχνητή λίμνη Πλαστήρα, σε πλαγιές ανατολικής έκθεσης και σε υψόμετρο που φτάνει τα 700μ. βρίσκεται ο αμπελώνας στο Μεσενικόλα, όπου καλλιεργείται η μοναδική στον ελλαδικό χώρο ερυθρή ποικιλία Μαύρο Μεσενικόλα, σε συνδυασμό με τις ξενικές ποικιλίες Syrah και Carignan. Ο αμπελώνας Μεσενικόλα παράγει τους οίνους που φέρουν την ένδειξη ΠΟΠ Μεσενικόλα και ΠΓΕ Καρδίτσα.

Στην Περιφερειακή Ενότητα Τρικάλων το μεγαλύτερο ενδιαφέρον εστιάζεται στον αμπελώνα Τρικάλων που παράγει τους οίνους ΠΓΕ Μετεώρων ενώ η Ενότητα περιλαμβάνει και τον δρόμο του κρασιού των Μετεώρων.

Τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας, Λάρισας, Μαγνησίας και Τρικάλων συγκροτούν την ζώνη του ΠΓΕ Θεσσαλία από την οποία παράγονται οίνοι που φέρουν και την ομώνυμη ένδειξη. Η Λάρισα (κυρίως η περιοχή του Τυρνάβου) και η Μαγνησία (κυρίως η περιοχή της Αγχιάλου), προηγούνται κατά πολύ των άλλων δύο σε εκτάσεις αμπελιών.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2014-2019

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκε αύξηση κατά +46% (από 14,7 εκατ. το 2014 σε 21,6 εκατ. το 2019) στις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις. Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (-4%, από 216 χιλ. το 2014 σε 207 χιλ. το 2019), λόγω της προσφυγικής κρίσης που επηρέασε και εξακολουθεί να επηρεάζει σημαντικά τα νησιά του Βορείου Αιγαίου από το 2015. Τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+89%, από 3,4 εκατ. το 2014 σε 6,4 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+62%, από 76 χιλ. το 2014 σε 123 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+54%, από 250 χιλ. το 2014 σε 385 χιλ. το 2019) και Κεντρικής Μακεδονίας (+49%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019).

Πίνακας 30: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	3.394.561	4.159.014	4.524.944	4.799.157	5.729.403	6.414.707	89%
Νοτίου Αιγαίου	3.568.374	3.571.426	3.667.218	4.067.439	4.546.194	4.617.315	29%
Κρήτης	3.533.754	3.483.319	3.900.169	4.250.971	4.555.421	4.455.810	26%
Ιονίων Νήσων	1.859.023	1.916.497	2.139.491	2.347.704	2.675.700	2.644.287	42%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.569.814	1.556.788	1.710.606	1.928.874	2.165.736	2.341.743	49%
Δυτικής Ελλάδας	249.772	263.269	290.010	347.635	371.429	385.152	54%
Βορείου Αιγαίου	215.563	221.795	141.055	168.999	215.088	207.098	-4%
Θεσσαλίας	**173.955**	**171.373**	**186.868**	**197.706**	**205.926**	**205.802**	**18%**
Πελοποννήσου	108.623	86.508	106.921	121.609	126.746	153.364	41%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	75.818	85.993	88.509	129.739	160.370	122.933	62%
Ηπείρου	0	0	0	3.232	9.845	14.776	
Στερεάς Ελλάδας	0	3.256	1.085	1.129	1.985	3.100	
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0	0	125	0	
Ελλάδα	14.749.257	15.519.238	16.756.876	18.364.194	20.763.968	21.566.087	46%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (30%), Κρήτης (21%), Νοτίου Αιγαίου (21%), Ιονίων Νήσων (12%) και Κεντρικής Μακεδονίας (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2019 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

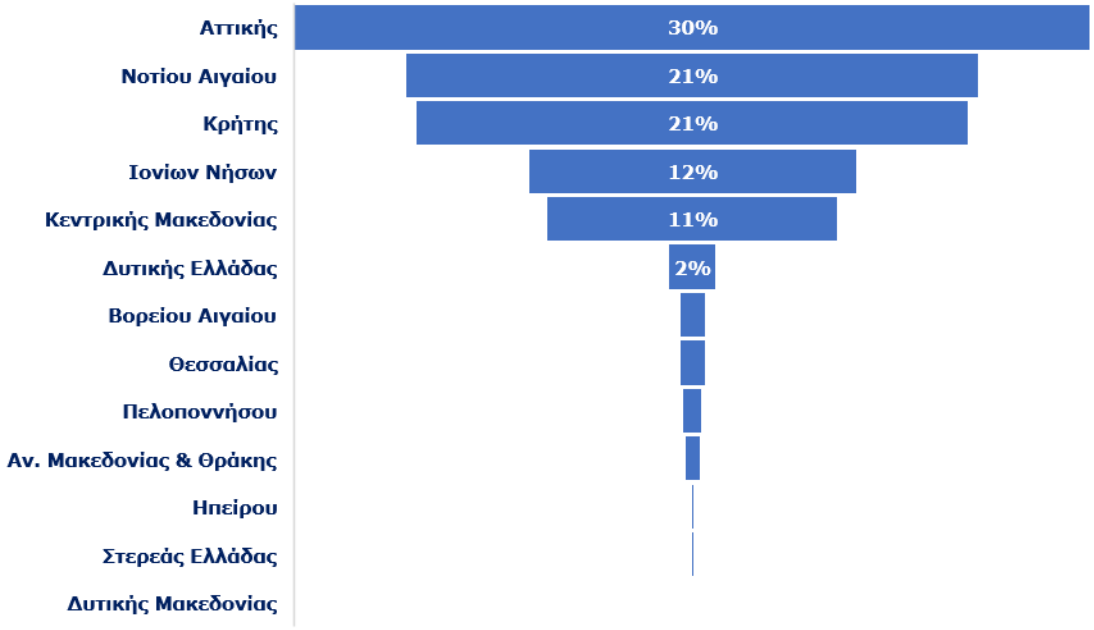

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +18% (από 174 χιλ. το 2014 σε 206 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα στα αεροδρόμια της Ενότητας Μαγνησίας είναι μικτή, με το αεροδρόμιο Αγχιάλου (-26% από 32 χιλ. το 2014 σε 24 χιλ. το 2019) να καταγράφει μείωση και το αεροδρόμιο Σκιάθου (+28%, από 142 χιλ. το 2014 σε 182 χιλ. το 2019) αύξηση. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσώπευε για το 2019 το 1% της συνολικής διεθνής επιβατικής κίνησης που καταγράφηκε στην χώρα.

Πίνακας 31: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο, 2014-2019

Αεροδρόμιο	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Σκιάθου	141.609	159.492	175.866	182.459	185.007	181.904	28%
Αγχιάλου	32.346	11.881	11.002	15.247	20.919	23.898	-26%
Θεσσαλία	**173.955**	**171.373**	**186.868**	**197.706**	**205.926**	**205.802**	**18%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2014-2019

4.2.1 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ελλάδα την περίοδο 2014-2019, σημειώθηκε αύξηση στην κίνηση εσωτερικού κατά +46% (από 5,9 εκατ. το 2014 σε 8,6 εκατ. το 2019). Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των αφίξεων τους, με εξαίρεση μόνο την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (-18%, από 6 χιλ. το 2014 σε 5 χιλ. το 2019). Τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτους αριθμούς σημείωσαν οι Περιφέρειες Αττικής (+48% ή +1,3 εκατ. αφίξεις), Νοτίου Αιγαίου (+80% ή +723 χιλ. αφίξεις), Κεντρικής Μακεδονίας (+21% ή +182 χιλ. αφίξεις), Κρήτης (+40% ή +284 χιλ. αφίξεις) και Ιονίων Νήσων (+59% ή +96 χιλ. αφίξεις).

Πίνακας 32: Κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	2.689.631	3.282.544	3.640.410	3.758.129	3.976.701	3.989.842	48%
Νοτίου Αιγαίου	906.907	1.044.427	1.161.064	1.307.141	1.440.841	1.630.081	80%
Κεντρικής Μακεδονίας	888.459	1.097.676	1.109.598	1.197.084	1.152.806	1.070.857	21%
Κρήτης	707.540	897.968	949.392	999.180	995.895	991.611	40%
Βορείου Αιγαίου	362.481	372.542	387.042	393.266	410.659	442.720	22%
Ιονίων Νήσων	163.125	177.775	212.025	219.583	252.499	259.208	59%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	114.929	119.360	120.834	120.457	139.722	151.263	32%
Ηπείρου	39.424	43.048	48.083	44.239	44.456	50.993	29%
Θεσσαλίας	**16.156**	**16.344**	**20.838**	**21.360**	**21.815**	**26.594**	**65%**
Πελοποννήσου	7.977	6.821	6.712	15.851	11.618	12.013	51%
Στερεάς Ελλάδας	6.211	7.485	6.452	7.209	6.611	5.108	-18%
Δυτικής Ελλάδας	2.793	5.489	9.684	6.428	4.718	5.214	87%
Δυτικής Μακεδονίας	3.000	3.442	4.662	4.034	4.001	3.547	18%
Ελλάδα	**5.908.633**	**7.074.921**	**7.676.796**	**8.093.961**	**8.462.342**	**8.639.051**	**46%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (46%), Νοτίου Αιγαίου (19%), Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και Κρήτης (11%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2019 το 89% της εσωτερικής κίνησης της Ελλάδας.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή της κίνησης εσωτερικού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

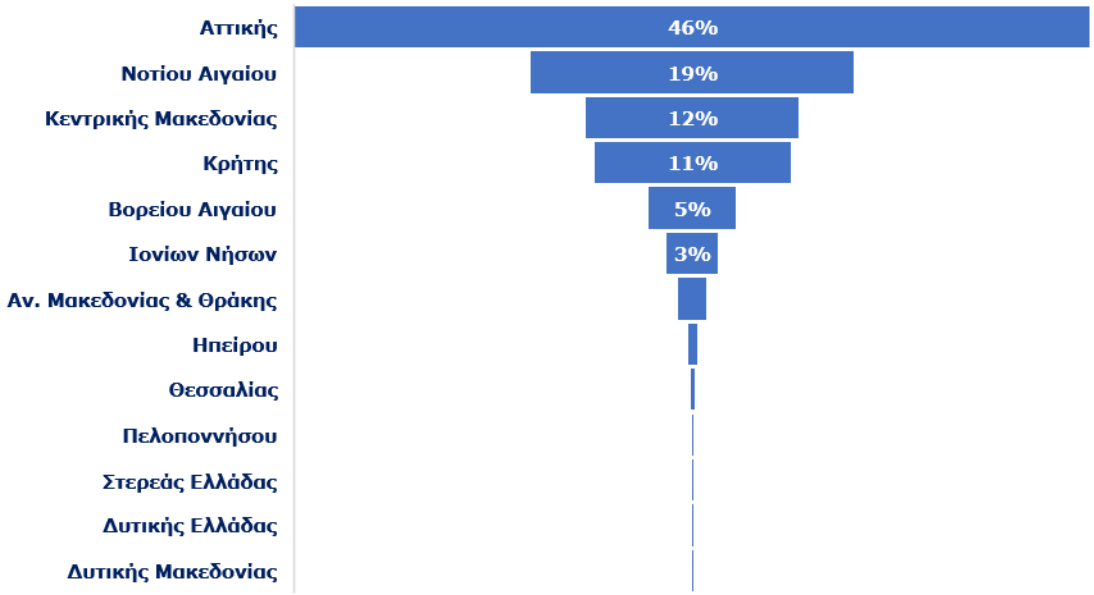

4.2.2 Αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο

Η αεροπορική κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε αύξηση κατά +65% (από 16 χιλ. το 2014 σε 27 χιλ. το 2019). Στα επιμέρους αεροδρόμια η εικόνα είναι μικτή, με το αεροδρόμιο Αγχιάλου (-98% από 581 αφίξεις το 2014 σε 11 αφίξεις το 2019) να καταγράφει μείωση και το αεροδρόμιο Σκιάθου (+71%, από 16 χιλ. το 2014 σε 27 χιλ. το 2019) αύξηση. Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσώπευε για το 2019 το 0,3% της συνολικής επιβατικής κίνησης εσωτερικού που καταγράφηκε στην χώρα.

Πίνακας 33: Κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αεροδρόμιο, 2014-2019

Αεροδρόμιο	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Σκιάθος	15.575	16.048	20.768	21.328	21.755	26.583	71%
Αγχίαλος	581	296	70	32	60	11	-98%
Θεσσαλία	**16.156**	**16.344**	**20.838**	**21.360**	**21.815**	**26.594**	**65%**

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.3 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2014-2019

4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας. Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2014-2019, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +8% (από 66,3 εκατ. το 2014 σε 71,5 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες της χώρας σημείωσαν αύξηση στους διακινηθέντες επιβάτες, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (-33%, από 6,5 εκατ. το 2014 σε 4,3 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-5%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 1,3 εκατ. το 2019).

Πίνακας 34: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττικής	29.129.874	28.950.459	27.795.511	29.315.860	29.775.672	30.485.427	5%
Νοτίου Αιγαίου	11.178.355	11.040.557	11.511.849	13.023.588	14.117.081	14.793.013	32%
Ιονίων Νήσων	4.981.852	4.700.327	4.895.180	5.224.639	5.604.635	5.500.435	10%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3.681.335	3.942.035	4.200.682	4.392.321	4.432.651	4.560.142	24%
Δυτικής Ελλάδας	6.494.926	6.249.616	4.271.304	4.312.585	4.413.601	4.337.932	-33%
Κρήτης	2.685.989	2.268.104	2.430.335	2.805.390	2.936.979	3.137.320	17%
Στερεάς Ελλάδας	2.119.732	2.114.039	2.079.675	2.112.974	2.196.668	2.219.910	5%
Ηπείρου	1.615.320	1.560.773	1.615.324	1.776.662	1.879.806	1.760.639	9%
Θεσσαλίας	**1.352.840**	**1.309.660**	**1.387.309**	**1.500.274**	**1.499.130**	**1.546.644**	**14%**
Βορείου Αιγαίου	1.345.520	1.715.910	1.475.599	1.475.875	1.447.094	1.282.019	-5%
Πελοποννήσου	830.375	540.283	727.890	977.712	894.677	984.872	19%
Κεντρικής Μακεδονίας	846.389	837.902	981.700	965.920	993.338	878.349	4%
Ελλάδα	**66.262.507**	**65.229.665**	**63.372.358**	**67.883.800**	**70.191.332**	**71.486.702**	**8%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (43%) και Νοτίου Αιγαίου (21%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 64% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2019.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

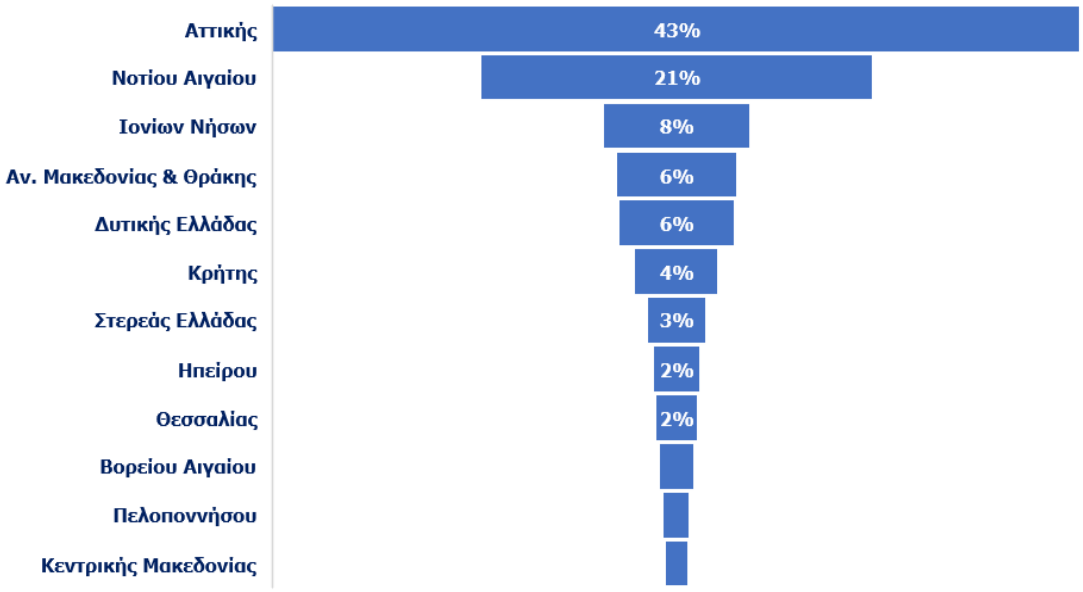

4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας για το 2019, αντιπροσωπεύει το 2% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2014-2019 αύξηση κατά +14% (από 1,4 εκατ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2019). Στις επιμέρους Ενότητες η εικόνα είναι θετική: Μαγνησίας (+14%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,2 εκατ. το 2019) και Λάρισας (+16%, από 266 χιλ. το 2014 σε 309 χιλ. το 2019). Οι υπόλοιπες Ενότητες δεν καταγράφουν ακτοπλοϊκή κίνηση.

Πίνακας 35: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Μαγνησίας	1.086.972	1.029.260	1.082.794	1.192.880	1.178.303	1.237.706	14%
Λάρισας	265.868	280.400	304.515	307.394	320.827	308.938	16%
Θεσσαλία	**1.352.840**	**1.309.660**	**1.387.309**	**1.500.274**	**1.499.130**	**1.546.644**	**14%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας για το 2019, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Μαγνησίας αντιπροσωπεύει το 80% των διακινηθέντων ενώ η Ενότητα Λάρισας το 20%.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

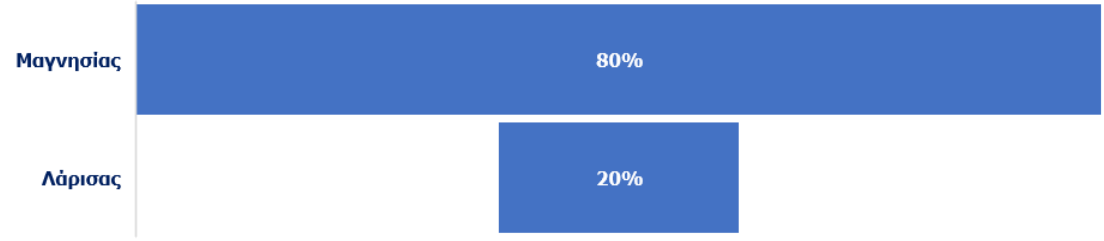

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2014-2019

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2014-2019 σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 1,7 εκατ. το 2014 σε 1,8 εκατ. το 2019). Επιμέρους, διακινηθέντες εξωτερικού καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (+3%, από 929 χιλ. το 2014 σε 957 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-18%, από 590 χιλ. το 2014 σε 482 χιλ. το 2019) και Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (+151%, από 139 χιλ. το 2014 σε 347 χιλ. το 2019). Επίσης, οι Λοιποί λιμένες σημείωσαν μείωση στους διακινηθέντες τους κατά -41% (από 11 χιλ. το 2014 σε 7 χιλ. το 2019).

Πίνακας 36: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Ηπείρου	928.975	971.012	836.566	918.972	955.379	956.710	3%
Δυτικής Ελλάδας	590.328	603.312	497.313	500.725	489.583	482.198	-18%
Ιονίων Νήσων	138.566	162.221	186.634	262.103	349.764	347.485	151%
Λοιπές	11.282	5.631	6.722	18.147	12.932	6.694	-41%
Ελλάδα	**1.669.151**	**1.742.176**	**1.527.235**	**1.699.947**	**1.807.658**	**1.793.087**	**7%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (27%), Ιονίων Νήσων (19%) και Λοιπών (0,4%).

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

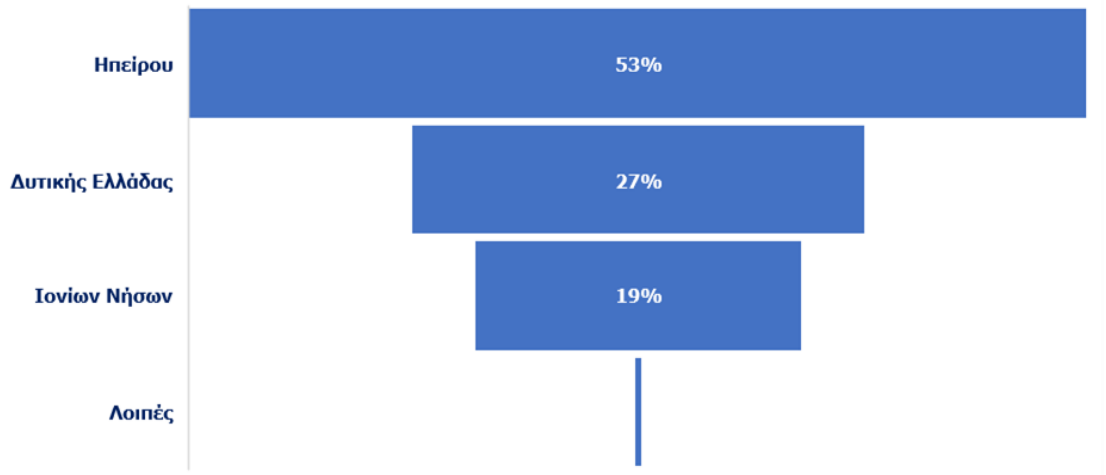

4.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2014-2019

4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +2% (από 3.839 το 2014 σε 3.899 το 2019). Παρόλη την αύξηση που κατεγράφη το 2019 (ομαλοποίηση της κατάστασης στην Τουρκία μιας και τα αξιοθέατα των 2 χωρών πλασάρονται από τις εταιρείες κρουαζιέρας σε κοινά πακέτα), η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων υπολείπεται του 2016, χρονιά ρεκόρ για την Ελλάδα.

Πίνακας 37: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	1.714	1.989	1.875	1.455	1.466	1.761	3%
Αττικής	638	680	708	607	526	625	-2%
Ιονίων Νήσων	487	527	587	477	520	573	18%
Κρήτης	286	293	303	279	308	397	39%
Δυτικής Ελλάδας	253	245	276	273	223	201	-21%
Πελοποννήσου	130	165	204	161	157	182	40%
Βορείου Αιγαίου	136	155	137	53	109	62	-54%
Στερεάς Ελλάδας	50	83	92	74	35	45	-10%
Θεσσαλίας	**71**	**88**	**72**	**18**	**40**	**35**	**-51%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	26	23	19	6	7	7	-73%
Κεντρικής Μακεδονίας	31	35	23	4	5	6	-81%
Ηπείρου	17	11	11	8	14	5	-71%
Ελλάδα	**3.839**	**4.294**	**4.307**	**3.415**	**3.410**	**3.899**	**2%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στην κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στους λιμένες τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+40%, από 130 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 182 κρουαζιερόπλοια το 2019), Κρήτης (+39%, από 286 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 397 κρουαζιερόπλοια το 2019), Ιονίων Νήσων (+18%, από 487 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 573 κρουαζιερόπλοια το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+3%, από 1.714 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 1.761 κρουαζιερόπλοια το 2019).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (45%), η Αττική (16%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και η Κρήτη (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 86% της κίνησης των κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

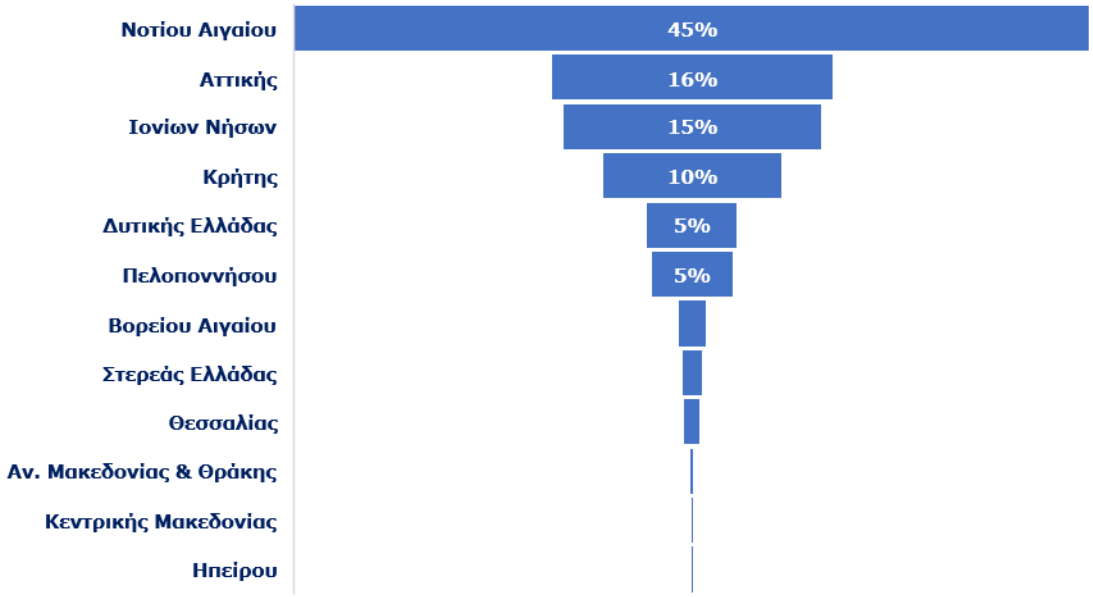

4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας υποδέχτηκε το 2019 το 1% των κρουαζιερόπλοιων που επισκέφθηκαν την χώρα. Συγκεκριμένα, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε μείωση κατά -51% (από 71 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 35 κρουαζιερόπλοια το 2019). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι του Βόλου (-58%, από 53 κρουαζιερόπλοια το 2014 σε 22 κρουαζιερόπλοια το 2019) και ακολούθως στα λιμάνια της Σκιάθου (-43%, από 14 το 2014 σε 8 το 2019) και της Σκοπέλου (+25%, από 4 το 2014 σε 5 το 2019).

Πίνακας 38: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

Λιμάνι	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Βόλου	53	57	46	9	27	22	-58%
Σκιάθου	14	23	18	6	8	8	-43%
Σκοπέλου	4	8	8	3	5	5	25%
Θεσσαλία	**71**	**88**	**72**	**18**	**40**	**35**	**-51%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το λιμάνι του Βόλου, αντιπροσωπεύοντας το 63% της συνολικής κίνησης της Περιφέρειας και ακολουθούν τα λιμάνια της Σκιάθου (23%) και της Σκοπέλου (14%).

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά λιμάνι, 2019

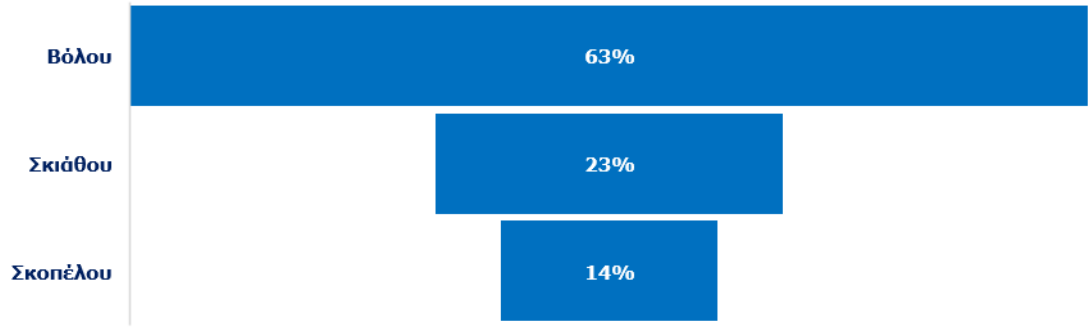

4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας σημείωσε αύξηση την περίοδο 2014-2019 κατά +12% (από 4,9 εκατ. το 2014 σε 5,5 εκατ. το 2019). Παρόλο που η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων το 2019 δεν ξεπέρασε το ρεκόρ του 2016 εντούτοις οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα ελληνικά λιμάνια σημείωσαν αριθμό ρεκόρ (5,5 εκατ.).

Πίνακας 39: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	1.886.537	1.996.720	2.000.688	1.764.651	1.844.651	2.260.723	20%
Αττικής	1.086.444	1.026.014	1.141.850	1.074.263	961.724	1.098.591	1%
Ιονίων Νήσων	771.353	802.316	859.554	754.383	894.190	1.044.160	35%
Κρήτης	329.709	355.699	413.655	340.033	453.677	607.268	84%
Δυτικής Ελλάδας	585.624	460.972	505.854	567.999	469.693	414.935	-29%
Πελοποννήσου	85.648	108.543	106.666	53.790	85.633	65.392	-24%
Βορείου Αιγαίου	83.635	76.803	83.587	29.316	17.109	17.217	-79%
Θεσσαλίας	**62.973**	**76.051**	**44.432**	**11.767**	**41.647**	**15.429**	**-75%**
Στερεάς Ελλάδας	8.309	17.851	14.848	14.423	3.628	5.168	-38%
Κεντρικής Μακεδονίας	19.720	26.356	18.876	2.424	1.502	4.865	-75%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	13.087	13.061	6.042	3.226	2.538	2.699	-79%
Ηπείρου	4.208	4.057	8.179	9.088	12.650	1.053	-75%
Ελλάδα	**4.937.247**	**4.964.443**	**5.204.231**	**4.625.363**	**4.788.642**	**5.537.500**	**12%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+84%, από 330 χιλ. το 2014 σε 607 χιλ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+35%, από 771 χιλ. το 2014 σε 1,0 εκατ. το 2019), Νοτίου Αιγαίου (+20%, από 1,9 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019) και Αττικής (+1%, από 1,1 εκατ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019).

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (41%), η Αττική (20%), τα Ιόνια Νησιά (19%) και η Κρήτη (11%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 90% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

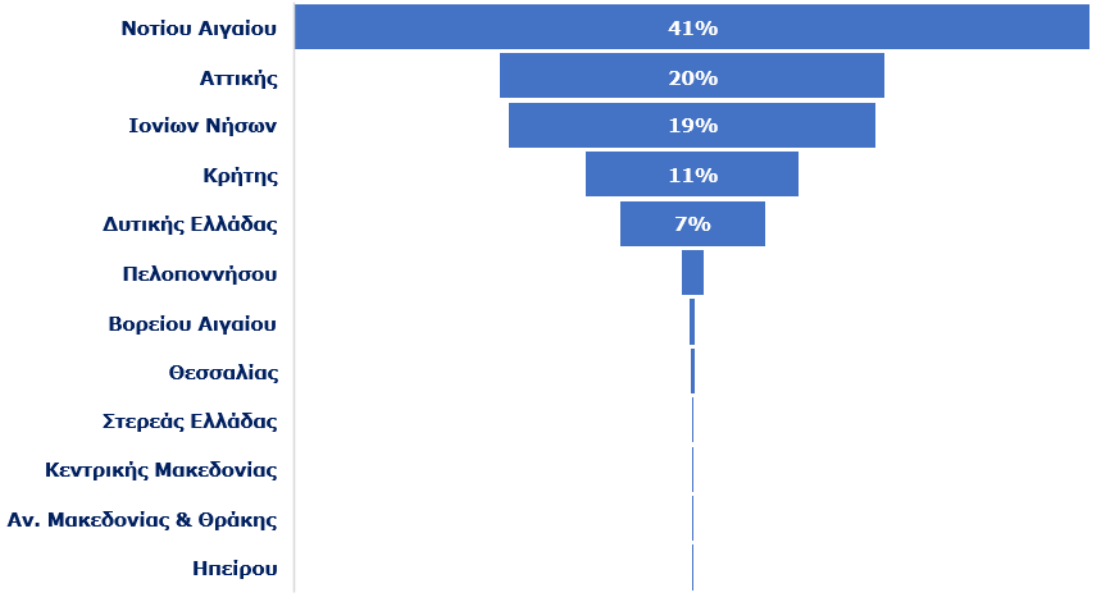

4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας υποδέχτηκε το 2019 το 0,3% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας που επισκέφθηκαν την χώρα. Συγκεκριμένα, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας την περίοδο 2014-2019 στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σημείωσε μείωση κατά -75% (από 63 χιλ. το 2014 σε 15 χιλ. το 2019). Ο μεγαλύτερος όγκος εντοπίζεται στο λιμάνι του Βόλου (-78%, από 58 χιλ. το 2014 σε 13 χιλ. το 2019) και ακολούθως στα λιμάνια της Σκιάθου (-62%, από 5 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019) και της Σκοπέλου (+95%, από 585 αφίξεις το 2014 σε 1 χιλ. το 2019).

Πίνακας 40: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2014-2019

Λιμάνι	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Βόλου	57.825	67.096	37.445	7.618	31.336	12.574	-78%
Σκιάθου	4.563	8.220	6.232	3.111	8.119	1.716	-62%
Σκοπέλου	585	735	755	1.038	2.192	1.139	95%
Θεσσαλία	**62.973**	**76.051**	**44.432**	**11.767**	**41.647**	**15.429**	**-75%**

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας για το 2019, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το λιμάνι του Βόλου, αντιπροσωπεύοντας το 81% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της Περιφέρειας και ακολουθούν τα λιμάνια της Σκιάθου (11%) και της Σκοπέλου (7%).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά λιμάνι, 2019

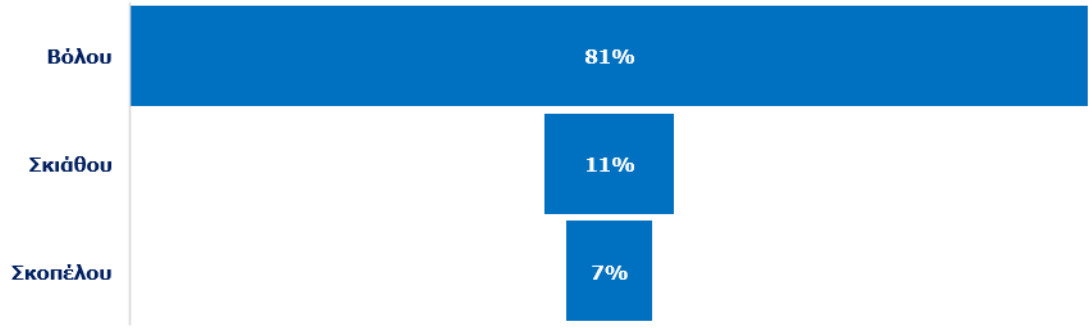

4.6 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2014-2019

4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα Μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε αύξηση κατά +42% (από 4,2 εκατ. επισκέπτες το 2014 σε 5,9 εκατ. επισκέπτες το 2019), απόρροια της αύξησης κατά +42% (από 22.033 χιλ. το 2014 σε 31.348 χιλ. το 2019) στον αριθμό των διεθνών αφίξεων που καταγράφηκε στην Ελλάδα για την ίδια περίοδο.

Πίνακας 41: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Επισκέπτες σε Μουσεία ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019							
Περιφέρεια	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Αττική	2.162.012	2.295.545	2.161.128	2.521.553	2.736.359	2.784.449	29%
Κρήτη	297.569	312.274	501.429	590.311	767.262	845.477	184%
Κεντρική Μακεδονία	465.487	541.193	653.077	668.906	683.282	687.717	48%
Νότιο Αιγαίο	482.626	478.588	429.394	500.781	506.030	535.992	11%
Στερεά Ελλάδα	246.396	276.968	263.487	327.025	372.461	390.509	58%
Δυτική Ελλάδα	173.800	174.653	169.352	199.715	214.714	223.303	28%
Πελοπόννησος	73.242	69.232	81.002	94.851	99.970	102.647	40%
Ιόνια Νησιά	60.001	61.135	67.130	70.631	78.670	80.872	35%
Θεσσαλία	**45.826**	**40.395**	**56.438**	**59.064**	**68.256**	**69.460**	**52%**
Ήπειρος	50.014	56.059	54.253	58.377	65.276	59.056	18%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	40.594	41.502	35.037	45.940	51.064	50.699	25%
Βόρειο Αιγαίο	49.570	50.847	35.669	42.682	41.440	47.651	-4%
Δυτική Μακεδονία	7.005	7.451	8.570	11.945	17.427	16.638	138%
Ελλάδα	**4.154.142**	**4.405.842**	**4.515.966**	**5.191.781**	**5.702.211**	**5.894.470**	**42%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε Μουσεία, με εξαίρεση το Βόρειο Αιγαίο (-4%, από 50 χιλ. το 2014 σε 48 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+29%, από 2,2 εκατ. το 2014 σε 2,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+184%, από 298 χιλ. το 2014 σε 845 χιλ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+48%, από 465 χιλ. το 2014 σε 688 χιλ. το 2019), Νότιο Αιγαίο (+11%, από 483 χιλ. το 2014 σε 536 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+58%, από 246 χιλ. το 2014 σε 391 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+28%, από 174 χιλ. το 2014 σε 223 χιλ. το 2019), Πελοπόννησος (+40%, από 73 χιλ. το 2014 σε 103 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+35%, από 60 χιλ. το 2014 σε 81 χιλ. το 2019), Θεσσαλία (+52%, από 46 χιλ. το 2014 σε 69 χιλ. το 2019), Ήπειρος (+18%, από 50 χιλ. το 2014 σε 59 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+25%, από 41 χιλ. το 2014 σε 51 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+138%, από 7 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2019 αντιπροσωπεύει σχεδόν τις μισές επισκέψεις (47%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη

(14%), η Κεντρική Μακεδονία (12%) και το Νότιο Αιγαίο (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2019.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

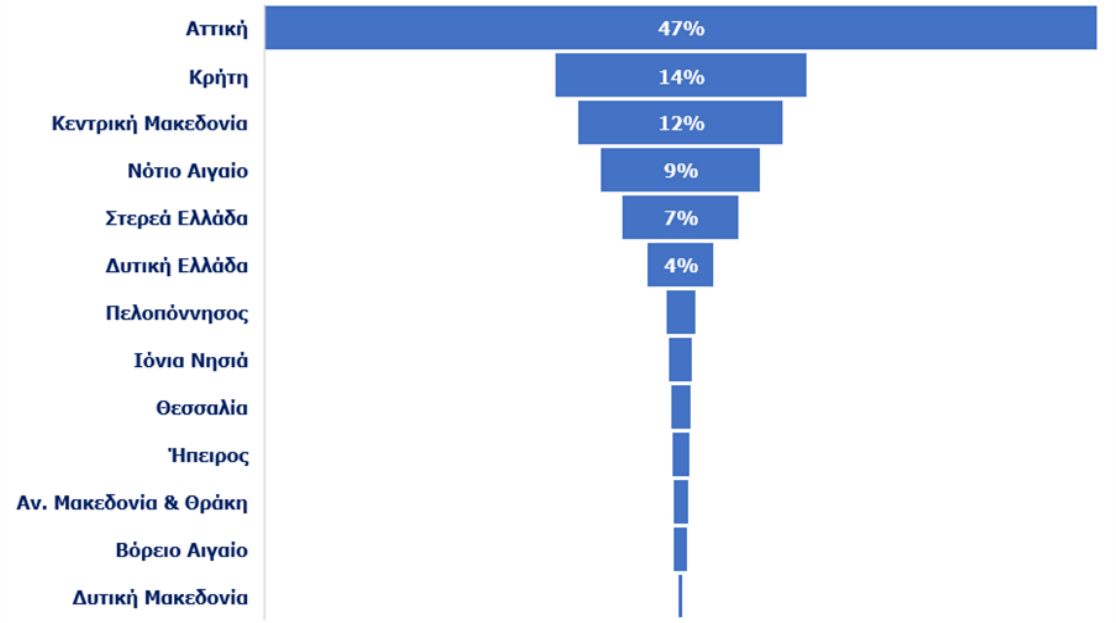

4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2019 κατείχε το 1% του συνόλου των επισκεπτών σε μουσεία της Ελλάδας, σημειώνοντας αύξηση κατά +52% (από 46 χιλ. το 2014 σε 69 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες η εικόνα είναι μικτή, με την Ενότητα Λάρισας (+320%, από 8 χιλ. το 2014 σε 35 χιλ. το 2019) να καταγράφει αύξηση και τις Ενότητες Μαγνησίας (-7%, από 33 χιλ. το 2014 σε 31 χιλ. το 2019) και Καρδίτσας (-10%, από 5 χιλ. το 2014 σε 4 χιλ. το 2019) μείωση.

Πίνακας 42: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Λάρισα	8.254	7.469	21.927	25.420	33.441	34.697	320%
Μαγνησία	32.958	29.060	30.555	29.617	30.299	30.631	-7%
Καρδίτσα	4.614	3.866	3.956	4.027	4.516	4.132	-10%
Θεσσαλία	**45.826**	**40.395**	**56.438**	**59.064**	**68.256**	**69.460**	**52%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2019, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Λάρισας (50%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μαγνησίας (44%) και Καρδίτσας (6%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

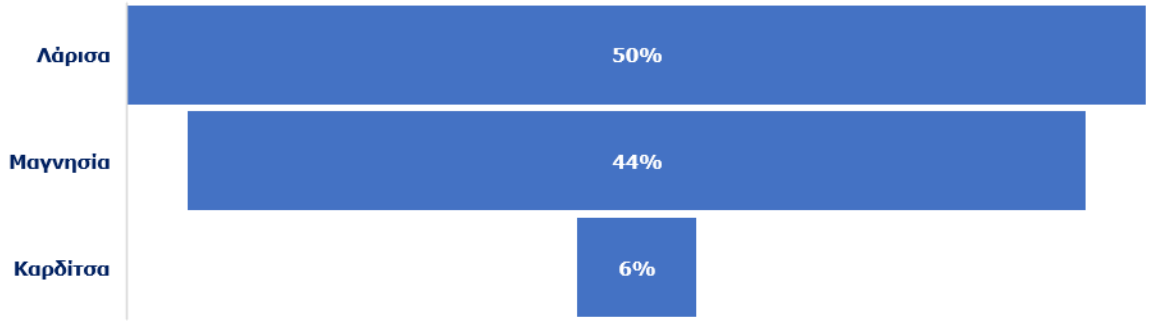

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ 2014-2019

4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε αύξηση κατά +37% (από 10,0 εκατ. το 2014 σε 13,7 εκατ. το 2019).

Πίνακας 43: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019							
Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Αττική	3.618.412	4.145.093	3.960.512	4.910.124	5.611.977	6.234.154	72%
Κρήτη	1.567.924	1.482.109	1.451.026	1.747.669	2.123.640	2.155.260	37%
Πελοπόννησος	1.374.832	1.441.529	1.388.340	1.651.292	1.885.649	1.921.898	40%
Νότιο Αιγαίο	1.776.129	1.638.165	1.198.314	1.311.872	1.378.335	1.495.773	-16%
Δυτική Ελλάδα	514.353	486.368	482.250	549.546	557.467	532.089	3%
Στερεά Ελλάδα	297.117	324.175	294.322	351.855	409.872	409.071	38%
Κεντρική Μακεδονία	351.211	350.106	340.854	389.372	457.872	395.471	13%
Ιόνια Νησιά	226.918	236.949	225.166	185.690	206.550	236.897	4%
Βόρειο Αιγαίο	60.479	53.177	59.288	72.438	84.862	92.014	52%
Ήπειρος	81.104	80.677	81.196	79.686	91.051	88.471	9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	62.186	63.209	59.633	63.213	72.938	78.638	26%
Θεσσαλία	**19.856**	**15.817**	**21.454**	**18.756**	**18.848**	**18.662**	**-6%**
Δυτική Μακεδονία	2.640	2.679	2.318	1.263	2.010	1.936	-27%
Ελλάδα	**9.953.161**	**10.320.053**	**9.564.673**	**11.332.776**	**12.901.071**	**13.660.334**	**37%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι επιμέρους Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στον αριθμό των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους, με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο (-16%, από 1,8 εκατ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2019), την Θεσσαλία (-6%, από 20 χιλ. το 2014 σε 19 χιλ. το 2019) και τη Δυτική Μακεδονία (-27%, από 3 χιλ. το 2014 σε 2 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+72%, από 3,6 εκατ. το 2014 σε 6,2 εκατ. το 2019), Κρήτη (+37%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Πελοπόννησος (+40%, από 1,4 εκατ. το 2014 σε 1,9 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+3%, από 514 χιλ. το 2014 σε 532 χιλ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+38%, από 297 χιλ. το 2014 σε 409 χιλ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+13%, από 351 χιλ. το 2014 σε 395 χιλ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+4%, από 227 χιλ. το 2014 σε 237 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+52%, από 60 χιλ. το 2014 σε 92 χιλ. το 2019), Ήπειρος (+9%, από 81 χιλ. το 2014 σε 88 χιλ. το 2019) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (+26%, από 62 χιλ. το 2014 σε 79 χιλ. το 2019).

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 46% των

επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (16%), η Πελοπόννησος (14%) και το Νότιο Αιγαίο (11%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2019.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

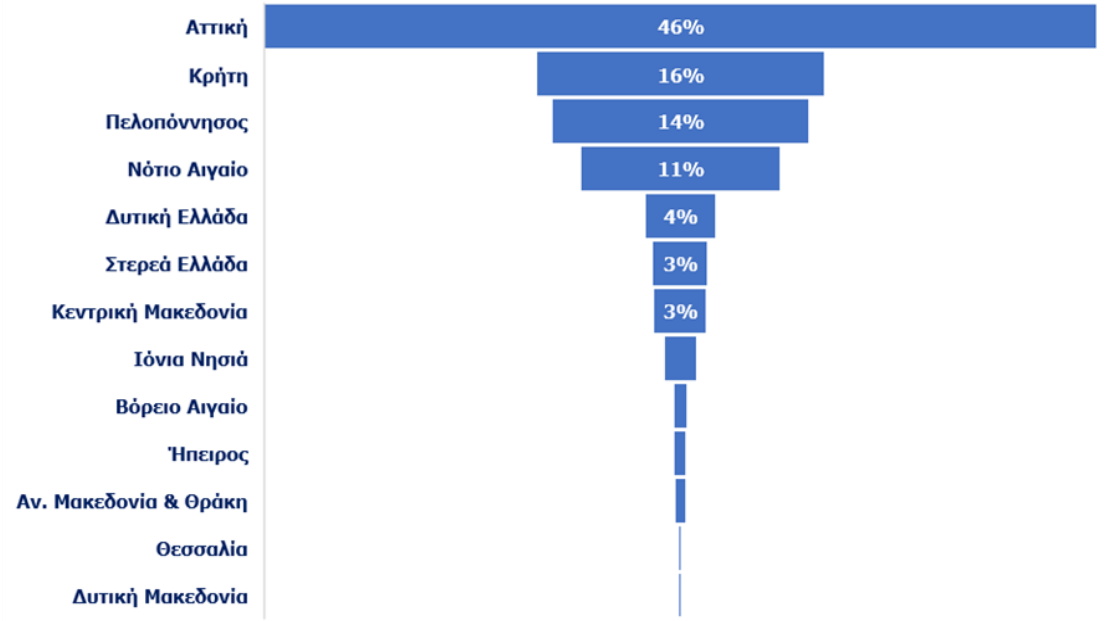

4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2019 αντιπροσώπευε το 0,1% του συνόλου των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας, σημειώνοντας μείωση κατά -6% (από 20 χιλ. το 2014 σε 19 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Μαγνησίας (+53%, από 11 χιλ. το 2014 σε 17 χιλ. το 2019) και Λάρισας (+116%, από 75 επισκέπτες το 2014 σε 162 επισκέπτες το 2019) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα η Ενότητα Τρικάλων (-100%, από 9 χιλ. το 2014 σε 0 επισκέπτες το 2019) μείωση. Η Ενότητα Καρδίτσας για 1η φορά το 2017 κατέγραψε επισκεψιμότητα στους αρχαιολογικούς της χώρους (-46%, από 3 χιλ. το 2017 σε 2 χιλ. το 2019).

Πίνακας 44: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Μαγνησία	11.110	7.480	16.634	15.476	15.675	16.943	53%
Καρδίτσα	0	0	0	2.910	2.943	1.557	
Λάρισα	75	0	381	370	230	162	116%
Τρίκαλα	8.671	8.337	4.439	0	0	0	-100%
Θεσσαλία	**19.856**	**15.817**	**21.454**	**18.756**	**18.848**	**18.662**	**-6%**

Πηγή: ΕΛ.ΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2019, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Μαγνησίας (91%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Καρδίτσας (8%) και Λάρισας (1%).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

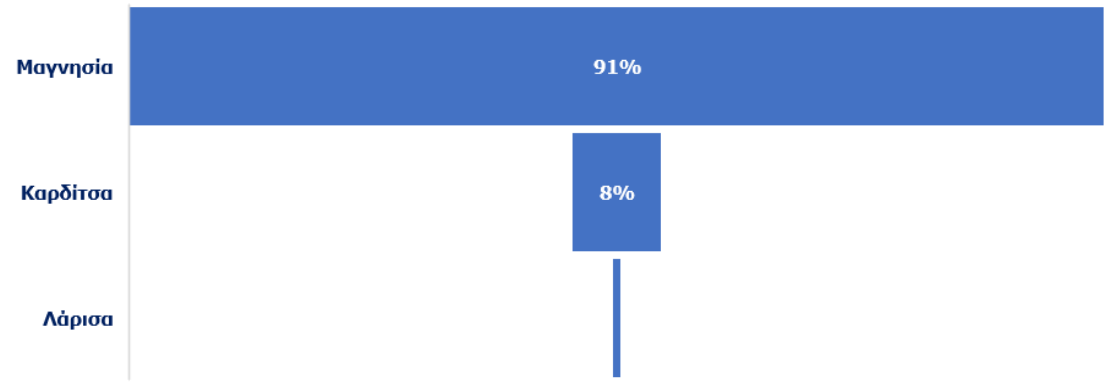

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2017-2019

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2017-2019

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων[6], ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών[7]. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +18% (από 31.021 χιλ. το 2017 σε 36.643 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις επιμέρους Περιφέρειες η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-7%, από 7.262 χιλ. το 2017 σε 6.761 χιλ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-1%, από 364 χιλ. το 2017 σε 359 χιλ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+18%, από 5,8 εκατ. το 2017 σε 6,9 εκατ. το 2019), Αττικής (+15%, από 5,1 εκατ. το 2017 σε 5,9 εκατ. το 2019), Κρήτης (+10%, από 4,8 εκατ. το 2017 σε 5,3 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+184%, από 1,3 εκατ. το 2017 σε 3,8 εκατ. το 2019), Ιονίων Νήσων (+3%, από 3,0 εκατ. το 2017 σε 3,0 εκατ. το 2019), Ηπείρου (+45%, από 713 εκατ. το 2017 σε 1,0 εκατ. το 2019), Πελοποννήσου (+24%, από 727 χιλ. το 2017 σε 899 χιλ. το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+45%, από 563 χιλ. το 2017 σε 817 χιλ. το 2019), Θεσσαλίας (+16%, από 694 χιλ. το 2017 σε 806 χιλ. το 2019), Στερεάς Ελλάδας (+81%, από 376 χιλ. το 2017

[6] Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. εδώ.

[7] Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

σε 679 χιλ. το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+37%, από 222 χιλ. το 2017 σε 304 χιλ. το 2019).

Πίνακας 45: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017-2019

Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	5.841	6.629	6.893	18%
Κεντρική Μακεδονία	7.262	7.830	6.761	-7%
Αττικής	5.137	5.681	5.923	15%
Κρήτη	4.806	5.228	5.288	10%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	1.349	1.930	3.833	184%
Ιόνια Νησιά	2.966	3.162	3.048	3%
Ήπειρος	713	823	1.033	45%
Πελοπόννησος	727	886	899	24%
Δυτική Ελλάδα	563	699	817	45%
Θεσσαλία	**694**	**675**	**806**	**16%**
Στερεά Ελλάδα	376	549	679	81%
Βόρειο Αιγαίο	364	389	359	-1%
Δυτική Μακεδονία	222	349	304	37%
Ελλάδα	**31.021**	**34.831**	**36.643**	**18%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (19%), η Κεντρική Μακεδονία (18%), η Αττική (16%), η Κρήτη (14%) και η Ανατολική Μακεδονία & Θράκη (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2019 το 78% του συνόλου των επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

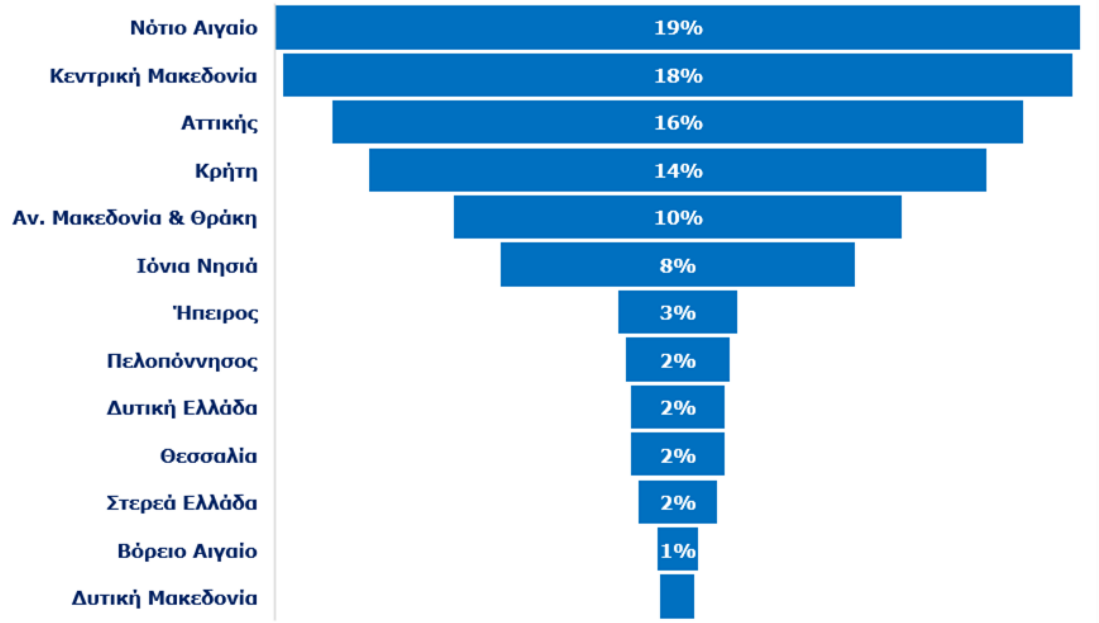

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2017 κατά 16% (από 694 χιλ. το 2017 σε 806 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+34%, από 97 χιλ. το 2017 σε 131 χιλ. το 2019), της Ιταλίας (+1%, από 109 χιλ. το 2017 σε 110 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (+32%, από 355 χιλ. το 2017 σε 469 χιλ. το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τις αγορές της Γερμανίας (-30%, από 92 χιλ. το 2017 σε 64 χιλ. το 2019) και της Ρουμανίας (-20%, από 40 χιλ. το 2017 σε 32 χιλ. το 2019) μείωση.

Πίνακας 46: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε χιλ.), 2017-2019

Κατανομή επισκέψεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Ην. Βασίλειο	97	100	131	34%
Ιταλία	109	119	110	1%
Γερμανία	92	67	64	-30%
Ρουμανία	40	29	32	-20%
Λοιπές	355	360	469	32%
Σύνολο	**694**	**675**	**806**	**16%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, οι επισκέπτες από το Ην. Βασίλειο κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 16% (14% το 2017) και ακολουθούν από την Ιταλία με 14% (16% το 2017), από την Γερμανία με 8% (13% το 2017), από την Ρουμανία με 4% (6% το 2017) και από τις Λοιπές με 58% (51% το 2017).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2017-2019

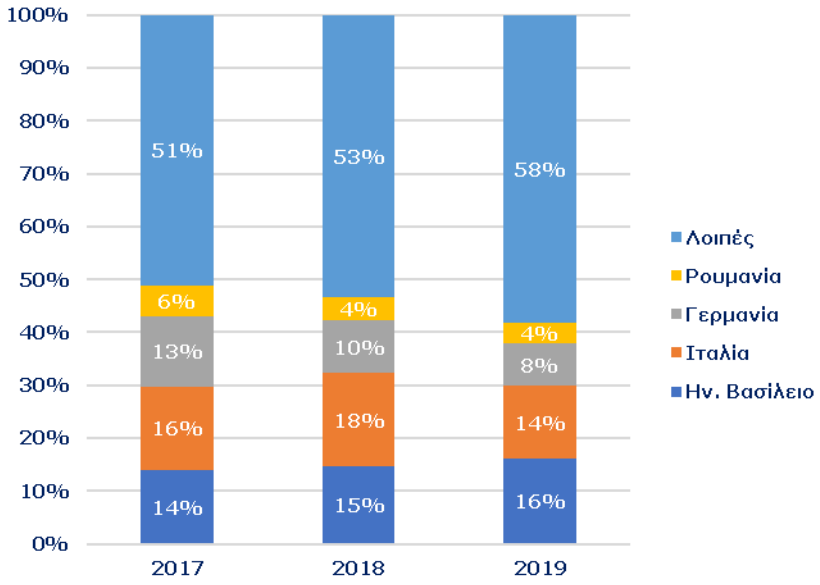

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +11% (από 209.855 χιλ. το 2017 σε 232.464 χιλ. το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-5%, από 24,9 εκατ. το 2017 σε 23,7 εκατ. το 2019), Θεσσαλίας (-3%, από 5,0 εκατ. το 2017 σε 4,9 εκατ. το 2019) και Βορείου Αιγαίου (-10%, από 3,2 εκατ. το 2017 σε 2,9 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+15%, από 46,2 εκατ. το 2017 σε 53,2 εκατ. το 2019), Κρήτη (+7%, από 40,3 εκατ. το 2017 σε 43,3 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+0,1%, από 40,8 εκατ. το 2017 σε 40,8 εκατ. το 2019), Αττική (+16%, από 29,4 εκατ. το 2017 σε 34,0 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+88%, από 5,4 εκατ. το 2017 σε 10,2 εκατ. το 2019), Πελοπόννησος (+24%, από 5,2 εκατ. το 2017 σε 6,5 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+61%, από 2,8 εκατ. το 2017 σε 4,5 εκατ. το 2019), Ήπειρος (+10%, από 3,6 εκατ. το 2017 σε 4,0 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+48%, από 2,0 εκατ. το 2017 σε 3,0 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+77%, από 859 χιλ. το 2017 σε 1,5 εκατ. το 2019).

Πίνακας 47: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017-2019

Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	46.210	51.084	53.169	15%
Κρήτη	40.271	43.819	43.256	7%
Κεντρική Μακεδονία	40.782	44.690	40.808	0%
Αττικής	29.437	31.386	34.028	16%
Ιόνια Νησιά	24.944	24.762	23.744	-5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	5.421	6.467	10.171	88%
Πελοπόννησος	5.214	6.614	6.466	24%
Θεσσαλία	**5.027**	**4.217**	**4.889**	**-3%**
Δυτική Ελλάδα	2.819	3.184	4.530	61%
Ήπειρος	3.643	3.362	4.003	10%
Στερεά Ελλάδα	2.013	2.998	2.978	48%
Βόρειο Αιγαίο	3.217	3.113	2.902	-10%
Δυτική Μακεδονία	859	1.316	1.520	77%
Ελλάδα	**209.855**	**227.012**	**232.464**	**11%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (23%), την Κρήτη (19%), την Κεντρική Μακεδονία (18%), την Αττική (15%) και τα Ιόνια Νησιά (10%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 84% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

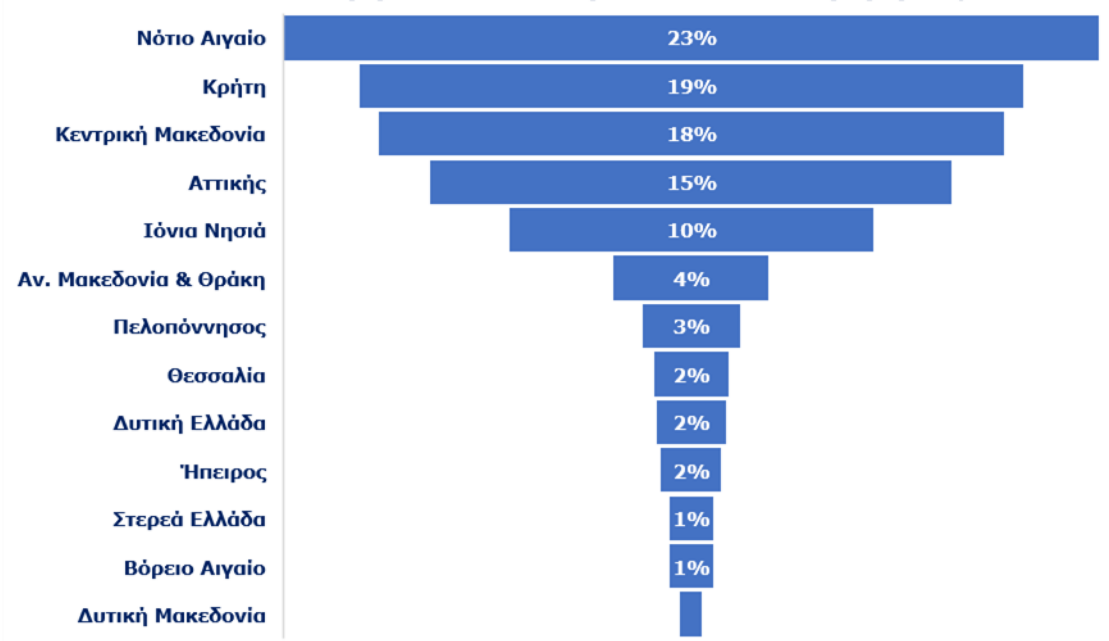

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας μείωση σε σύγκριση με το 2017 κατά -3% (από 5,0 εκατ. το 2017 σε 4,9 εκατ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Ιταλίας (-18%, από 859 χιλ. το 2017 σε 701 χιλ. το 2019) της Γερμανίας (-31%, από 900 χιλ. το 2017 σε 623 χιλ. το 2019) και των Λοιπών (-3%, από 2,2 εκατ. το 2017 σε 2,1 εκατ. το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές του Ην. Βασιλείου (+42%, από 811 χιλ. το 2017 σε 1,2 εκατ. το 2019) και της Ρουμανίας (+5%, από 292 χιλ. το 2017 σε 307 χιλ. το 2019) αύξηση.

Πίνακας 48: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε χιλ.), 2017-2019

Κατανομή διανυκτερεύσεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αγορά (σε χιλ.), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Ην. Βασίλειο	811	858	1.152	42%
Ιταλία	859	821	701	-18%
Γερμανία	900	649	623	-31%
Ρουμανία	292	154	307	5%
Λοιπές	2.165	1.736	2.105	-3%
Σύνολο	**5.027**	**4.217**	**4.889**	**-3%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, οι επισκέπτες από το Ην. Βασίλειο κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 24% (16% το 2017) και ακολουθούν από την Ιταλία με 14% (17% το 2017), από την Γερμανία με 13% (18% το 2017), από την Ρουμανία με 6% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2017) και από τις Λοιπές με 43% (αμετάβλητο σε σχέση με το 2017).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2017-2019

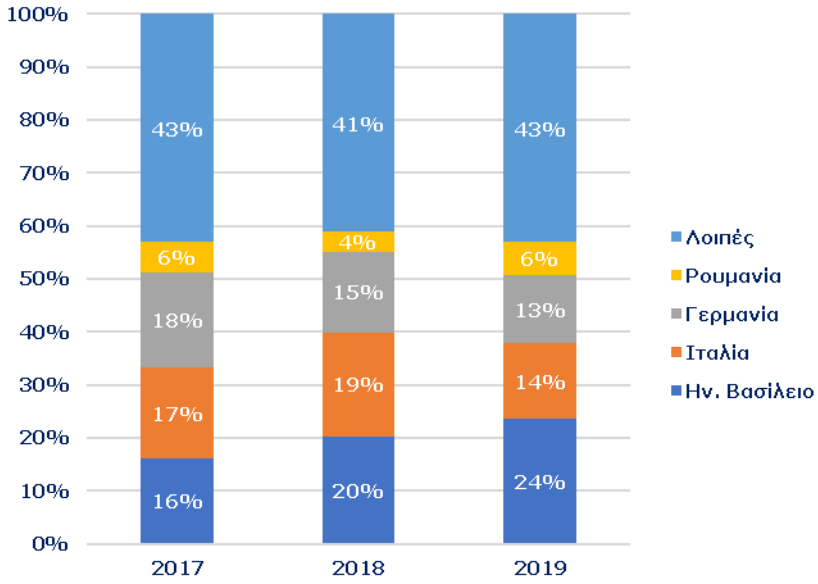

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 αυξήθηκαν κατά +24% (από € 14.202 εκατ. το 2017 σε € 17.680 εκατ. το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου (-1%, από € 167 εκατ. το 2017 σε € 165 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+42%, από € 3,7 δισ. το 2017 σε € 5,2 δισ. το 2019), Κρήτη (+10%, από € 3,3 δισ. το 2017 σε € 3,6 δισ. το 2019), Αττική (+24%, από € 2,1 δισ. το 2017 σε € 2,6 δισ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+21%, από € 1,9 δισ. το 2017 σε € 2,3 δισ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+8%, από € 1,8 δισ. το 2017 σε € 1,9 δισ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+56%, από € 282 εκατ. το 2017 σε € 440 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+36%, από € 307 εκατ. το 2017 σε € 417 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+23%, από € 290 εκατ. το 2017 σε € 355 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+21%, από € 216 εκατ. το 2017 σε 261 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+62%, από € 159 εκατ. το 2017 σε € 257 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+59%, από € 113 εκατ. το 2017 σε € 180 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+68%, από € 45 εκατ. το 2017 σε € 76 εκατ. το 2019).

Πίνακας 49: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2017-2019

Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	3.653	4.414	5.175	42%
Κρήτη	3.260	3.134	3.601	10%
Αττικής	2.083	2.279	2.592	24%
Κεντρική Μακεδονία	1.852	2.275	2.250	21%
Ιόνια Νησιά	1.775	1.691	1.911	8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	282	322	440	56%
Πελοπόννησος	307	415	417	36%
Θεσσαλία	**290**	**270**	**355**	**23%**
Ήπειρος	216	222	261	21%
Δυτική Ελλάδα	159	212	257	62%
Στερεά Ελλάδα	113	194	180	59%
Βόρειο Αιγαίο	167	164	165	-1%
Δυτική Μακεδονία	45	61	76	68%
Ελλάδα	**14.202**	**15.653**	**17.680**	**24%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2019, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (29%), την Κρήτη (20%), την Αττική (15%), την Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 88% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

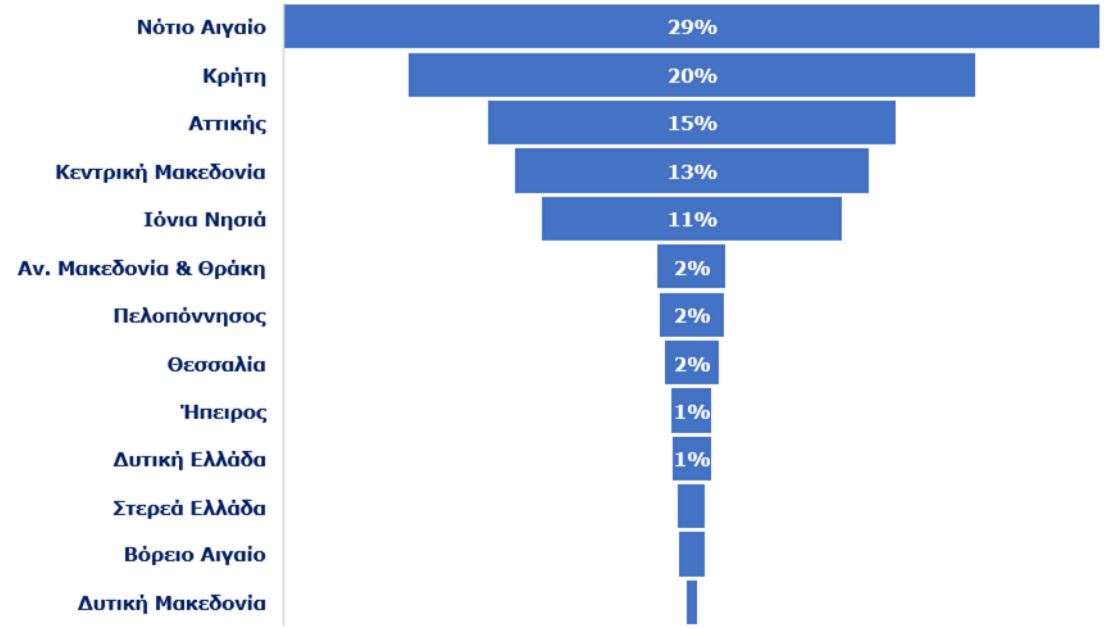

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσωπεύει το 2% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2019, σημειώνοντας αύξηση σε σύγκριση με το 2017 κατά +23% (από € 290 εκατ. το 2017 σε € 355 εκατ. το 2019). Αναφορικά με τις χώρες προέλευσης η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-36%, από € 52 εκατ. το 2017 σε € 33 εκατ. το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (+54%, από € 66 εκατ. το 2017 σε € 102 εκατ. το 2019), Ιταλία (+40%, από € 46 εκατ. το 2017 σε € 65 εκατ. το 2019), Ρουμανία (+61%, από € 11 εκατ. το 2017 σε € 18 εκατ. το 2019) και Λοιπές (+20%, από € 114 εκατ. το 2017 σε € 137 εκατ. το 2019).

Πίνακας 50: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε εκατ. €), 2017-2019

Κατανομή εισπράξεων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αγορά (σε εκατ. €), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Ην. Βασίλειο	66	66	102	54%
Ιταλία	46	62	65	40%
Γερμανία	52	42	33	-36%
Ρουμανία	11	7	18	61%
Λοιπές	114	94	137	20%
Σύνολο	**290**	**270**	**355**	**23%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, οι επισκέπτες από το Ην. Βασίλειο κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 29% (23% το 2017) και ακολουθούν από την Ιταλία με 18% (16% το 2017), από την Γερμανία με 9% (18% το 2017), από την Ρουμανία με 5% (4% το 2017) και από τις Λοιπές με 38% (39% το 2017).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2017-2019

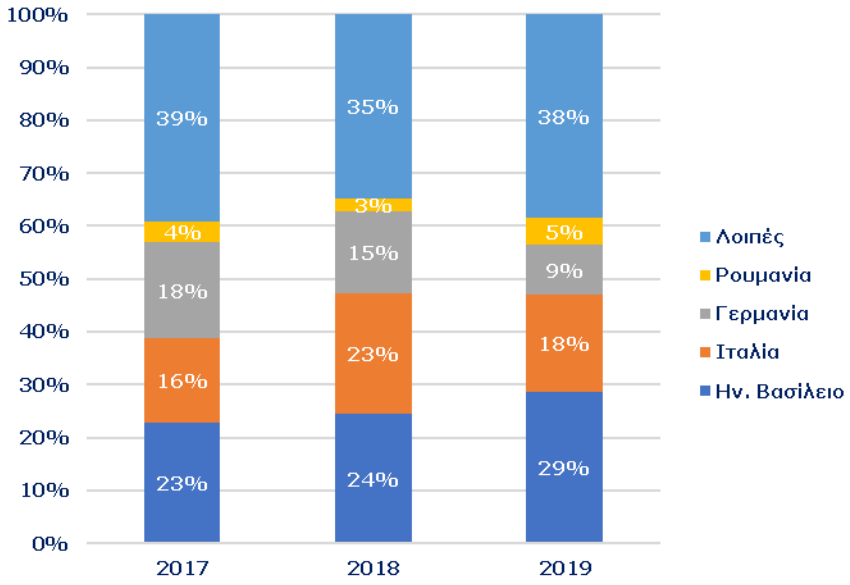

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2017-2019

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 σημείωσε αύξηση κατά +5% (από € 458 το 2017 σε € 482 το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-12%, από € 301 το 2017 σε € 265 το 2019), Ηπείρου (-17%, από € 303 το 2017 σε € 253 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-45%, από € 209 το 2017 σε € 115 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+20%, από € 626 το 2017 σε € 751 το 2019), Κρήτης (+0,4%, από € 678 το 2017 σε € 681 το 2019), Ιονίων Νήσων (+5%, από € 598 το 2017 σε € 627 το 2019), Πελοποννήσου (+10%, από € 423 το 2017 σε € 464 το 2019), Βορείου Αιγαίου (+0,5%, από € 458 το 2017 σε € 460 το 2019), Θεσσαλίας (+5%, από € 418 το 2017 σε € 440 το 2019), Αττικής (+8%, από € 406 το 2017 σε € 438 το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+30%, από € 255 το 2017 σε € 333 το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από € 282 το 2017 σε € 315 το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+22%, από € 203 το 2017 σε € 248 το 2019).

Πίνακας 51: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	626	666	751	20%
Κρήτη	678	599	681	0%
Ιόνια Νησιά	598	535	627	5%
Πελοπόννησος	423	469	464	10%
Βόρειο Αιγαίο	458	422	460	0%
Θεσσαλία	**418**	**401**	**440**	**5%**
Αττικής	406	401	438	8%
Κεντρική Μακεδονία	255	291	333	30%
Δυτική Ελλάδα	282	303	315	12%
Στερεά Ελλάδα	301	353	265	-12%
Ήπειρος	303	270	253	-17%
Δυτική Μακεδονία	203	174	248	22%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	209	167	115	-45%
Ελλάδα	**458**	**449**	**482**	**5%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 626 το 2017, € 666 το 2018 και € 751 το 2019), Κρήτης (€ 678 το 2017, € 599 το 2018 και € 681 το 2019), Ιονίων Νήσων (€ 598 το 2017, € 535 το 2018 και € 627 το 2019), Πελοποννήσου (μόνο για το 2018, € 423 το 2017, € 469 το 2018 και € 464 το 2019) και Βορείου Αιγαίου (ίδιο το 2017, € 458 το 2017, € 422 το 2018 και € 460 το 2019).

Διάγραμμα 64: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

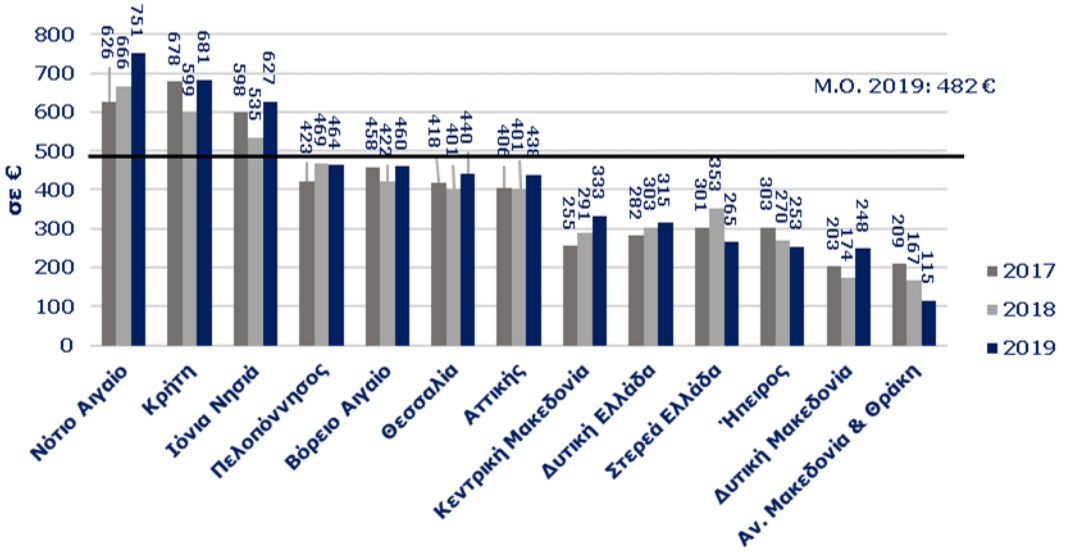

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2017-2019 κατά +5% (από € 418 το 2017 σε € 440 το 2019). Στις επιμέρους αγορές η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-8%, από € 567 το 2017 σε € 519 το 2019) και των Λοιπών (-9%, από € 320 το 2017 σε € 292 το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές του Ην. Βασιλείου (+15%, από € 678 το 2017 σε € 779 το 2019), της Ιταλίας (+39%, από € 426 το 2017 σε € 590 το 2019) και της Ρουμανίας (+101%, από € 281 το 2017 σε € 564 το 2019) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη της Περιφέρειας Θεσσαλίας για τα έτη 2017, 2018 και 2019 υστερεί αυτής του συνόλου της χώρας κατά 9%, 11% και 9% αντίστοιχα.

Πίνακας 52: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά χώρα προέλευσης (σε €) , 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Ην. Βασίλειο	678	665	779	15%
Ιταλία	426	519	590	39%
Ρουμανία	281	237	564	101%
Γερμανία	567	619	519	-8%
Λοιπές	320	261	292	-9%
Περιφέρεια	**418**	**401**	**440**	**5%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (€ 678 το 2017, € 665 το 2018 και € 779 το 2019), της Ιταλίας (€ 426 το 2017, € 519 το 2018 και € 590 το 2019) και της Γερμανίας (€ 567 το 2017, € 619 το 2018 και € 519 το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και για τα τρία έτη, η αγορά της Ρουμανίας (€ 281 το 2017, € 237 το 2018 και € 564 το 2019) μόνο για το 2019 ενώ αντίθετα οι Λοιπές (€ 320 το 2017, € 261 το 2018 και € 292 το 2019) κατέγραψαν χαμηλότερη και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 65: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε €), 2017-2019

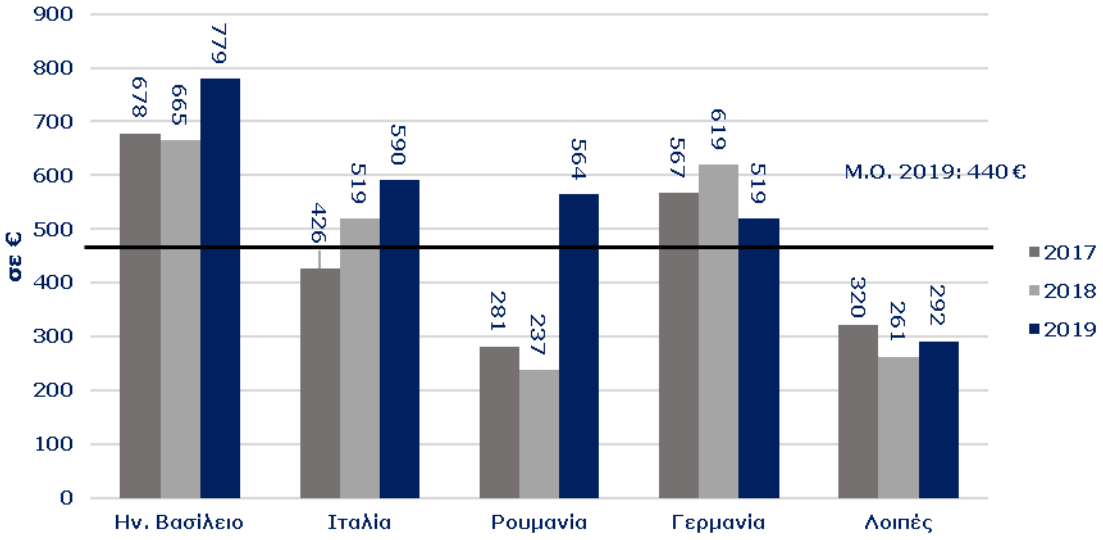

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 σημείωσε αύξηση κατά +12% (από € 68 το 2017 σε € 76 το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-5%, από € 52 το 2017 σε € 50 το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17%, από € 52 το 2017 σε € 43 το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+23%, από € 79 το 2017 σε € 97 το 2019), Κρήτη (+3%, από € 81 το 2017 σε € 83 το 2019), Ιόνια Νησιά (+13%, από € 71 το 2017 σε € 80 το 2019), Αττική (+8%, από € 71 το 2017 σε € 76 το 2019), Θεσσαλία (+26%, από € 58 το 2017 σε € 73 το 2019), Ήπειρος (+10%, από € 59 το 2017 σε € 65 το 2019), Πελοπόννησος (+9%, από € 59 το 2017 σε € 64 το 2019), Στερεά Ελλάδα (+8%, από € 56 το 2017 σε € 60 το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+10%, από € 52 το 2017 σε € 57 το 2019), Δυτική Ελλάδα (+1%, από € 56 το 2017 σε € 57 το 2019) και Κεντρική Μακεδονία (+21%, από € 45 το 2017 σε € 55 το 2019).

Πίνακας 53: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Νότιο Αιγαίο	79	86	97	23%
Κρήτη	81	72	83	3%
Ιόνια Νησιά	71	68	80	13%
Αττικής	71	73	76	8%
Θεσσαλία	**58**	**64**	**73**	**26%**
Ήπειρος	59	66	65	10%
Πελοπόννησος	59	63	64	9%
Στερεά Ελλάδα	56	65	60	8%
Βόρειο Αιγαίο	52	53	57	10%
Δυτική Ελλάδα	56	67	57	1%
Κεντρική Μακεδονία	45	51	55	21%
Δυτική Μακεδονία	52	46	50	-5%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	52	50	43	-17%
Ελλάδα	**68**	**69**	**76**	**12%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (€ 79 το 2017, € 86 το 2018 και € 97 το 2019), Κρήτης (€ 81 το 2017, € 72 το 2018 και € 83 το 2019), Ιονίων Νήσων (μόνο το 2017 και το 2019, € 71 το 2017, € 68 το 2018 και € 80 το 2019) και Αττικής (€ 71 το 2017, € 73 το 2018 και € 76 το 2019).

Διάγραμμα 66: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2017-2019

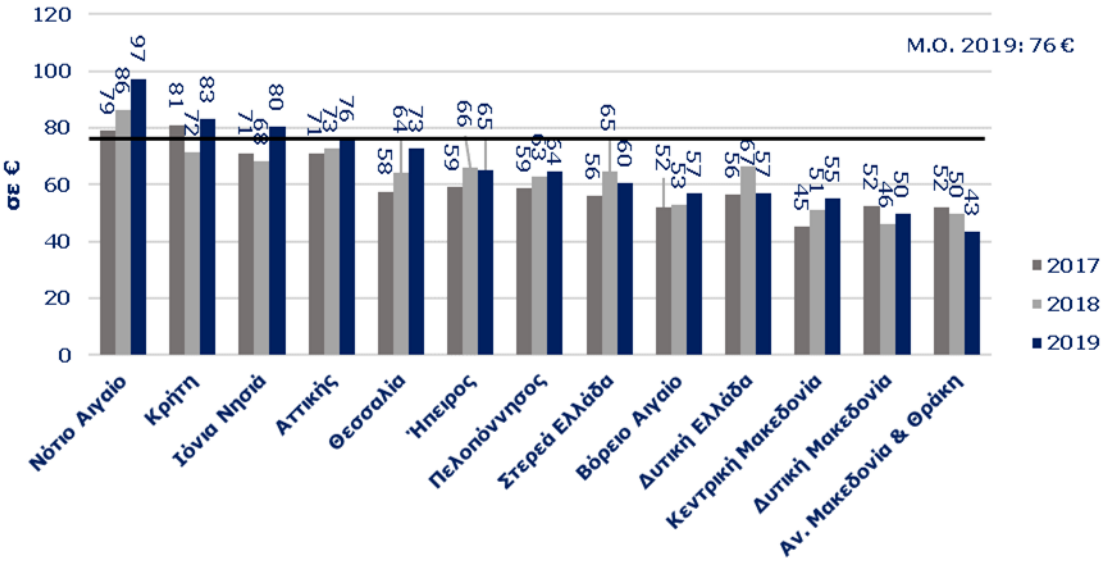

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Θεσσαλίας κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2017-2019 κατά +26% (από € 58 το 2017 σε € 73 το 2019). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση την αγορά της Γερμανίας (-8%, από € 58 το 2017 σε € 54 το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες αγορές: Ιταλία (+71%, από € 54 το 2017 σε € 92 το 2019), Ην. Βασίλειο (+9%, από € 81 το 2017 σε € 88 το 2019), Ρουμανία (+53%, από € 39 το 2017 σε € 59 το 2019) και Λοιπές (+24%, από € 53 το 2017 σε € 65 το 2019). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι για τα έτη 2017, 2018 και 2019 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση της Περιφέρειας Θεσσαλίας υστερεί αυτής του συνόλου της χώρας κατά 15%, 7% και 5% αντίστοιχα.

Πίνακας 54: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε €), 2017-2019

Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά χώρα προέλευσης (σε €), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Ιταλία	54	75	92	71%
Ην. Βασίλειο	81	77	88	9%
Ρουμανία	39	46	59	53%
Γερμανία	58	64	54	-8%
Λοιπές	53	54	65	24%
Περιφέρεια	**58**	**64**	**73**	**26%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με το Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά του Ην. Βασιλείου (€ 81 το 2017, € 77 το 2018 και € 88 το 2019) να καταγράφει υψηλότερη Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και για τα τρία έτη, της Ιταλίας (€ 54 το 2017, € 75 το 2018 και € 92 το 2019) μόνο για τα έτη 2018 και 2019 ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (€ 39 το 2017, € 46 το 2018 και € 59 το 2019) και των Λοιπών (€ 53 το 2017, € 54 το 2018 και € 65 το 2019) κατέγραψαν χαμηλότερη και για τα τρία έτη. Επίσης, η αγορά της Γερμανίας (€ 58 το 2017, € 64 το 2018 και € 54 το 2019) σημείωσε ίδιο Μέσο Όρο με αυτό της Περιφέρειας το 2017 και το 2018 και μείωση το 2019.

Διάγραμμα 67: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε €), 2017-2019

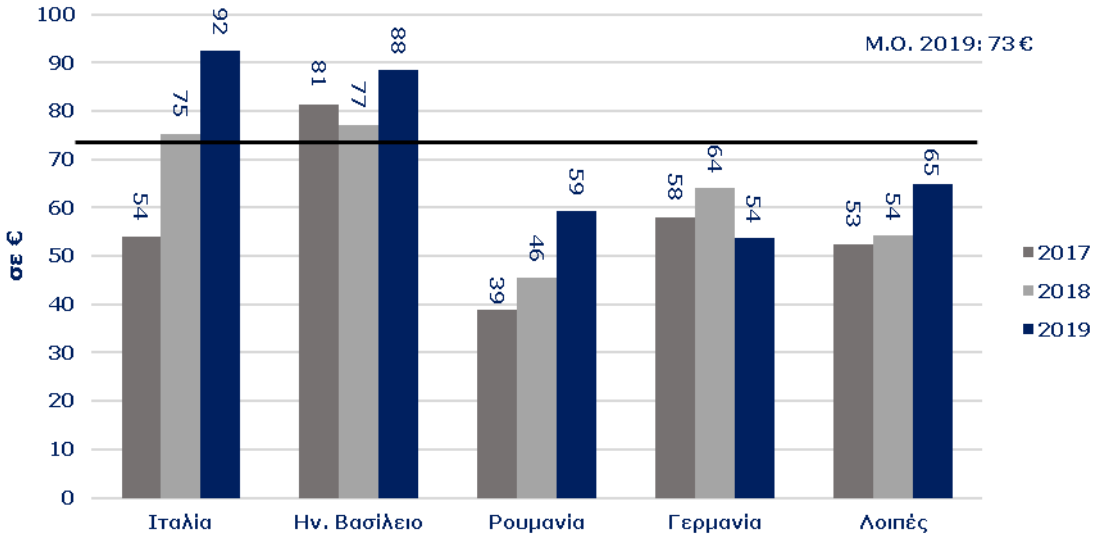

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2017-2019 κατέγραψε μείωση κατά -6% (από 6,8 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019). Η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+0,3%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Κεντρικής Μακεδονίας (+7%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (+0,3%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Ελλάδας (+11%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019) και Δυτικής Μακεδονίας (+29%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν αύξηση και τις Περιφέρειες Κρήτης (-2%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), Βορείου Αιγαίου (-9%, από 8,8 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Ιονίων Νήσων (-7%, από 8,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), Νοτίου Αιγαίου (-3%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Θεσσαλίας (-16%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (-18%, από 5,4 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (-24%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-34%, από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) μείωση.

Πίνακας 55: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017 - 2019				
Περιφέρεια	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Κρήτη	8,4	8,4	8,2	-2%
Βόρειο Αιγαίο	8,8	8,0	8,1	-9%
Ιόνια Νησιά	8,4	7,8	7,8	-7%
Νότιο Αιγαίο	7,9	7,7	7,7	-3%
Πελοπόννησος	7,2	7,5	7,2	0%
Θεσσαλία	**7,2**	**6,2**	**6,1**	**-16%**
Κεντρική Μακεδονία	5,6	5,7	6,0	7%
Αττικής	5,7	5,5	5,7	0%
Δυτική Ελλάδα	5,0	4,6	5,5	11%
Δυτική Μακεδονία	3,9	3,8	5,0	29%
Στερεά Ελλάδα	5,4	5,5	4,4	-18%
Ήπειρος	5,1	4,1	3,9	-24%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	4,0	3,4	2,7	-34%
Ελλάδα	**6,8**	**6,5**	**6,3**	**-6%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες της Κρήτης (8,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 8,4 διανυκτερεύσεις το 2018 και 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019), του Βορείου Αιγαίου (8,8 διανυκτερεύσεις το 2017, 8,0 διανυκτερεύσεις το 2018 και 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019), των Ιονίων Νήσων (8,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,8 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019), του Νοτίου Αιγαίου (7,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019) και της Πελοποννήσου (7,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 7,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 6,2 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο το 2017 ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (5,6 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Αττικής (5,7 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Ελλάδας (5,0 διανυκτερεύσεις το 2017, 4,6 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019), Δυτικής Μακεδονίας (3,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 3,8 διανυκτερεύσεις το 2018 και 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019), Στερεάς Ελλάδας (5,4 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,5 διανυκτερεύσεις το 2018 και 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019), Ηπείρου (5,1 διανυκτερεύσεις το 2017, 4,1 διανυκτερεύσεις το 2018 και 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (4,0 διανυκτερεύσεις το 2017, 3,4 διανυκτερεύσεις το 2018 και 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας.

Διάγραμμα 68: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

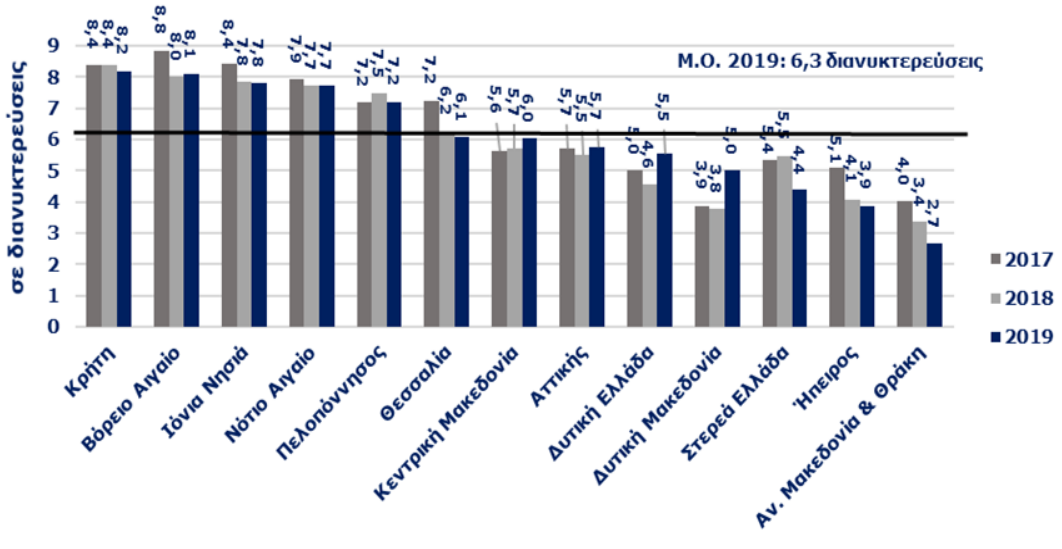

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Θεσσαλίας κατέγραψε μείωση την περίοδο 2017-2019 κατά -16% (από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019). Αναφορικά με τις επιμέρους αγορές, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (-1%, από 9,8 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 9,7 διανυκτερεύσεις το 2019), της Ιταλίας (-19%, από 7,9 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019) και των Λοιπών (-26%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Ρουμανίας (+31%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 9,5 διανυκτερεύσεις το 2019) και του Ην. Βασιλείου (+6%, από 8,3 διανυκτερεύσεις το 2017 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2019) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι το 2018 και το 2019 η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας Θεσσαλίας υστερεί αυτής του συνόλου της χώρας κατά 4% αντίστοιχα ενώ αντίθετα το 2017 η Μέση Διάρκεια Παραμονής της Περιφέρειας έχει υπερκεράσει αυτής του συνόλου της χώρας κατά 7%.

Πίνακας 56: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά αγορά (σε διανυκτερεύσεις), 2017 - 2019				
Χώρες Προέλευσης	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2017 - 2019**
Γερμανία	9,8	9,7	9,7	-1%
Ρουμανία	7,2	5,2	9,5	31%
Ην. Βασίλειο	8,3	8,6	8,8	6%
Ιταλία	7,9	6,9	6,4	-19%
Λοιπές	6,1	4,8	4,5	-26%
Περιφέρεια	**7,2**	**6,2**	**6,1**	**-16%**

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (9,8 διανυκτερεύσεις το 2017, 9,7 διανυκτερεύσεις το 2018 και 9,7 διανυκτερεύσεις το 2019), του Ην. Βασιλείου (8,3 διανυκτερεύσεις το 2017, 8,6 διανυκτερεύσεις το 2018 και 8,8 διανυκτερεύσεις το 2019) και της Ιταλίας (7,9 διανυκτερεύσεις το 2017, 6,9 διανυκτερεύσεις το 2018 και 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής και για τα τρία έτη, την αγορά της Ρουμανίας (7,2 διανυκτερεύσεις το 2017, 5,2 διανυκτερεύσεις το 2018 και 9,5 διανυκτερεύσεις το 2019) μόνο το 2019 ενώ αντίθετα οι Λοιπές (6,1

διανυκτερεύσεις το 2017, 4,8 διανυκτερεύσεις το 2018 και 4,5 διανυκτερεύσεις το 2019) χαμηλότερη και για τα τρία έτη.

Διάγραμμα 69: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας (σε διανυκτερεύσεις), 2017-2019

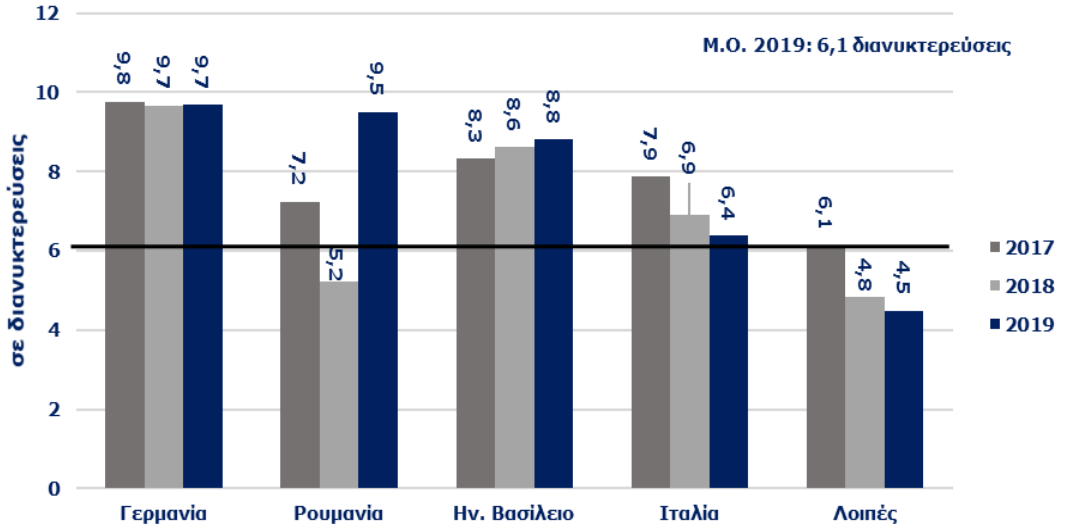

Πηγή: ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3 ΚΥΡΙΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

5.3.1 Κύριες Αγορές

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας σημείωσε το 2019 την 4η χαμηλότερη διεθνή επισκεψιμότητα στο σύνολο των 13 Περιφερειών της χώρας, καταγράφοντας 806 χιλ. επισκέψεις. Σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας, οι κυριότερες αγορές με βάση τον αριθμό των επισκέψεων είναι:

Ηνωμένο Βασίλειο: η βρετανική αγορά αποτελεί για το 2019 την μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2018-2019 αύξηση κατά +32% (από 100 χιλ. το 2018 σε 131 χιλ. το 2019). Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, το ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου αναμένεται να μειωθεί απότομα το 2020, λόγω της μεγάλης μείωσης της εγχώριας ζήτησης, ως συνέπεια της πανδημίας. Η ανάκαμψη το 2021 προβλέπεται να είναι ήπια. Η ιδιωτική κατανάλωση οφείλεται για το μεγαλύτερο μέρος της ανάκαμψης το 2021, ενώ οι επενδύσεις των επιχειρήσεων αναμένεται να πάρουν περισσότερο χρόνο για να ανακάμψουν λόγω των μακροπρόθεσμων επιπτώσεων της πανδημίας και της ανάγκης προσαρμογής στις νέες, πολύ λιγότερο ευεργετικές εμπορικές σχέσεις με την ΕΕ. Το έλλειμμα της Γενικής Κυβέρνησης προβλέπεται να αυξηθεί κατά το τρέχον έτος πάνω από τα επίπεδα που είχαν καταγραφεί κατά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ενώ το χρέος αναμένεται να παραμείνει πολύ πάνω από το 100% του ΑΕΠ για όλη την περίοδο πρόβλεψης.

Ιταλία: η ιταλική αγορά αποτελεί την 2η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2018-2019 μείωση κατά -8% (από 119 χιλ. το 2018 σε 110 χιλ. το 2019). Όσον αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η Ιταλία ανακάμπτει από το χειρότερο σημείο στο οποίο βρέθηκε η παραγωγής της, αλλά η πανδημία και οι αρνητικές επιπτώσεις της παραμένουν και επιβαρύνουν την οικονομική δραστηριότητα, ιδίως τις υπηρεσίες κατά την περίοδο πρόβλεψης. Η ανάκαμψη είναι απίθανο να είναι αρκετή για να επιστρέψει η παραγωγή στα προ-κρίσης επίπεδα εως το 2022. Μετά την απότομη αύξηση που προβλέπεται το 2020, το δημόσιο έλλειμμα και το χρέος αναμένεται να μειωθούν αργά το 2021 και το 2022. Ο πληθωρισμός των τιμών καταναλωτή προβλέπεται να γυρίσει οριακά αρνητικός το 2020 ενώ το 2021 να αυξηθεί με μέτριο βαθμό.

Γερμανία: Η γερμανική αγορά αποτελεί για το 2019 την 3η μεγαλύτερη της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2018-2019 μείωση κατά -4% (από 67 χιλ. το 2018 σε 64 χιλ. το 2019). Αναφορικά με τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η γερμανική οικονομία βρίσκεται σε ιστορική ύφεση το 2020, η οποία όμως αναμένεται να ανακάμψει το 2021 και το 2022. Αν και η πτώση του τρέχοντος έτους φαίνεται πιθανότατα να είναι λιγότερο σοβαρή απ' ότι αναμενόταν αρχικά, οι προοπτικές παραμένουν αβέβαιες εξαιτίας της αύξησης των κρουσμάτων κορονοϊού και των διαρθρωτικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η μεταποίηση. Μεγάλης κλίμακας πολιτικές παρεμβάσεις αναμένεται να συνεχίσουν να εφαρμόζονται για την αποφυγή πτωχεύσεων και μαζικών απολύσεων. Το δημοσιονομικό κόστος της κρίσης θα συνεχίσει να συσσωρεύεται, αλλά το δημοσιονομικό έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί το 2021 και το 2022.

Ρουμανία: η ρουμάνικη αγορά αποτελεί την 4η μεγαλύτερη αγορά της Περιφέρειας σημειώνοντας την περίοδο 2018-2019 αύξηση κατά +10% (από 29 χιλ. το 2018 σε 32 χιλ. το 2019). Σε ότι αφορά τις οικονομικές εξελίξεις και σύμφωνα με τις φθινοπωρινές (Νοέμβριος 2020) εκτιμήσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οικονομία της Ρουμανίας αναμένεται να ανακάμψει από την μείωση της παραγωγής κατά το 1ο εξάμηνο του έτους λόγω της πανδημίας. Αν και η συρρίκνωση το 2020 φαίνεται λιγότερο σοβαρή απ' ότι αρχικά αναμενόταν, η αβεβαιότητα παραμένει πολύ υψηλή δεδομένης της πρόσφατης εξέλιξης της πανδημίας, ενώ και η παραγωγή δεν πρόκειται να επιστρέψει πριν το 2022 σε επίπεδα προ-κρίσης. Το έλλειμμα του προϋπολογισμού προβλέπεται να αυξηθεί σημαντικά, λόγω της δημοσιονομικής προσπάθειας που απαιτείται για την καταπολέμηση της κρίσης.

5.4 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ – ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ – ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ[8], 2014-2019

5.4.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +48% (από 14 εκατ. το 2014 σε 21 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+90%, από 3,0 εκατ. το 2014 σε 5,8 εκατ. το 2019), Κρήτη (+55%, από 3,3 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019), Αττική (+34%, από 3,6 εκατ. το 2014 σε 4,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+43%, από 2,2 εκατ. το 2014 σε 3,1 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+84%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 2,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+66%, από 900 χιλ. το 2014 σε 1,5 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+46%, από 783 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+70%, από 481 χιλ. το 2014 σε 817 χιλ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+31%, από 551 χιλ. το 2014 σε 720 χιλ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+27%, από 555 χιλ. το 2014 σε 705 χιλ. το 2019), Ήπειρο (+56%, από 391 χιλ. το 2014 σε 611 χιλ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+24%, από 324 χιλ. το 2014 σε 402 χιλ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+20%, από 127 χιλ. το 2014 σε 152 χιλ. το 2019).

Πίνακας 57: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	3.029.920	3.211.252	3.301.280	3.698.691	5.519.195	5.756.216	90%
Κρήτης	3.250.910	3.316.404	3.706.861	3.993.924	5.123.357	5.033.786	55%
Αττικής	3.623.811	3.805.609	3.721.862	4.107.066	4.752.032	4.844.993	34%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.158.427	2.392.102	2.430.086	2.547.544	3.078.324	3.092.167	43%
Ιονίων Νήσων	1.244.552	1.375.479	1.490.856	1.717.806	2.249.351	2.290.210	84%
Πελοποννήσου	899.808	935.140	983.795	1.133.876	1.545.023	1.492.741	66%
Θεσσαλίας	**783.215**	**814.656**	**813.763**	**923.834**	**1.103.055**	**1.145.714**	**46%**
Στερεάς Ελλάδας	481.002	513.600	541.231	598.656	777.273	817.403	70%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	550.722	606.705	605.998	649.015	715.274	720.197	31%
Δυτικής Ελλάδας	555.166	645.768	588.632	633.483	703.144	704.592	27%
Ηπείρου	390.806	385.687	406.791	457.581	620.253	611.459	56%
Βορείου Αιγαίου	323.532	353.364	286.460	343.099	389.048	401.790	24%
Δυτικής Μακεδονίας	126.992	122.935	118.766	131.741	143.538	152.498	20%
Ελλάδα	**17.418.863**	**18.478.701**	**18.996.381**	**20.936.316**	**26.718.867**	**27.063.766**	**55%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

[8] Για τα έτη 2010-2017 τα στοιχεία προκύπτουν από μέρος των συνολικών διαθέσιμων κλινών – η εκτίμηση και προβολή των αποτελεσμάτων γίνεται στο 80% των διαθέσιμων κλινών λόγω έλλειψης της πληροφορίας των μηνών λειτουργίας του κάθε καταλύματος μέσα στο έτος. Τα στοιχεία για τα έτη 2018-2019 λόγω αλλαγής της μεθοδολογίας προκύπτουν από το σύνολο των διαθέσιμων κλινών.

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (21%), της Κρήτης (19%), της Αττικής (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (11%) και των Ιονίων Νήσων (8%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2019 το 78% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 70: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2019

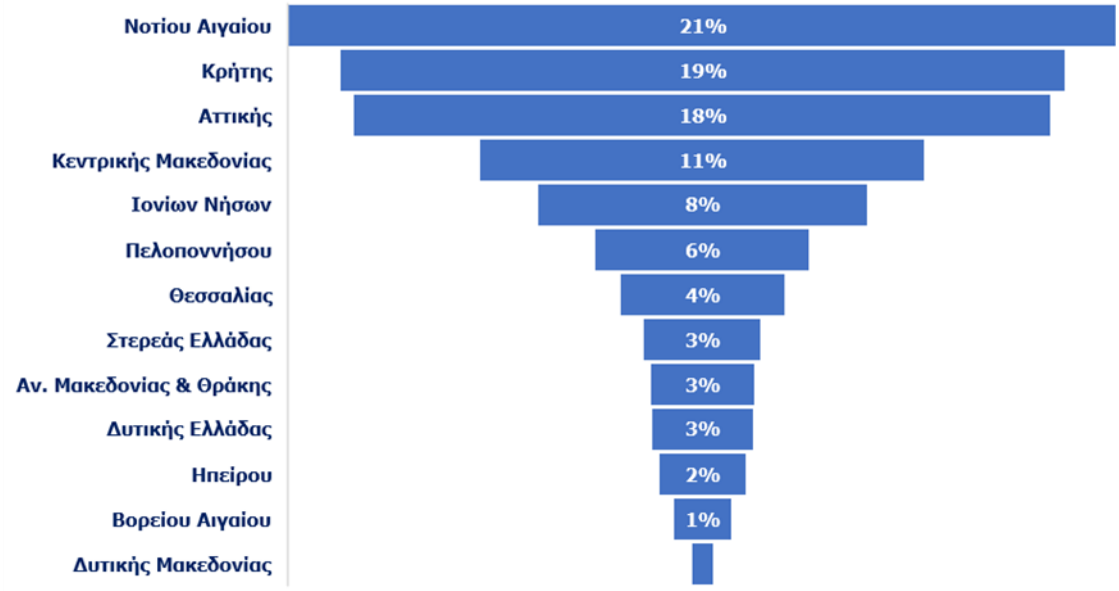

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+66%, από 11,9 εκατ. το 2014 σε 19,7 εκατ. το 2019) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+33%, από 5,5 εκατ. το 2014 σε 7,4 εκατ. το 2019). Τέλος, το μερίδιο των αλλοδαπών ως προς το σύνολο των αφίξεων την περίοδο 2014-2019 αυξάνεται (από 68% το 2014 σε 73% το 2019) ενώ αντίθετα των ημεδαπών μειώνεται (από 32% το 2014 σε 27% το 2019).

5.4.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσώπευε το 2019 το 4% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας αύξηση κατά +46% σε σύγκριση με το 2014 (από 783 χιλ. το 2014 σε 1,1 εκατ. το 2019). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +75% (από 288 χιλ. το 2014 σε 504 χιλ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +30% (από 495 χιλ. το 2014 σε 641 χιλ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Μαγνησίας (+44%, από 339 χιλ. το 2014 σε 489 χιλ. το 2019), Τρικάλων (+70%, από 259 χιλ. το 2014 σε 439 χιλ. το 2019), Λάρισας (+10%, από 118 χιλ. το 2014 σε 130 χιλ. το 2019) και Καρδίτσας (+30%, από 68 χιλ. το 2014 σε 88 χιλ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι ημεδαποί κατέχουν το μεγαλύτερο μερίδιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας με πτωτική όμως τάση (από 63% το 2014 σε 56% το 2019).

Πίνακας 58: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα		2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Μαγνησίας	Αλλοδαποί	110.099	116.900	120.232	142.958	185.933	182.017	65%
	Ημεδαποί	228.973	238.255	258.394	275.556	306.971	307.058	34%
Τρικάλων	Αλλοδαποί	161.919	178.432	129.552	188.211	261.622	286.959	77%
	Ημεδαποί	96.824	99.740	104.450	115.003	142.698	151.817	57%
Λάρισας	Αλλοδαποί	13.495	13.734	14.662	15.797	20.052	19.046	41%
	Ημεδαποί	104.346	95.704	100.830	100.611	110.924	110.899	6%
Καρδίτσας	Αλλοδαποί	2.887	2.825	2.944	5.045	7.582	16.218	462%
	Ημεδαποί	64.672	69.066	82.699	80.653	67.273	71.700	11%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**288.400**	**311.891**	**267.390**	**352.011**	**475.189**	**504.240**	**75%**
	Ημεδαποί	**494.815**	**502.765**	**546.373**	**571.823**	**627.866**	**641.474**	**30%**
Σύνολο Περιφέρειας		**783.215**	**814.656**	**813.763**	**923.834**	**1.103.055**	**1.145.714**	**46%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2019, η Ενότητα Μαγνησίας (43%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχεία και ακολουθούν τα Τρίκαλα (38%), η Λάρισα (11%) και η Καρδίτσα (8%).

Διάγραμμα 71: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

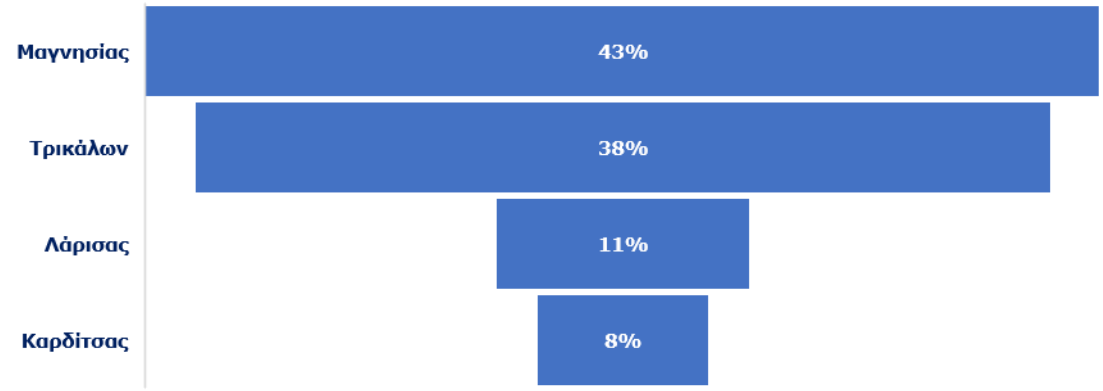

5.4.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +48% (από 74 εκατ. το 2014 σε 109 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+71%, από 17,8 εκατ. το 2014 σε 30,6 εκατ. το 2019), Κρήτη (+36%, από 20,6 εκατ. το 2014 σε 28,0 εκατ. το 2019), Ιόνια Νησιά (+61%, από 7,9 εκατ. το 2014 σε 12,8 εκατ. το 2019), Κεντρική Μακεδονία (+36%, από 7,9 εκατ. το 2014 σε 10,8 εκατ. το 2019), Αττική (+31%, από 7,8 εκατ. το 2014 σε 10,3 εκατ. το 2019), Πελοπόννησο (+62%, από 2,4 εκατ. το 2014 σε 3,9 εκατ. το 2019), Θεσσαλία (+36%, από 2,0 εκατ. το 2014 σε 2,7 εκατ. το 2019), Στερεά Ελλάδα (+67%, από 1,3 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+28%, από 1,7 εκατ. το 2014 σε 2,2 εκατ. το 2019), Βόρειο Αιγαίο (+21%, από 1,7 εκατ. το 2014 σε 2,0 εκατ. το 2019), Δυτική Ελλάδα (+26%, από 1,6 εκατ. το 2014 σε 2,0 εκατ. το 2019), Ήπειρο (+66%, από 938 χιλ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019) και Δυτική Μακεδονία (+3%, από 303 χιλ. το 2014 σε 313 χιλ. το 2019).

Πίνακας 59: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Νοτίου Αιγαίου	17.848.265	18.807.465	18.833.749	21.310.044	29.827.901	30.592.824	71%
Κρήτης	20.593.775	21.094.955	22.807.734	24.473.913	29.003.095	27.962.541	36%
Ιονίων Νήσων	7.932.618	8.394.831	9.134.553	9.885.033	12.772.411	12.790.429	61%
Κεντρικής Μακεδονίας	7.925.296	8.194.395	8.367.559	9.086.001	10.741.397	10.809.343	36%
Αττικής	7.824.796	7.994.126	8.003.823	8.833.584	10.172.299	10.260.847	31%
Πελοποννήσου	2.425.776	2.479.313	2.804.252	3.091.937	4.056.025	3.936.868	62%
Θεσσαλίας	**1.953.060**	**1.980.296**	**2.062.744**	**2.209.719**	**2.612.402**	**2.661.626**	**36%**
Στερεάς Ελλάδας	1.292.221	1.342.734	1.535.314	1.717.667	2.164.657	2.163.593	67%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	1.681.590	1.798.036	1.770.206	1.973.242	2.185.358	2.152.142	28%
Βορείου Αιγαίου	1.653.055	1.764.524	1.530.785	1.750.671	2.060.052	2.005.706	21%
Δυτικής Ελλάδας	1.580.920	1.740.236	1.807.778	1.902.912	1.972.498	1.999.273	26%
Ηπείρου	937.854	892.226	956.624	1.099.202	1.550.470	1.558.985	66%
Δυτικής Μακεδονίας	302.976	288.976	269.903	294.448	340.159	312.803	3%
Ελλάδα	**73.952.202**	**76.772.113**	**79.885.024**	**87.628.373**	**109.458.724**	**109.206.980**	**48%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (28%), της Κρήτης (26%), των Ιονίων Νήσων (12%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2019 το 85% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 72: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019

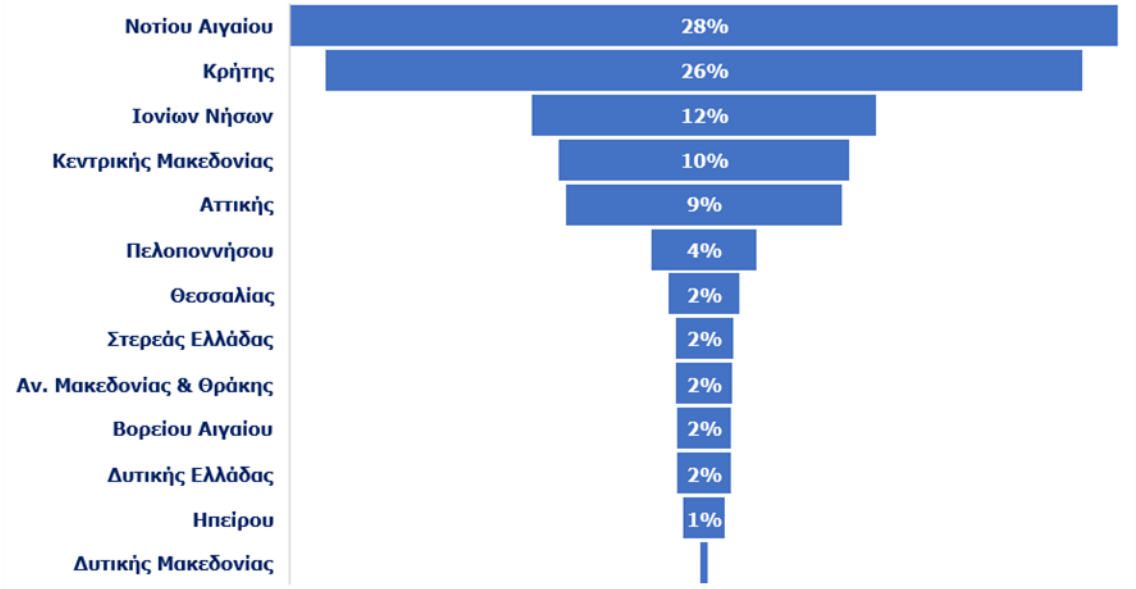

Επιπροσθέτως, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα αυξήθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (+52%, από 60,9 εκατ. το 2014 σε 92,4 εκατ. το 2019) σε σύγκριση με τους ημεδαπούς (+29%, από 13,0 εκατ. το 2014 σε 16,8 εκατ. το 2019). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το μερίδιο των αλλοδαπών την περίοδο 2014-2019 αυξάνεται (από 82% το 2014 σε 85% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που σημειώνει μείωση (από 18% το 2014 σε 15% το 2019).

5.4.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας αντιπροσώπευε το 2019 μόλις το 2% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα (αλλοδαποί και ημεδαποί), σημειώνοντας αύξηση κατά +36% σε σύγκριση με το 2014 (από 2,0 εκατ. το 2014 σε 2,7 εκατ. το 2019). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν αύξηση κατά +50% (από 920 χιλ. το 2014 σε 1,4 εκατ. το 2019) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +24% (από 1,0 εκατ. το 2014 σε 1,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν θετική ποσοστιαία μεταβολή: Μαγνησίας (+33%, από 1,2 εκατ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019), Τρικάλων (+58%, από 393 χιλ. το 2014 σε 620 χιλ. το 2019), Λάρισας (+21%, από 227 χιλ. το 2014 σε 275 χιλ. το 2019) και Καρδίτσας (+31%, από 129 χιλ. το 2014 σε 168 χιλ. το 2019).

Πίνακας 60: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα		2014	2015	2016	2017	2018	2019	%Δ 2014 - 2019
Μαγνησίας	Αλλοδαποί	643.597	675.420	678.102	714.001	933.507	905.392	41%
	Ημεδαποί	561.024	551.320	611.081	634.856	686.874	692.825	23%
Τρικάλων	Αλλοδαποί	229.172	241.731	179.291	256.272	353.387	372.763	63%
	Ημεδαποί	163.673	173.395	179.998	200.073	236.222	246.958	51%
Λάρισας	Αλλοδαποί	41.477	41.342	51.503	54.247	76.666	71.725	73%
	Ημεδαποί	185.553	163.430	182.226	183.248	193.370	203.529	10%
Καρδίτσας	Αλλοδαποί	5.481	5.686	5.150	9.705	13.669	27.575	403%
	Ημεδαποί	123.083	127.972	175.393	157.317	118.707	140.859	14%
Σύνολο	**Αλλοδαποί**	**919.727**	**964.179**	**914.046**	**1.034.225**	**1.377.229**	**1.377.455**	**50%**
	Ημεδαποί	**1.033.333**	**1.016.117**	**1.148.698**	**1.175.494**	**1.235.173**	**1.284.171**	**24%**
Σύνολο Περιφέρειας		**1.953.060**	**1.980.296**	**2.062.744**	**2.209.719**	**2.612.402**	**2.661.626**	**36%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Μαγνησίας εμφάνισε το 2019 το υψηλότερο ποσοστό (60%) διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολούθως οι Ενότητες Τρικάλων (23%), Λάρισας (10%) και Καρδίτσας (6%).

Διάγραμμα 73: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

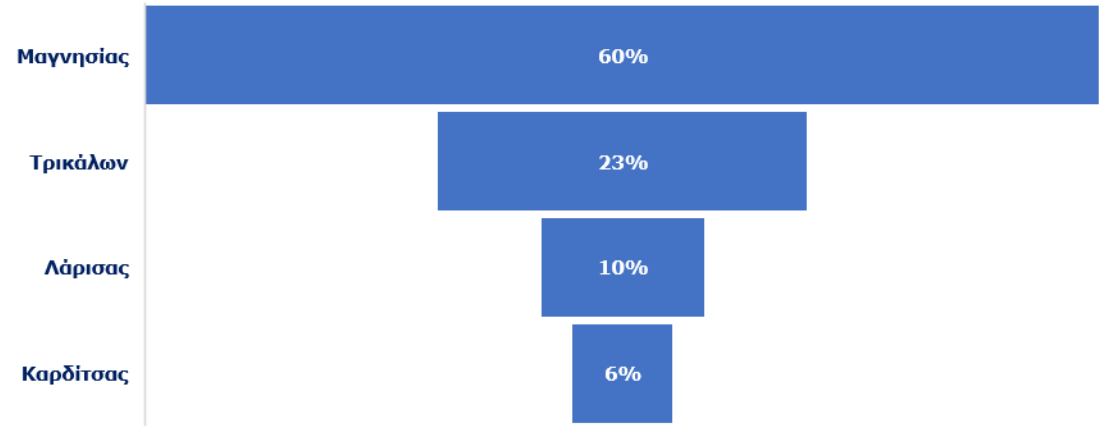

5.4.5 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2014-2019 σημείωσε βελτίωση (από 47% το 2014 σε 49% το 2019). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν βελτίωση των πληροτήτων τους, με εξαίρεση την Κρήτη (από 62% το 2014 σε 57% το 2019), το Βόρειο Αιγαίο (από 36% το 2014 σε 35% το 2019) και την Δυτική Μακεδονία (από 18% το 2014 σε 15% το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (από 55% το 2014 σε 58% το 2019), Ιόνια Νησιά (από 54% το 2014 σε 57% το 2019), Αττική (από 45% το 2014 σε 49% το 2019), Δυτική Ελλάδα (από 32% το 2014 σε 33% το 2019), Θεσσαλία (από 30% το 2014 σε 32% το 2019), Πελοπόννησο (από 27% το 2014 σε 32% το 2019), Ήπειρο (από 27% το 2014 σε 30% το 2019) και Στερεά Ελλάδα (από 22% το 2014 σε 27% το 2019). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι το ποσοστό πληρότητας στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (από 44% το 2014 σε 44% το 2019) και Α. Μακεδονίας & Θράκης (από 34% το 2014 σε 34% το 2019) παρέμεινε πρακτικά αμετάβλητο.

Πίνακας 61: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Περιφέρεια	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Νοτίου Αιγαίου	55%	59%	58%	62%	59%	58%
Ιονίων Νήσων	54%	60%	62%	64%	60%	57%
Κρήτης	62%	62%	65%	67%	62%	57%
Αττικής	45%	47%	47%	51%	50%	49%
Κεντρικής Μακεδονίας	44%	46%	46%	49%	44%	44%
Βορείου Αιγαίου	36%	39%	33%	37%	36%	35%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34%	36%	36%	37%	35%	34%
Δυτικής Ελλάδας	32%	34%	35%	36%	34%	33%
Θεσσαλίας	**30%**	**30%**	**30%**	**32%**	**32%**	**32%**
Πελοποννήσου	27%	27%	31%	32%	34%	32%
Ηπείρου	27%	26%	28%	31%	30%	30%
Στερεάς Ελλάδας	22%	23%	26%	28%	28%	27%
Δυτικής Μακεδονίας	18%	17%	16%	17%	17%	15%
Ελλάδα	**47%**	**49%**	**50%**	**53%**	**51%**	**49%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4.6 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019 εμφάνισε βελτίωση (από 30% το 2014 σε 32% το 2019). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες την περίοδο 2014-2019 σημείωσαν βελτίωση, με εξαίρεση τις Σποράδες όπου καταγράφηκε επιδείνωση (από 47% το 2014 σε 41% το 2019). Ενδεικτικά οι υπόλοιπες Ενότητες: Τρικάλων (από 30% το 2014 σε 38% το 2019), Λάρισας (από 29% το 2014 σε 31% το 2019), Καρδίτσας (από 23% το 2014 σε 28% το 2019) και Μαγνησίας (από 21% το 2014 σε 24% το 2019).

Πίνακας 62: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2014-2019

Ενότητα	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Σποράδων	47%	45%	46%	46%	42%	41%
Τρικάλων	30%	31%	26%	32%	37%	38%
Λάρισας	29%	29%	31%	31%	31%	31%
Καρδίτσας	23%	23%	31%	28%	22%	28%
Μαγνησίας	21%	22%	23%	25%	24%	24%
Θεσσαλία	**30%**	**30%**	**30%**	**32%**	**32%**	**32%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5 ΑΦΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2014-2019

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.5.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +72% (από 3,9 εκατ. το 2014 σε 6,7 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +109% (από 2,4 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών κατά +12% (από 1,5 εκατ. το 2014 σε 1,6 εκατ. το 2019).

Πίνακας 63: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Αφίξεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019								
Περιφέρεια		**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	489.584	661.824	849.037	958.922	1.174.469	1.360.945	178%
	Ημεδαποί	490.049	619.438	614.334	645.398	600.337	532.027	9%
Κρήτης	Αλλοδαποί	249.676	451.882	833.730	870.496	997.446	1.015.320	307%
	Ημεδαποί	32.859	65.441	104.461	84.949	82.971	80.885	146%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	674.078	776.609	733.308	779.357	862.282	938.572	39%
	Ημεδαποί	188.875	190.932	163.522	147.287	126.681	116.185	-38%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	471.521	511.469	537.215	557.225	631.297	632.395	34%
	Ημεδαποί	68.587	64.865	49.903	49.974	43.433	38.368	-44%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	92.608	101.632	151.152	146.004	177.086	183.670	98%
	Ημεδαποί	147.039	167.093	290.527	215.682	199.958	189.212	29%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	109.370	108.455	125.676	166.512	209.125	258.685	137%
	Ημεδαποί	105.127	95.278	102.087	110.993	115.161	105.475	0%
Θεσσαλίας	**Αλλοδαποί**	**102.878**	**139.929**	**117.935**	**134.574**	**164.959**	**179.517**	**74%**
	Ημεδαποί	**117.661**	**131.300**	**155.392**	**162.333**	**152.087**	**145.396**	**24%**
Αττικής	Αλλοδαποί	63.112	79.702	112.451	98.785	115.291	123.797	96%
	Ημεδαποί	119.557	124.409	152.355	175.445	165.597	153.976	29%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	63.031	92.560	133.138	151.823	153.055	166.972	165%
	Ημεδαποί	31.710	38.415	49.675	44.168	39.998	36.952	17%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	1.981	1.487	21.304	26.241	34.785	36.765	1756%
	Ημεδαποί	100.863	109.115	134.313	142.342	126.117	121.832	21%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	74.287	94.581	85.213	93.021	95.581	105.432	42%
	Ημεδαποί	5.471	6.321	59.733	49.911	50.038	49.253	800%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	11.237	11.760	13.594	17.086	21.346	24.186	115%
	Ημεδαποί	36.251	31.494	45.964	53.157	49.585	45.720	26%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	2.111	2.843	2.138	2.992	3.229	3.620	71%
	Ημεδαποί	15.398	15.518	19.552	21.696	18.445	17.466	13%
	Αλλοδαποί	**2.405.474**	**3.034.733**	**3.715.891**	**4.003.038**	**4.639.951**	**5.029.876**	**109%**
	Ημεδαποί	**1.459.447**	**1.659.619**	**1.941.818**	**1.903.335**	**1.770.408**	**1.632.747**	**12%**
Σύνολο Χώρας		**3.864.921**	**4.694.352**	**5.657.709**	**5.906.373**	**6.410.359**	**6.662.623**	**72%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014-2019, με τις υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες της Κρήτης (+288% ή +814 χιλ., από 283 χιλ. το 2014 σε 1.096 χιλ. το 2019) και Νοτίου Αιγαίου (+93% ή +913 χιλ., από 980 χιλ. το 2014 σε 1.893 χιλ. το 2019). Οι δύο αυτές Περιφέρειες μαζί με τις επίσης τουριστικές Περιφέρειες της Κεντρικής Μακεδονίας (+22% ή +192 χιλ., από 863 χιλ. το 2014 σε 1.055 χιλ. το 2019) και των Ιονίων Νήσων (+24% ή +131 χιλ., από 540 χιλ. το 2014 σε 671 χιλ. το 2019) αντιπροσώπευαν για το 2019 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Τέλος, οι αφίξεις αλλοδαπών φαίνονται ότι αυξάνουν το μερίδιο τους την περίοδο 2014-2019 (από 62% το 2014 σε 75% το 2019) σε αντίθεση με τους ημεδαπούς που καταγράφουν μείωση του μεριδίου τους (από 38% το 2014 σε 25% το 2019). Η μείωση του μεριδίου των ημεδαπών οφείλεται στον μικρότερο ρυθμό αύξησης τους και όχι στην μείωση των ημεδαπών αφίξεων.

Διάγραμμα 74: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

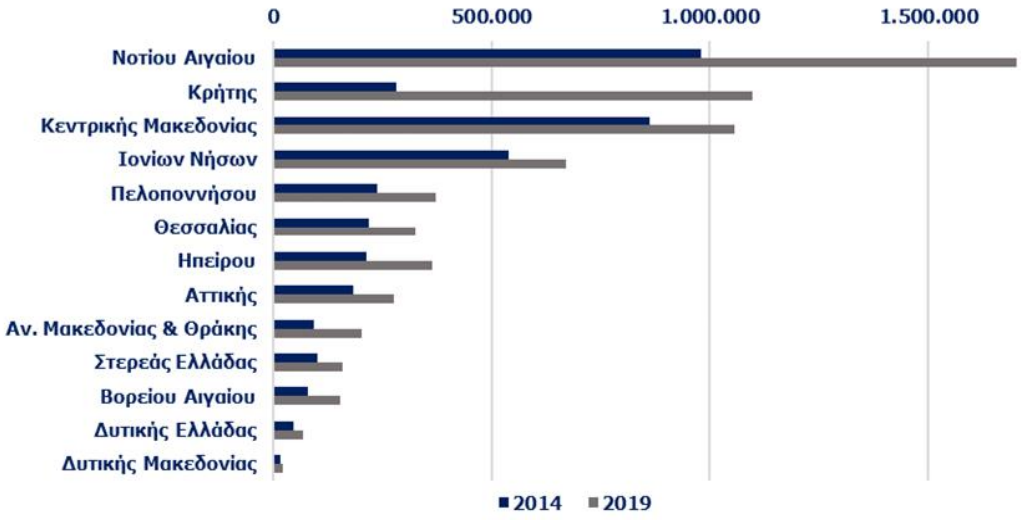

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019, κατέγραψε αύξηση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +47% ή +104 χιλ. (από 221 χιλ. το 2014 σε 325 χιλ. το 2019). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +74% (από 103 χιλ. το 2014 σε 180 χιλ. το 2019) και οι ημεδαποί αύξηση κατά +24% (από 118 χιλ. το 2014 σε 145 χιλ. το 2019). Η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2019 αντιπροσώπευε το 5% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.5.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2014-2019 κατέγραψαν αύξηση κατά +61% (από 20,1 εκατ. το 2014 σε 32,3 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν αύξηση κατά +82% (από 14,5 εκατ. το 2014 σε 26,4 εκατ. το 2019) και των ημεδαπών κατά +6% (από 5,6 εκατ. το 2014 σε 5,9 εκατ. το 2019).

Πίνακας 64: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014-2019

Διανυκτερεύσεις ημεδαπών και αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) ανά Περιφέρεια, 2014 - 2019								
Περιφέρεια		**2014**	**2015**	**2016**	**2017**	**2018**	**2019**	**%Δ 2014 - 2019**
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	2.090.100	2.851.139	4.361.076	4.762.368	5.670.704	6.081.967	191%
	Ημεδαποί	1.967.103	2.949.992	2.714.558	2.696.700	2.513.071	2.282.470	16%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.894.872	5.234.343	4.341.666	4.545.408	4.715.306	5.217.908	7%
	Ημεδαποί	852.027	824.851	624.097	559.092	455.847	415.978	-51%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.486.787	2.956.125	4.610.092	4.892.542	5.264.633	5.253.003	253%
	Ημεδαποί	121.699	220.222	497.530	391.537	355.889	338.956	179%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	3.324.918	3.417.034	4.184.767	4.369.939	4.825.807	4.772.731	44%
	Ημεδαποί	472.481	411.606	333.670	347.807	282.842	264.017	-44%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	605.339	608.667	736.144	923.796	1.147.878	1.404.505	132%
	Ημεδαποί	300.978	256.681	322.440	335.926	338.054	317.732	6%
Θεσσαλίας	**Αλλοδαποί**	**552.472**	**731.251**	**666.830**	**722.911**	**829.258**	**865.636**	**57%**
	Ημεδαποί	**381.497**	**464.025**	**513.813**	**574.178**	**509.998**	**489.003**	**28%**
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	316.156	458.064	770.427	844.303	863.817	907.484	187%
	Ημεδαποί	96.396	90.667	210.119	183.141	157.310	142.932	48%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	381.593	397.501	469.905	487.642	551.422	553.012	45%
	Ημεδαποί	517.357	577.764	750.735	565.296	508.362	474.427	-8%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	570.957	674.740	526.768	586.352	631.470	646.245	13%
	Ημεδαποί	36.017	36.524	334.904	272.120	258.301	238.649	563%
Αττικής	Αλλοδαποί	251.487	290.077	304.826	300.482	345.224	361.572	44%
	Ημεδαποί	312.308	312.834	382.309	429.258	389.845	353.863	13%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6.700	4.651	157.389	189.064	230.890	242.460	3519%
	Ημεδαποί	259.804	285.950	437.221	444.756	392.097	379.992	46%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	50.899	54.848	50.471	58.426	71.199	84.228	65%
	Ημεδαποί	214.750	140.380	164.803	187.524	162.135	146.720	-32%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	4.607	6.022	4.718	5.918	6.297	6.355	38%
	Ημεδαποί	32.320	42.364	45.427	47.306	40.085	35.720	11%
	Αλλοδαποί	**14.536.887**	**17.684.462**	**21.185.079**	**22.689.151**	**25.153.905**	**26.397.106**	**82%**
	Ημεδαποί	**5.564.737**	**6.613.860**	**7.331.626**	**7.034.641**	**6.363.836**	**5.880.459**	**6%**
Σύνολο Χώρας		**20.101.624**	**24.298.322**	**28.516.705**	**29.723.792**	**31.517.741**	**32.277.565**	**61%**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε Περιφερειακό επίπεδο, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής την περίοδο 2014-2019, με εξαίρεση τις Περιφέρειες της Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 266 χιλ. το 2014 σε 231 χιλ. το 2019) και της Κεντρικής Μακεδονίας (-2%, από 5,7 εκατ. το 2014 σε 5,6 εκατ. το 2019). Οι υψηλότερες αυξήσεις σε απόλυτες διαφορές καταγράφηκαν στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (+106% ή +4,3 εκατ., από 4,1 εκατ. το 2014 σε 8,4 εκατ. το 2019), της Κρήτης (+248% ή +4,0 εκατ., από 1,6 εκατ. το 2014 σε 5,6 εκατ. το 2019), των Ιονίων Νήσων (+33% ή +1,2 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2014 σε 5,0 εκατ. το 2019) και της Ηπείρου (+90% ή +816 χιλ., από 906 χιλ. το 2014 σε 1,7 εκατ. το 2019). Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, της Κεντρικής

Μακεδονίας και των Ιονίων Νήσων το 2019 αντιπροσώπευαν το 76% των συνολικών διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Η πλειοψηφία των διανυκτερεύσεων έγινε από αλλοδαπούς με αυξητική τάση την περίοδο 2014-2019 (από 72% το 2014 σε 82% το 2019) ενώ αντίθετα το μερίδιο των ημεδαπών μειώθηκε (από 28% το 2014 σε 18% το 2019).

Διάγραμμα 75: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2014 και 2019

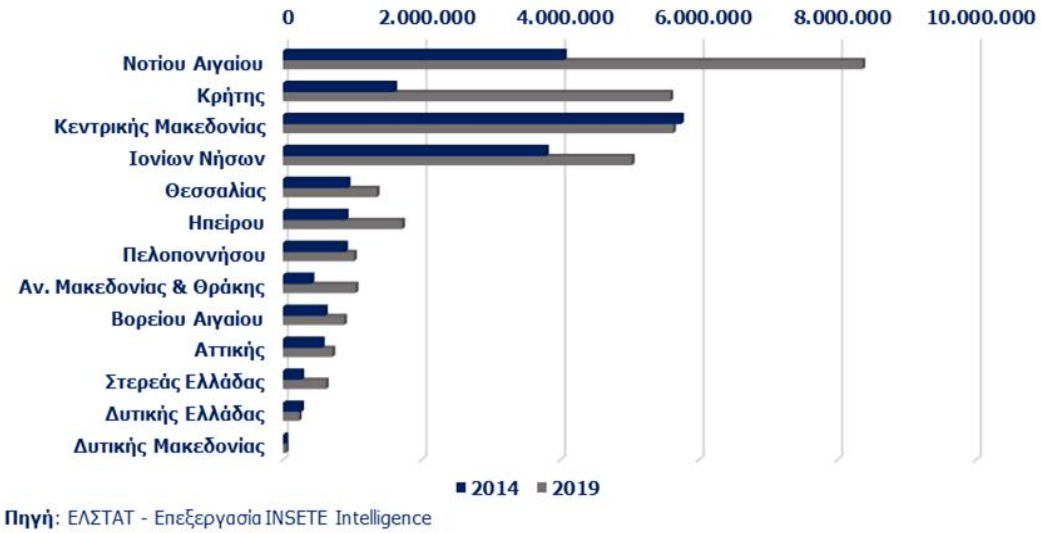

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Θεσσαλίας την περίοδο 2014-2019, κατέγραψε αύξηση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά +45% ή +421 χιλ. (από 934 χιλ. το 2014 σε 1,4 εκατ. το 2019). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις από αλλοδαπούς εμφάνισαν αύξηση +57% (από 552 χιλ. το 2014 σε 866 χιλ. το 2019) και από ημεδαπούς αύξηση κατά +28% (από 381 χιλ. το 2014 σε 489 χιλ. το 2019). Η Περιφέρεια Θεσσαλίας το 2019 αντιπροσώπευε το 4% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.6 ΤΙΜΕΣ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2018-2019

Σε αυτή την Ενότητα, αποτυπώνονται οι τιμές των ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού και ανά Περιφέρεια. Τα στοιχεία προέρχονται από την trivago και ως εκ τούτου αφορούν μάλλον στην αγορά μεμονωμένων ταξιδιωτών. Παρ' όλα αυτά δίνουν σημαντικές πληροφορίες για την τάση στους επιμέρους προορισμούς. Για την καλύτερη ερμηνεία των στοιχείων, θα πρέπει να ληφθεί υπόψη, ότι προκύπτουν από διοικητικά στοιχεία από το αρχείο της trivago, χωρίς στατιστική επεξεργασία για αναγωγή στο σύνολο. Συνεπώς υπόκεινται στους ακόλουθους περιορισμούς:

- Οι τιμές των ξενοδοχείων βασίζεται σε clickouts[9],
- Ο μήνας αφορά στον μήνα άφιξης στο ξενοδοχείο και όχι στον μήνα κράτησης.
- Οι τιμές των ξενοδοχείων αποτελούν σταθμισμένους μέσους όρους των τιμών. Η στάθμιση γίνεται με βάση τον αριθμό clickouts.

5.6.1 Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Βάσει διαθεσιμότητας στοιχείων, οι υψηλότερες τιμές στα ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας Θεσσαλίας για το 2019 σημειώνονται τους μήνες Ιούνιο, Ιούλιο και Αύγουστο. Συγκεκριμένα, στα 5* δωμάτια οι υψηλότερες τιμές καταγράφονται τους μήνες Ιούλιο (€ 257), Αύγουστο (€ 244) και Ιούνιο (€ 201) ενώ οι χαμηλότερες τους μήνες Νοέμβριο (€ 114), Οκτώβριο (€ 116) και Απρίλιο (€ 117).

Παρόμοια είναι η εικόνα και στα 4* ξενοδοχεία, με τους μήνες Αύγουστο (€ 144), Ιούλιο (€ 138) και Ιούνιο (€109) να καταγράφονται οι υψηλότερες τιμές και τους μήνες Μάιο (€ 83), Νοέμβριο (€ 85) και Μάρτιο (€ 96) οι χαμηλότερες.

Στα 3* ξενοδοχεία, οι υψηλότερες τιμές σημειώνονται τους μήνες Αύγουστο (€ 95), Ιούλιο (€ 92) και Οκτώβριο (€ 76) ενώ οι χαμηλότερες τους μήνες Μάιο (€ 67), Νοέμβριο (€ 68) και Σεπτέμβριο (€ 69).

[9] Το clickout γίνεται όταν ο επισκέπτης μεταβεί από το site της trivago κάνοντας «κλικ» σε ένα συνεργαζόμενο online travel agent.

Τέλος, στα 1*-2* ξενοδοχεία οι υψηλότερες τιμές σημειώνονται τους μήνες Αύγουστο (€ 76) και Ιούλιο (€ 72) ενώ οι χαμηλότερες τους μήνες Μάιο (€ 47) και Νοέμβριο (€ 50). Οι υπόλοιποι μήνες κυμαίνονται μεταξύ € 51 - € 54.

Πίνακας 67: Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων ανά κατηγορία αστεριού στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2018-2019

Τιμές ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία αστεριού (σε €), 2018-2019								
	5*		4*		3*		1*-2*	
Μήνας	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Ιανουάριος	Μ.Δ.		Μ.Δ.		Μ.Δ.		Μ.Δ.	
Φεβρουάριος	Μ.Δ.		Μ.Δ.		Μ.Δ.		Μ.Δ.	
Μάρτιος	Μ.Δ.	120	Μ.Δ.	96	Μ.Δ.	75	Μ.Δ.	54
Απρίλιος	Μ.Δ.	117	Μ.Δ.	108	Μ.Δ.	75	Μ.Δ.	54
Μάιος	Μ.Δ.	142	Μ.Δ.	83	Μ.Δ.	67	Μ.Δ.	47
Ιούνιος	Μ.Δ.	201	Μ.Δ.	109	Μ.Δ.	74	Μ.Δ.	54
Ιούλιος	Μ.Δ.	257	Μ.Δ.	138	Μ.Δ.	92	Μ.Δ.	72
Αύγουστος	Μ.Δ.	244	Μ.Δ.	144	Μ.Δ.	95	Μ.Δ.	76
Σεπτέμβριος	Μ.Δ.	171	Μ.Δ.	99	Μ.Δ.	69	Μ.Δ.	51
Οκτώβριος	Μ.Δ.	116	Μ.Δ.	103	Μ.Δ.	76	Μ.Δ.	54
Νοέμβριος	Μ.Δ.	114	Μ.Δ.	85	Μ.Δ.	68	Μ.Δ.	50
Δεκέμβριος	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.	Μ.Δ.

Πηγή: Trivago - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2018

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 1.505 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2018, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 1.594 ξενοδοχεία[10] τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 129.101 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό[11].

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 40% των μονάδων και το 47% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 28% των μονάδων και το 40% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 20% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 11% των μονάδων και το 14% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Στερεάς Ελλάδας για τα ξενοδοχεία 5*, Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4* και Θεσσαλίας, Δυτικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Κυκλάδων για τα ξενοδοχεία 2*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ[12], ΚΠΦ[13], Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

[10] Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

[11] Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015.

[12] Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

[13] Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 65: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2018

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	82.856	115.970	99.219	101.570
Κύκλος Εργασιών	2.941.495.981	2.189.870.403	988.629.544	699.449.071
ΚΠΦΤΑ	863.077.696	542.784.689	210.627.481	110.776.888
ως % του Κύκλου Εργασιών	29%	25%	21%	16%
ΚΠΦ	142.679.063	232.456.728	60.475.942	37.080.164
ως % του Κύκλου Εργασιών	5%	11%	6%	5%
Καθαρά Πάγια	1.893.281.519	1.051.359.492	376.545.212	190.008.075
Ίδια Κεφάλαια	5.582.619.328	3.545.016.844	2.038.342.293	1.554.048.054
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	4.567.534.467	1.509.276.884	651.694.485	206.947.393
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,8	0,4	0,3	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	5,3	2,8	3,1	1,9

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 6,8 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα
  € 12,7 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 6,9 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 3,5 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ ενώ σε επίπεδο ΚΠΦ υστερούν έναντι μόνο των 4*. Συγκεκριμένα, ο δείκτης κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ για τα 5* ξενοδοχεία κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ ο δείκτης ΚΠΦ ως μάλλον χαμηλός, για τα 4* ως ικανοποιητικοί και οι δύο, για τα 3* ως ικανοποιητικός και ως μάλλον χαμηλός αντίστοιχα ενώ για τα 2* ως μάλλον χαμηλοί.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής για τις κατηγορίες 2*, 3* και 4* ενώ για την κατηγορία 5* αυτό ισχύει μόνο για τον πρώτο δείκτη (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς Ίδια Κεφάλαια), ενώ ο δεύτερος δείκτης (Μακροπρόθεσμων Δανείων προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως μάλλον υψηλός.

Πίνακας 66: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2018

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Ελλάδα, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	35.501	18.883	9.964	6.886
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	22.850	9.066	3.795	1.871
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	67.377	30.568	20.544	15.300
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	55.126	13.014	6.568	2.037

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 66, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος από αυτόν των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος αυτού των 3* και περίπου τριπλάσιος αυτού των 2*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 65.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Θεσσαλίας βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 33 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2018, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 35 ξενοδοχεία τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 2.059 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4* και 3*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 31% των μονάδων και το 37% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 8% των μονάδων και το 19% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων και το 12% των μονάδων και το 22% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων.

Πίνακας 67: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2018

Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Δωμάτια	1.442	3.576	3.885	4.464
Κύκλος Εργασιών	35.559.926	62.706.863	30.905.801	17.169.017
ΚΠΦΤΑ	6.795.064	18.042.724	5.982.982	-
ως % του Κύκλου Εργασιών	19%	29%	19%	-
ΚΠΦ	-4.571.324	7.728.974	1.293.019	-
ως % του Κύκλου Εργασιών	-13%	12%	4%	-
Καθαρά Πάγια	24.329.448	18.172.126	25.109.468	-
Ίδια Κεφάλαια	55.522.276	161.463.647	76.256.032	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	24.324.470	48.588.149	28.218.551	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,4	0,3	0,4	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	3,6	2,7	4,7	-

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 146 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά Επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 293 εκατ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 101 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 68 εκατ. περίπου.
- Τα ξενοδοχεία 4* έχουν σημαντικά υψηλότερη Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Κύκλο Εργασιών, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα 5* υψηλότερα Καθαρά Πάγια. Έχουν επίσης καλύτερους δείκτες κερδοφορίας τόσο σε επίπεδο ΚΠΦΤΑ όσο και σε επίπεδο ΚΠΦ. Παράλληλα τα ΚΠΦ στα 5* ξενοδοχεία είναι αρνητικά.

- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 4* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 5* και 3* ως οριακά χαμηλός. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 4* κρίνεται ως αρκετά ικανοποιητικός, των 3* ως χαμηλός ενώ των 5* είναι αρνητικός.
- Τέλος, οι δείκτες Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ κρίνονται ως υγιείς για όλες τις διαθέσιμες κατηγορίες ξενοδοχείων.

Πίνακας 68: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2018

Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά δωμάτιο στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, 2018				
Κατηγορία	**5***	**4***	**3***	**2***
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	24.660	17.535	7.955	3.846
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	16.872	5.082	6.463	-
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	38.504	45.152	19.628	-
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	16.869	13.587	7.263	-

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 68, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα Καθαρά Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Εξαίρεση αποτελούν τα Καθαρά Πάγια για τα 3* ξενοδοχεία που είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 4* ξενοδοχείων και τα Ίδια Κεφάλαια για τα 4* ξενοδοχεία που είναι υψηλότερα από τα αντίστοιχα των 5* ξενοδοχείων.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες, ανά δωμάτιο, για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 66) παρατηρούμε ότι ο Κύκλος Εργασιών είναι χαμηλότερος στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σε όλες τις κατηγορίες, τα Καθαρά Πάγια και τα Ίδια Κεφάλαια είναι χαμηλότερα σε όλες τις κατηγορίες εκτός των 3* και των 4* αντίστοιχα ενώ αντίθετα τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι υψηλότερα στην Περιφέρεια Θεσσαλίας, με εξαίρεση τα 5*.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2018-2019

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.126 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2019 βασίζονται σε 470 χιλ. αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 69: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018-19

Δείκτες Ποιότητας των ξενοδοχείων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018-19		
	2018	**2019**
Ήπειρος	89,9%	91,0%
Κυκλάδες	90,0%	90,5%
Βόρειο Αιγαίο	86,2%	87,1%
Κρήτη	86,2%	87,1%
Θεσσαλία	**86,2%**	**87,0%**
Κεν. Μακεδονία	86,0%	86,9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85,6%	86,7%
Δωδεκάνησα	85,8%	86,4%
Πελοπόννησος	84,9%	86,2%
Στερεά Ελλάδα	85,1%	85,8%
Αττική	84,6%	85,9%
Ιόνια Νησιά	85,0%	85,3%
GRI	**86,3%**	**87,1%**

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στον Πίνακα 69 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας και Δυτικής Ελλάδας όπου δεν διαθέτουμε στοιχεία) όσο και για το σύνολο της χώρας. Από τα στοιχεία, παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες (βλ. άνωθεν).

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2018-2019 (από 86,3% το 2018 σε 87,1% το 2019). Επιμέρους όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση του επιπέδου ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων τους. Συγκεκριμένα, Ήπειρος (από 89,9% το 2018 σε 91,0% το 2019), Κυκλάδες (από 90,0% το 2018 σε 90,5% το 2019), Βόρειο Αιγαίο (από 86,2% το 2018 σε 87,1% το 2019), Κρήτη (από 86,2% το 2018 σε 87,1% το 2019), Θεσσαλία (από 86,2% το 2018 σε 87,0% το 2019), Κεντρική Μακεδονία (από 86,0% το 2018 σε 86,9% το 2019), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 85,6% το 2018 σε 86,7% το 2019), Δωδεκάνησα (από 85,8% το 2018 σε 86,4% το 2019), Πελοπόννησος (από 84,9% το 2018 σε 86,2% το 2019), Στερεά Ελλάδα (από 85,1% το 2018 σε 85,8% το 2019), Αττική (από 84,6% το 2018 σε 85,9% το 2019) και Ιόνια Νησιά (από 85,0% το 2018 σε 85,3% το 2019). Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ήπειρος και οι Κυκλάδες εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Αττική και τα Ιόνια Νησιά από τα χαμηλότερα.

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 70: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία αστεριού, 2018-19

Δείκτες Ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας ανά κατηγορία αστεριού, 2018-19		
	2018	2019
5*	88,9%	88,5%
4*	86,2%	87,1%
3*	87,3%	87,9%
1*- 2*	82,9%	84,7%
GRI	**86,2%**	**87,0%**

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Θεσσαλίας σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2018-2019 (από 86,2% το 2018 σε 87,0% το 2019). Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Περιφέρεια Θεσσαλίας σημείωσε το 2019 το 5ο υψηλότερο ποσοστό ικανοποίησης πελατών ξενοδοχείων.

Η εικόνα στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών την περίοδο 2018-2019 είναι μικτή. Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Θεσσαλίας το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων σημείωσε επιδείνωση στα 5* (από 88,9% το 2018 σε 88,5% το 2019) ενώ αντίθετα κατέγραψε βελτίωση στα 4* (από 86,2% το 2018 σε 87,1% το 2019), 3* (από 87,3% το 2018 σε 87,9% το 2019) και 1*-2* (από 82,9% το 2018 σε 84,7% το 2019).

7 ΧΩΡΟΤΑΞΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ενότητα περιλαμβάνει την συνοπτική καταγραφή επιλεγμένων **βασικών στρατηγικών κατευθύνσεων και προβλέψεων που έχουν άμεση σχέση με την τουριστική ανάπτυξη,** όπως έχουν θεσμοθετηθεί και προωθούνται στο πλαίσιο του **Περιφερειακού Χωροταξικού Πλαισίου (ΠΧΠ)** για την Περιφέρεια Θεσσαλίας (βλ. ΦΕΚ 269 ΑΑΠ/15.11.2018).

Τα **ΠΧΠ** θεσμοθετούνται με Απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας μετά από δημόσια διαβούλευση. **Αποτελούν τα βασικά εργαλεία άσκησης χωροταξικού σχεδιασμού αλλά και αναπτυξιακής πολιτικής σε Περιφερειακό επίπεδο**, παρέχοντας κατευθύνσεις για την χωρική οργάνωση και την ανάπτυξη των Περιφερειών της Χώρας και δίνοντας στρατηγικές κατευθύνσεις στα υποκείμενα επίπεδα σχεδιασμού που έχουν ρυθμιστικό χαρακτήρα.

Στις επόμενες ενότητες περιγράφονται στρατηγικές κατευθύνσεις που έχουν σχέση με:

- **πρότυπα χωρικής οργάνωσης, αναπτυξιακούς πόλους και άξονες, κόμβους και πύλες μεταφορών** καθώς και με
- ειδικές **πρόνοιες και κατευθύνσεις** σε ότι αφορά στην **τουριστική ανάπτυξη ανά χωρική/ γεωγραφική ενότητες, θεματικές μορφές τουρισμού και ειδικές κατηγορίες του χώρου** (πχ. παράκτιος και νησιωτικός χώρος, ορεινός χώρος, κλπ.) καθώς και **όρους δόμησης** (πχ. αρτιότητες, επιτρεπόμενες χρήσεις, πυκνότητα κλινών).

Πρακτικά, οι πρόνοιες και οι κατευθύνσεις αυτές λαμβάνουν υπόψη μία σειρά επιτελικών σχεδίων και προγραμμάτων όπως Εθνικές Πολιτικές (πχ. Σύμφωνο Εταιρικής Σχέσης, ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων), τα οικεία Περιφερειακά και Τομεακά (πχ. υποδομές μεταφορών, περιβάλλον και αειφόρος ανάπτυξη) Επιχειρησιακά Προγράμματα, αλλά και τις επηρεάζουν. Παράλληλα **έχουν άμεση και στενή σχέση τόσο με τον σχεδιασμό του χώρου ρυθμιστικού χαρακτήρα** (πχ. πολεοδομικά σχέδια) όσο και **με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δημόσιων και ιδιωτικών έργων** (πχ. μέσω της διαδικασίας της χωροθέτησης και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης) στους τομείς – μεταξύ άλλων – των μεταφορών, των υποδομών και του τουρισμού.

Γενικά

Ως προς τις χρήσεις γης και τη χωρική οργάνωση του παραγωγικού συστήματος:

Ο τουρισμός και η β΄ κατοικία αναπτύσσονται, στο μεν ανατολικό τμήμα της Περιφέρειας στα νησιά, τα

παράλια και κατά μήκος των ορεινών όγκων Όσσας, Μαυροβουνίου και Πηλίου, στο δε δυτικό τμήμα κατά μήκος της οροσειράς της Πίνδου, με κύριους πόλους τα Μετέωρα και τη Λίμνη Πλαστήρα.

Η κατάργηση του Ειδικού Πλαισίου ΧΣΑΑ για τον τουρισμό δημιουργεί την αναγκαιότητα ενίσχυσης των κατευθύνσεων και ρυθμίσεων του παρόντος σε σχέση με την οργάνωση τουριστικών δραστηριοτήτων προκειμένου να αποτραπεί η διάχυτη, μη οργανωμένη ανάπτυξή τους και η υποβάθμιση του περιβάλλοντος.

Ως προς τα βασικά δίκτυα μεταφορικής και λοιπής τεχνικής υποδομής:

1. Κύριο οδικό έργο, με σημαντικές αναπτυξιακές επιπτώσεις για την Περιφέρεια και κυρίως για το δυτικό, λιγότερο αναπτυγμένο τμήμα της, είναι ο αυτοκινητόδρομος **Λαμία - Καρδίτσα - Τρίκαλα - Εγνατία**, η ολοκλήρωση του οποίου θα δώσει υπόσταση στον αναπτυξιακό άξονα Κεντρικής Ενδοχώρας.
2. Σημαντικό έργο για την υλοποίηση της ιδέας του διπόλου Λάρισας - Βόλου, είναι η αναβάθμιση της **σιδηροδρομικής γραμμής** σύνδεσής τους, έτσι ώστε να εξελιχθεί σε προαστιακού χαρακτήρα. Μακροπρόθεσμα η επέκταση της σιδηροδρομικής σύνδεσης βόρεια της Καλαμπάκας, προς Ιωάννινα – Ηγουμενίτσα και Σιάτιστα – Κοζάνη/Καστοριά, θα συμβάλλει αποφασιστικά στην ανάπτυξη της Περιφέρειας και κυρίως του δυτικού τμήματος.
3. Το **λιμάνι του Βόλου** θεωρείται Κύρια Διεθνής Θαλάσσια Πύλη της Χώρας, με ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη του τουρισμού στην Περιφέρεια. Παράλληλα σημαντικός είναι ο ρόλος και των λιμανιών των νησιών, καθώς και των Τουριστικών Λιμένων.

Ευρύτερες χωρικές ενότητες

Ευρύτερη Ζώνη τουρισμού και δεύτερης κατοικίας

Η ζώνη περιλαμβάνει δύο τμήματα, το νησιώτικο και το ηπειρωτικό, και χαρακτηρίζεται από αυξημένη παρουσία μαζικού τουρισμού και δεύτερης κατοικίας, με προοπτική περαιτέρω ενίσχυσης και με νέες ανταγωνιστικές και αειφορικές μορφές τουριστικής ανάπτυξης.

Ευρύτερη Ζώνη αναπτυσσόμενου ορεινού τουρισμού

Η ζώνη περιλαμβάνει ορεινές και ημιορεινές περιοχές, περιμετρικά της Θεσσαλίας, με αξιόλογο φυσικό περιβάλλον και ήδη υπαρκτές τάσεις ανάπτυξης ορεινού και συναφών εναλλακτικών μορφών τουρισμού.

Ευρύτερη Ζώνη ανάπτυξης Βιομηχανίας

Η ζώνη αυτή επικαλύπτεται στο μεγαλύτερο μέρος της με άλλες ζώνες. Αποτελείται από δύο ανεξάρτητα τμήματα η σύνδεση των οποίων δεν υπάρχει, αν και διακρίνονται στοιχειωδώς αντίστοιχες τάσεις.

Ευρύτερη Ζώνη ΑΠΕ

Η ζώνη αυτή επίσης επικαλύπτεται με άλλες ζώνες. Περιλαμβάνει μια ευρεία ζώνη αιολικού δυναμικού και ταυτόχρονα με δυνατότητα χωροθέτησης μικρών υδροηλεκτρικών έργων, στη δυτική Θεσσαλία, με γεωγραφική συνέχεια προς τις όμορες Περιφέρειες. Επίσης περιλαμβάνει μικρότερες περιοχές αιολικού δυναμικού στην ορεινή περιμετρική ζώνη της Περιφέρειας και συγκεκριμένα στο νότιο Όλυμπο, την Όσσα, το νότιο Πήλιο και την Όθρυ.

Σημειακές παραγωγικές δραστηριότητες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας

Τουρισμός

Δυνατότητες χωροθέτησης οργανωμένων υποδοχέων τουριστικών δραστηριοτήτων και σύνθετων τουριστικών καταλυμάτων, υπάρχουν στις περιοχές που καθορίζονται σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του παρόντος πλαισίου.

Ρόλος των πόλεων της Θεσσαλίας

Επιδιώκεται η ενίσχυση του αναπτυξιακού ρόλου επιλεγμένων οικισμών απ' όλα τα επίπεδα. Για την εξυπηρέτηση του στόχου αυτού οι οικισμοί κατατάσσονται σε 4 κατηγορίες και εφαρμόζεται διαφορετικός βαθμός ενίσχυσής τους ανάλογα με τον ρόλο που αυτοί καλούνται να διαδραματίσουν στο πλαίσιο του αναπτυξιακού σχεδιασμού της Περιφέρειας.

Η τρίτη κατηγορία περιλαμβάνει τους οικισμούς με σημαντικό/διακεκριμένο ρόλο στον αναπτυξιακό σχεδιασμό. Οι οικισμοί που διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα ή/ και δυνατότητες να αναλάβουν ιδιαίτερο ρόλο είναι:

- Οι οικισμοί της ενδοχώρας με **δυνατότητες τουριστικής ανάπτυξης** καθώς και τα οικιστικά κέντρα εξυπηρέτησης ορεινών/προβληματικών περιοχών (ορεινά κεφαλοχώρια). Σε αυτούς περιλαμβάνονται και οι οικισμοί με αξιόλογο κτιριακό απόθεμα ή και μεμονωμένα κτίρια ή στοιχεία, οι κεντρικοί οικισμοί σε περιοχές παραγωγής τοπικών προϊόντων και γενικά όπου διαθέτουν συγκριτικά πλεονεκτήματα (ιαματικά λουτρά, τεχνητές λίμνες, αξιόλογο φυσικό περιβάλλον, κλπ.).
- Οι παραλιακοί οικισμοί. Ξεχωρίζουν οι οικισμοί του Πηλίου και των νησιών που απευθύνονται και στο **διεθνή τουρισμό**, καθώς και τα λοιπά **παραθεριστικά κέντρα του τοπικού πληθυσμού** στα παράλια του Ν. Λάρισας και στον Παγασητικό.

Στον βαθμό που οι οικισμοί συνδυάζουν περισσότερους του ενός ρόλους, θα πρέπει να τύχουν ανάλογης αντιμετώπισης.

Χωρική διάρθρωση των βασικών δικτύων μεταφορικής υποδομής

Οδικό Δίκτυο

Το οδικό δίκτυο της περιφέρειας κατηγοριοποιείται σε τέσσερα επίπεδα: Διεθνές, Εθνικό, Πρωτεύον ενδοπεριφερειακό και Δευτερεύον ενδοπεριφερειακό. Τα κύρια οδικά έργα για την περιφέρεια σε διεθνές επίπεδο είναι δύο:

- Ο **αυτοκινητόδρομος Β/Ν (ΠΑΘΕ)**. Το έργο συνδέει την Περιφέρεια με τους κύριους πόλους υπερτοπικής σημασίας της Χώρας (Αθήνα-Θεσσαλονίκη) και συνεπώς με τα Διεθνή κέντρα ανάπτυξης.
- Ο προγραμματισμένος **αυτοκινητόδρομος Εγνατία - Λαμία (Ε65)**.

Σιδηροδρομικό Δίκτυο

Για την υποστήριξη των στόχων του Περιφερειακού Πλαισίου απαιτούνται σημαντικά έργα όπως:

Υπάρχον Σιδηροδρομικό Δίκτυο

- Σ.Γ. Βόλου (Άνω Λεχώνια) - Μηλεών. Πρόκειται για το «τρενάκι του Πηλίου» που έχει τεθεί ξανά σε λειτουργία. Η συμβολή του στην τουριστική ανάπτυξη είναι σημαντική, γι᾽ αυτό απαιτείται η διατήρηση της λειτουργίας του και η προβολή του.
- Παλαιά Σ.Γ. Κοιλάδας Τεμπών. Να εξεταστεί η επαναλειτουργία της για τουριστικούς σκοπούς.

Προγραμματισμένο Σιδηροδρομικό Δίκτυο

- Σ.Γ. Καλαμπάκας - Ιωαννίνων – Ηγουμενίτσας

Λιμάνια και θαλάσσιες μεταφορές

- Το **Λιμάνι του** Βόλου συγκαταλέγεται στις Κύριες Διεθνείς Θαλάσσιες Πύλες - Λιμένες της Χώρας με κατεύθυνση την προώθηση επενδύσεων σε υποδομές ακτοπλοΐας, φιλοξενίας κρουαζιέρας και θαλάσσιου τουρισμού, καθώς και σε υποδομές εμπορευματικών μεταφορών. Παράλληλα, σύμφωνα με το σχεδιασμό του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, το λιμάνι του Βόλου εντάσσεται στο Εκτεταμένο Δίκτυο Διευρωπαϊκών Μεταφορών καθώς και στους Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος, χαρακτηρίζεται ως ανατολική πύλη της Ελλάδας και επισημαίνονται οι προοπτικές εξέλιξης που διαθέτει στον τομέα της κρουαζιέρας. Για να ανταποκριθεί στο ρόλο του απαιτείται η υλοποίηση των έργων που προβλέπονται από το υπό έγκριση master plan που θα συμβάλλουν στη λειτουργική του αναβάθμιση ως επιβατικού, τουριστικού με υποδομές κατάλληλες για την υποδοχή κρουαζιερόπλοιων και εμπορικού λιμανιού Εθνικής και Διεθνούς εμβέλειας.
- Προωθείται η **κατασκευή λιμενικών εγκαταστάσεων** στην περιοχή Τσιγκέλι Αλμυρού, στην προοπτική δημιουργίας ειδικού εμπορευματικού λιμανιού.
- Ο ρόλος των άλλων εμπορικών/επιβατικών λιμανιών της περιφέρειας, περιορίζεται στην κάλυψη των αναγκών των νησιών και έχει αντίστοιχη με αυτά σπουδαιότητα. Η πυκνότητα των δρομολογίων είναι ανεπαρκής, εκτός της θερινής περιόδου, γεγονός που σε μεγάλο βαθμό αποτρέπει την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού και β’ κατοικίας και δυσχεραίνει τη μετακίνηση των κατοίκων τους. Προωθείται η **διεύρυνση της χρονικής περιόδου** που εκτελούνται δρομολόγια από το λιμάνι της Κύμης, για τη δραστική μείωση της χρονοαπόστασης

από την Αθήνα, συμβάλλοντας έτσι αποτελεσματικά στη διεύρυνση της τουριστικής περιόδου.

Αλιευτικά καταφύγια

Γενικά, στα παράλια της περιφέρειας και τα νησιά, εφόσον προβλέπονται οι χρήσεις τουρισμού – β' κατοικίας, θα πρέπει να συνεκτιμάται η δυνατότητα **παράλληλης εξυπηρέτησης** σκαφών αναψυχής.

Τουριστικοί Λιμένες

Οι εξειδικευμένες για την εξυπηρέτηση σκαφών αναψυχής λιμενικές εγκαταστάσεις της Περιφέρειας δεν ανταποκρίνονται στους στόχους για την ανάπτυξη του τουρισμού. Στο πλαίσιο αυτό:

- Προωθείται η **άμεση ολοκλήρωση** των εγκαταστάσεων που έχουν ήδη χωροθετηθεί και οι οποίες περιλαμβάνουν: 1) τον τουριστικό λιμένα (Μαρίνα) στη Σκιάθο, 350 θέσεων, 2) το τουριστικό καταφύγιο στη Χώρα Σκοπέλου, 100 θέσεων, και 3) το τουριστικό αγκυροβόλιο στον Ελητό Σκοπέλου, 80 θέσεων.
- Επιβάλλεται η **πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων** με τη δημιουργία μαρίνας ή τουριστικού καταφυγίου στον Βόλο και η διερεύνηση των δυνατοτήτων χωροθέτησης και άλλων σχετικών εγκαταστάσεων σε συνδυασμό με τις υπάρχουσες εγκαταστάσεις αλιευτικών καταφυγίων, στην Αλόννησο, στα παράλια της ΠΕ Λάρισας, στα εξωτερικά παράλια του Πηλίου και στον Παγασητικό Κόλπο.

Αεροδρόμια και αεροπορικές μεταφορές

Οι ανάγκες της Περιφέρειας σήμερα πηγάζουν κυρίως από τον τουρισμό και καλύπτονται από τα αεροδρόμια της **Ν. Αγχιάλου** και της **Σκιάθου**. Με τα μέχρι σήμερα στοιχεία η επιβατική κίνηση αυξάνεται συνεχώς, τάση που αναμένεται να ενταθεί εφόσον, εκτός των άλλων η αναβάθμιση και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος αποτελούν βασικούς στόχους του προγραμματισμού.

Απαιτείται η ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων και η δρομολόγηση των ενεργειών που θα καλύψουν τις άμεσες και μελλοντικές ανάγκες. Ειδικότερα:

- Κρατικός Αερολιμένας Ν. Αγχιάλου.
- Κρατικός Αερολιμένας Σκιάθου «Α. Παπαδιαμάντης». Επιβάλλεται να ολοκληρωθούν το συντομότερο τα έργα που προβλέπονται από το σχετικό σχέδιο

ανάπτυξης (master plan) ώστε να αντιμετωπιστούν ικανοποιητικά οι ανάγκες από τη διαχρονικά σημαντική αύξηση της κίνησης που παρουσιάζει το αεροδρόμιο.

Η κατασκευή **σύγχρονων ελικοδρομίων** και **υδατοδρομίων** για την εξυπηρέτηση απομονωμένων/ δυσπρόσιτων/ νησιωτικών αλλά και τουριστικών περιοχών, αντιμετωπίζεται θετικά από την ΥΠΑ και συμπληρώνει το δίκτυο των αναγκαίων υποδομών στον τομέα των αερομεταφορών. Ειδικότερα για τα νησιά της Περιφέρειας, η λειτουργία Υδατοδρομίων εκτιμάται ότι θα συμβάλει θετικά τόσο στην εξυπηρέτηση του μόνιμου πληθυσμού όσο και στην τουριστική ανάπτυξη.

Χωρική οργάνωση του παραγωγικού συστήματος

Περιοχές Τουρισμού - Β' Κατοικίας

Δύο είναι οι ευρύτερες ζώνες που συγκεντρώνουν σημαντικής έκτασης και αξίας φυσικό απόθεμα, με σημαντικούς ιστορικούς και καθιερωμένους τουριστικούς προορισμούς βουνού και θάλασσας. Η πρώτη παρακολουθεί το τόξο **Όλυμπος-Όσσα-Μαυροβούνι-Πήλιο-Σποράδες** στα ανατολικά της περιφέρειας και η δεύτερη στα δυτικά αποτελεί τμήμα της οροσειράς της Πίνδου, περιλαμβάνοντας και **τα Μετέωρα, τον Κόζιακα, τις περιοχές των λιμνών Πλαστήρα και Σμοκόβου** κλπ.

Οι περιοχές που περιλαμβάνονται στις ζώνες αυτές κατατάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

α) Αναπτυσσόμενες τουριστικά περιοχές (κατηγορία Α),

β) Περιοχές με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (κατηγορία Β),

γ) Περιοχές ιδιαίτερου χαρακτήρα (κατηγορία Γ).

Προβλέπονται οι εξής στρατηγικές κατευθύνσεις, ανάλογα με την κατηγορία κατάταξης κάθε περιοχής:

Για τις περιοχές της (Α) κατηγορίας, όπου η πίεση για ανάπτυξη είναι έντονη, προωθείται:

- Η χρήση συγκεντρωτικών χωρικά πολεοδομικών μηχανισμών (επεκτάσεις, ΠΠΑΙΠ, ΠΟΑΠΔ, οργανωμένοι υποδοχείς τουριστικών δραστηριοτήτων, κ.λπ.) ενώ

παράλληλα τα κάθε μορφής κίνητρα πρέπει να αποβλέπουν στην αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών και γενικά του τουριστικού προϊόντος.

- Ολοκληρωμένες τουριστικές παρεμβάσεις με αναπτυξιακό χαρακτήρα για την περιοχή, και με έμφαση στη δημιουργία σύνθετων και ολοκληρωμένων τουριστικών υποδομών καθώς και την ανάπτυξη βασικών υποδομών (όπως λιμένες, αεροδρόμια κ.λπ.).
- Αξιοποίηση των εκάστοτε τοπικών πόρων που παρουσιάζουν ενδιαφέρον για την ανάπτυξη ειδικών - εναλλακτικών μορφών τουρισμού (αγροτουρισμού, περιηγητικού, πεζοπορικού, πολιτιστικού τουρισμού κ.λπ.) για τον εμπλουτισμό και διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος.
- Εκσυγχρονισμός υφιστάμενων τουριστικών μονάδων με παράλληλη αναβάθμιση σε τύπους και κατηγορίες καταλυμάτων (3, 4 και 5 αστέρια) ή επέκταση αυτών και συμπληρώσεις με ειδικές τουριστικές υποδομές.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- Χωροθέτηση οργανωμένων κατασκηνώσεων (camping).
- Σε ό,τι αφορά στους όρους και περιορισμούς της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

α) περιορισμός της κατασκευής νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων

β) σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δέκα (10) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Για τις περιοχές της (Β) κατηγορίας, πρέπει να προωθηθεί η εκπόνηση και θεσμοθέτηση ΤΧΣ για τον καθορισμό χρήσεων γης και του τρόπου διαχείρισης των φυσικών πόρων με στόχο την πολυλειτουργικότητα του αγροτικού τομέα, την ανάπτυξη ήπιων (κατά τεκμήριο) μορφών τουρισμού και την προστασία του περιβάλλοντος. Δίδεται προτεραιότητα στις περιοχές που προβλέπεται να αποκτήσουν συγκριτικό πλεονέκτημα μέσω των εκτελούμενων ή προγραμματισμένων έργων (τεχνητές λίμνες, οδικά τουριστικά κυκλώματα).

Ειδικότερα για τον κλάδο του Τουρισμού, προβλέπονται οι ακόλουθες στρατηγικές κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης και ανάπτυξης:

- Διατήρηση, προστασία και ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών, αρχιτεκτονικών, και άλλων ιδιαίτερων στοιχείων του χώρου, καθώς και της κλίμακας των οικισμών.
- Επανάχρηση αξιόλογων κτιρίων ή συνόλων και παροχή κινήτρων για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες κατηγορίας 3 αστέρων τουλάχιστον.
- Προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων – ως προς τη μορφολογία δυναμικότητα, κατηγορίες - και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών μορφών τουρισμού που υποστηρίζουν.
- Πολιτικές ολοκληρωμένων και σύνθετων τουριστικών υποδομών ήπιας ανάπτυξης (οργανωμένοι υποδοχείς και σύνθετα τουριστικά καταλύματα ήπιας ανάπτυξης).
- Σε ό,τι αφορά στους όρους και περιορισμούς της σημειακής χωροθέτησης τουριστικών καταλυμάτων, δίδονται οι εξής κατευθύνσεις:

α) περιορισμός της κατασκευής νέων καταλυμάτων σε κατηγορίες 3, 4 και 5 αστέρων

β) σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές, αύξηση της ελάχιστης απαιτούμενης επιφάνειας γηπέδου σε δεκαπέντε (15) στρέμματα και θέσπιση μέγιστης πυκνότητας 8, 9 και 10 κλινών/στρέμμα για ξενοδοχεία 5, 4 και 3 αστέρων, αντιστοίχως. Υιοθέτηση της κατεύθυνσης αυτής και στην περίπτωση επέκτασης υφιστάμενου καταλύματος, πλην της περίπτωσης τυχόν συμπλήρωσης αυτού με ειδικές τουριστικές υποδομές εκτός αν αυτό αποκλείεται από ειδικές διατάξεις.

Διευκρινίζεται ότι ο χαρακτηρισμός περιοχών του ορεινού χώρου ως περιοχών με περιθώρια ανάπτυξης ειδικών και εναλλακτικών μορφών τουρισμού (κατηγορία Β) δεν σημαίνει τον αποκλεισμό εκ των προτέρων των αγροτικών δραστηριοτήτων που ασκούνται στις περιοχές αυτές και ειδικότερα της κτηνοτροφίας. Ειδικότερα, στις περιοχές αυτές που ασκούνται αγροτικές δραστηριότητες είναι αποδεκτές εκείνες οι μορφές τουρισμού που θα συνυπάρξουν με τις εν λόγω δραστηριότητες και δεν θα οδηγήσουν σε συγκρούσεις.

Στην κατηγορία (Γ) περιλαμβάνονται το Πήλιο, η περιοχή της Αργιθέας, τα Μετέωρα, η ευρύτερη περιοχή της Λίμνης Πλαστήρα και όσες νησιωτικές περιοχές, εκτός των

μικρών νησιωτικών περιοχών, δεν περιλαμβάνονται στις κατηγορίες Α και Β. Για τις περιοχές αυτές επιδιώκεται η οργάνωσή τους σε δίκτυα φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος, που θα αναδεικνύουν και αξιοποιούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά τους, όπως τον φυσικό πλούτο των περιοχών, το σύνολο των πολλαπλών πολιτιστικών στοιχείων τους (αρχαιολογικοί χώροι, ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί, ήθη και έθιμα) σε σύνδεση με τη σύγχρονη κοινωνική και πολιτιστική δραστηριότητα και την τοπική οικονομική δραστηριότητα με έμφαση στην παραγωγή ποιοτικών τοπικών αγαθών.

Επίσης, προωθείται η προσαρμογή της τυπολογίας των καταλυμάτων (μορφολογικοί περιορισμοί, δυναμικότητα, τάξεις) και άλλων σχετικών με τον τουρισμό υποδομών σύμφωνα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της περιοχής και των ειδικών μορφών που υποστηρίζουν.

Για τη σημειακή χωροθέτηση τουριστικών καταλυμάτων σε εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών περιοχές ισχύουν οι κατευθύνσεις που προβλέπονται για τις τουριστικές περιοχές της κατηγορίας (Α).

Για όλες τις παραπάνω κατηγορίες (Α, Β, Γ) ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στις εξής κατευθύνσεις:

- Αξιοποίηση του υπάρχοντος αποθέματος με την πολεοδόμηση των οικισμών καθώς και των διατηρητέων κτιρίων και παραδοσιακών συνόλων μέσω της προστασίας, ανάδειξης και επαναχρησιμοποίησης τους.
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών θεματικού τουρισμού (συνεδριακού, θρησκευτικού, μαθητικού, τρίτης ηλικίας, ΑΜΕΑ, κ.λπ.) που θα έχει ως αποτέλεσμα τη διεύρυνση χρονικά την τουριστικής περιόδου και χωρικά της τουριστικής ανάπτυξης. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι η προβολή και αξιοποίηση του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος.
- Συντονισμός του σχεδιασμού σε τοπικό επίπεδο (ΤΧΣ/ ΕΧΣ) με βασική αρχή την επιδίωξη της παράλληλης, και ανάλογα με την ιδιαιτερότητα κάθε περιοχής, ανάπτυξης των χρήσεων και της αποφυγής συγκρούσεων μεταξύ τους και με το περιβάλλον. Αυτό σημαίνει:

- καθορισμό χρήσεων γης συμβατών μεταξύ τους ανά περιοχή

- προώθηση οργανωμένων υποδοχέων

- δραστικό περιορισμό της εκτός σχεδίου δόμησης με αύξηση της αρτιότητας και κατάργηση των παρεκκλίσεων δόμησης για όσες χρήσεις κρίνεται σκόπιμο να περιοριστούν μέσα στους οικιστικούς υποδοχείς (κατοικία, εμπόριο κ.λπ.).

- Ιδιαίτερη προσοχή θα πρέπει να δοθεί στην αυστηρή τήρηση της σχετικής με τις ακτές νομοθεσίας και στην επίσπευση της ολοκλήρωσης των διαδικασιών που σχετίζονται με τον καθορισμό των ορίων αιγιαλού - παραλίας στη χωρική εξειδίκευση των πάσης φύσεως κινήτρων (αναπτυξιακού νόμου, πολεοδομικών, κλπ.) με στόχο την υποστήριξη του σχεδιασμού καθώς και την επιτάχυνση της σύνταξης Δασικού Κτηματολογίου.

Προτείνονται οι εξής ενέργειες – έργα σχετικές με τον τομέα, για ένταξη τους στον προγραμματισμό:

- Αξιοποίηση της κοιλάδας των Τεμπών με βάση ένα ολοκληρωμένο σχέδιο για την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού.
- Αξιοποίηση του περιβαλλοντικού δυναμικού της περιοχής του Ολύμπου.
- Αξιοποίηση των ιαματικών πηγών της Περιφέρειας (Σμοκόβου, Καΐτσης, Κόκκινου Νερού κ.λπ.).
- Ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού στο όρος Όθρυς.
- Διεύρυνση χρονικά της λειτουργίας του χιονοδρομικού κέντρου του Πηλίου με την ανάπτυξη και άλλων δραστηριοτήτων, όπως ιππασία, ορειβασία, αναρρίχηση κ.λπ.
- Δημιουργία εκπαιδευτικού, προπονητικού χιονοδρομικού κέντρου στον Κίσσαβο (θέση «Κάναλος»).
- Δημιουργία αθλητικών εγκαταστάσεων και κέντρου χειμερινών δραστηριοτήτων στη Λίμνη Πλαστήρα.
- Δημιουργία εγκαταστάσεων γκολφ.
- Επανασύσταση της Λίμνης Καλλιπεύκης που θα λειτουργήσει ως πόλος τουρισμού – αναψυχής στην ευρύτερη περιοχή.
- Αναθεώρηση – επικαιροποίηση των ΖΟΕ της Λίμνης Πλαστήρα, της Αιγάνης και της Μελιβοίας με βάση τα σημερινά δεδομένα.
- Βελτίωση των υποδομών υποδοχής κρουαζιερόπλοιων στο λιμάνι του Βόλου και πρόσβαση στη πόλη.
- Πύκνωση του δικτύου τουριστικών λιμένων με τη δημιουργία Μαρίνας στο Βόλο και καταφυγίων/αγκυροβολίων στην Αλόννησο (Καλαμάκια), τα παράλια της ΠΕ Λάρισας (Αγιόκαμπος), τα εξωτερικά παράλια του Πηλίου και τον Παγασητικό Κόλπο.
- Δημιουργία καταδυτικού Πάρκου Σποράδων – Παγασητικού.

Χάρτης 4 : Η χωρική οργάνωση του τουρισμού μέσα από την ανάλυση του νέου ΠΧΠ Θεσσαλίας

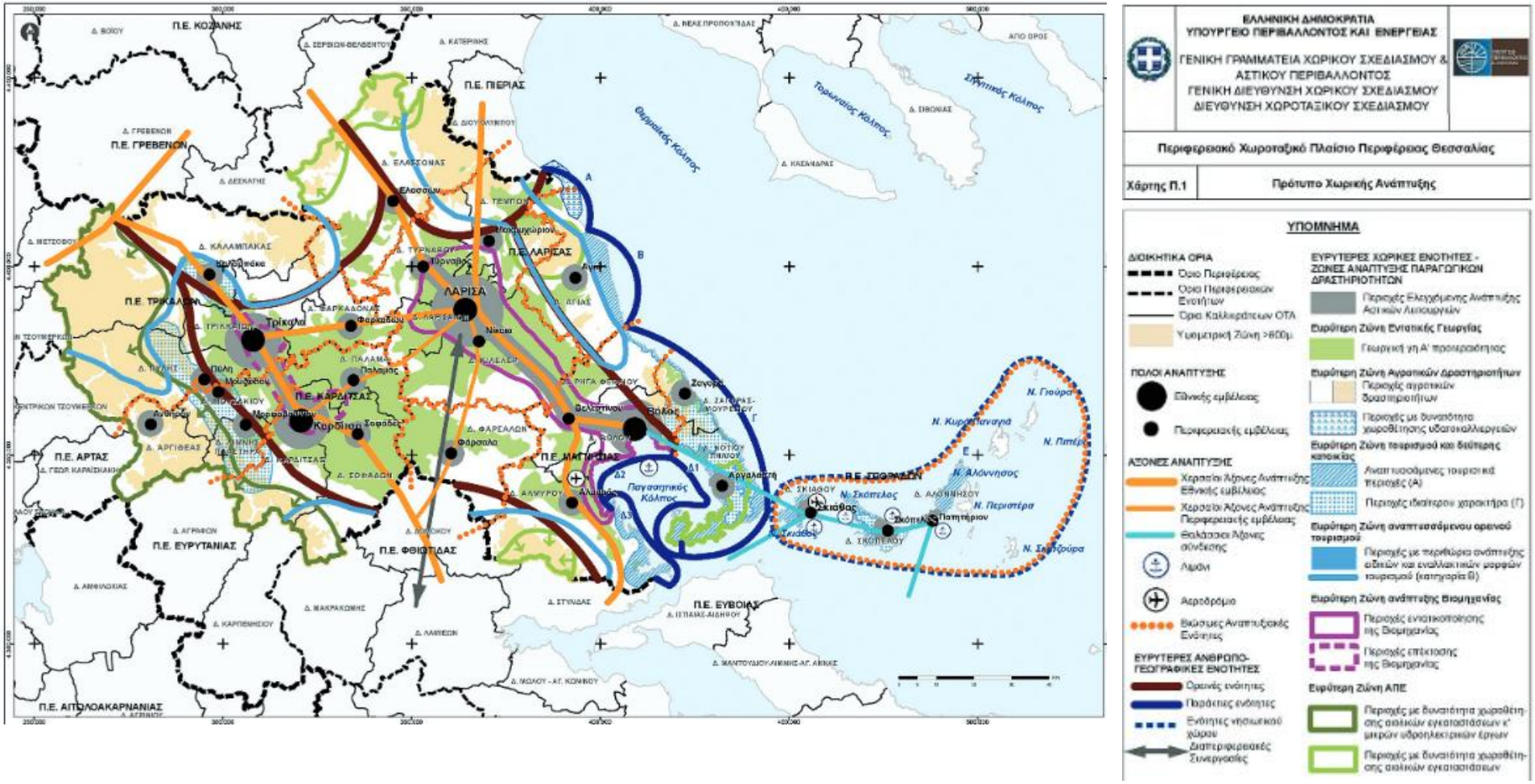

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα "Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020" και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ, ΤΣ & ΕΚΤ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΑνΕΚ
ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ
ΕΣΠΑ 2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη
Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

© INSETE Intelligence – Επιτρέπεται η αναδημοσίευση με την προϋπόθεση της αναφοράς στην πηγή